

Kamniški Občan

Št. 21

Leto XXXVI

Kamnik, 3. decembra 1997

Volitve predsednika republike

Kljub slabemu vremenu na voliščih skoraj tri četrtine volivcev

Drugi volitev za predsednika republike v samostojni Sloveniji v nedeljo, 23. novembra, čeprav je prvi sneg povzročil nekaj preglavic v prometu, se je v naši občini udeležilo 16559 volivcev, kar pomeni, da je od 22599 vpisanih volivcev na 29 volišč prišlo 73,27 % ali slabše tri četrtine. S tem se je naša občina ali volilni okraj 10, ki spada v I. volilno enoto Kranj, uvrstila precej nad povprečje v državi, ki je znašalo 68,5 %.

Najbolj resno so svojo državljansko pravico vzeli volivci v KS Križ, kjer se je volitev udeležilo 82 % vseh volivcev, v Soteski - KS Nevljah (79,9 %), v Šmarci (77,5 %) in v Špitaliču, kjer so zabeležili 76,5 % udeležbo. Najbolj pod povprečje pa je segla udeležba v Srednji vasi (67,9 %), na Perovem (68,2 %), na obeh voliščih KS Duplica (68,9 - 69,8 %) in na volišču v Stranjah (KS Kamniška Bistrica, 69,2 %).

Volilni izidi v kamniškem volilnem okraju so pokazali, da je največ glasov (7630) prejel dosedanj predsednik RS in kandidat volivcev Milan Kučan, ki so mu volivci namenili 46,93 % vseh glasov. Če bi se tak rezultat ponovil tudi v državnem merilu, kjer pa je Kučan zbral 55,55 % (začasni uradni izidi), bi bil potreben še drugi krog volitev. Podoben rezultat je bil dosežen tudi v celotni volilni enoti

Kranj, ki je s 47,06 % za Kučana od osmih volilnih enot edina, kjer volivci temu kandidatu niso dali najmanj polovice glasov.

Največ glasov za Milana Kučana je bilo oddanih na voliščih v Kamniku in na Duplici (od 52,28 % v Novem trgu do 62,87 % v Zapričah). Preko polovice vseh glasov je Milan Kučan prejel še v Volčjem Potoku.

Za Janeza Podobnika, kandidata SLS, ki je v državnem merilu zbral 18,39 % glasov, je v naši občini glasovalo 3466 volivcev ali 21,32 %. Največji delež glasov so Podobniku namenili na Vranji Peči (47,41 %) in v KS Tuhinjske doline (od 33,27 % v Lazah - KS Tuhinj do 45,28 % v KS Psajnovica).

Marjan Cerar, kandidat volivcev (rojen je bil v Nozicah), je zbral 1816 ali 11,17 % vseh glasov, kar je tudi nad državnim povprečjem (7,05 %). Največ glasov so mu dali Šmarčani (18 %), sledijo pa Sela s 16,55 %, Gozd - gasilski dom s 16,18 % in v Križ s 15,91 % oddanih glasov itd.

Dr. Jožef Bernik, kandidat SKD in SDS, je v našem volilnem okraju pristal na četrtem mestu s 1765 glasovi ali 10,86 % vseh glasov, kar je prav tako več kot na ravni države (9,48 %). Za dr. Bernika je največ volivcev glasovalo v Tunjicah (20,7 %), sledijo pa glasovi po po-

sti (17,46 %), Mekinje (15,70 %), Moste (13,81 %) itd.

Za dr. Bogomirja Kovača, kandidata LDS in našega občana, je oddalo svoj glas 520 volivcev ali 3,2 % vseh, ki so se volitev udeležili, kar je nekoliko več, kot pa kaže začasni državni volilni izidi (2,7). Največ glasov je zbral v Kamniku (od 4,14 % do 4,44 %), na Psajnovici (4,82 %), v Nevljah (4,77 %), v Godiču (4,53 %) itd.

Za Marjana Poljšaka, kandidata s podporo treh poslancev, se je v naši občini odločilo 500 volivcev, kar pomeni 3,08 % vseh oddanih glasov (začasni državni volilni izidi 3,21 %). Največji delež glasov so mu dali volivci v Črni (7,69 %), na Gozdu (7,44 %) in v Špitaliču (5,42 %).

Anton Peršak, DS, kandidat volivcev, se je s 478 glasovi (2,94 %) uvrstil na sedmo mesto. Skupaj pa je zbral v vseh osmih volilnih enotah 3,07 % vseh oddanih glasov. Pri nas pa so mu volivci na Križu dali 4,92 %, v Šmarci 4,13 %, v Novem trgu pa 4,02 % glasov.

Najmanj glasov je tudi v našem volilnem okraju prejel Franc Miklavčič, KSU, kandidat s podporo treh poslancev. Zbral je 83 glasov ali 0,51 % (na državnih ravni 0,55 %). Nekoliko nad tem povprečjem so se zanj odločali volivci v Mostah (1,64 %) in v Zapričah (1,18 %).

E. S.

Šutna - res ta del mesta zamira?

Sprehod po krajevni skupnosti Kamnik-Center

Krajevna skupnost Kamnik-Center ima specifično vlogo tako v občini kakor v družbi ostalih KS. Geografsko se uvršča med srednje velike, po številu prebivalstva pa se uvršča med večje KS. Na tem področju deluje vrsta državnih, gospodarskih in drugih ustanov, tu je tudi mnogo kulturno zgodovinskih znamenitosti itd in sedež občine. Kakšno

je dejansko stanje, kako živi in se razvija ter s kakšnimi problemi se ukvarja, pa nam je v pogovoru povedal predsednik sveta KS Janez Repanšek iz Kolodvorske ulice.

Takoj na začetku pogovora nas je spomnil na to, da sedanji svet KS deluje šele od lanskega leta, da se člani sveta intenzivno vključujejo v razreševanje številnih

problemov, ki jim pa ni videti konca. Pri tem jih moti zlasti dejstvo, da je vloga KS v našem sistemu preveč neopredeljena in prepuščena sama sebi. Finančna sredstva, ki jih KS prejema iz občinskega proračuna, približno 400 tisoč SIT, komaj pokrivajo stroške administriranja.

Nadaljevanje na 2. strani

Moja dežela - lepa, urejena in čista

Kamniku drugo mesto med izletniškimi kraji

Z geslom Za izboljšanje kakovosti življenja, ohranjanja domačnosti in gostoljubja, obogatitev turistične ponudbe, urejanja in varovanja okolja ter uveljavitev Slovenije je Turistična zveza Slovenije pod pokroviteljstvom Ministrstva za okolje in prostor in Ministrstva za gospodarske dejavnosti izvajala tekmovanje slovenskih krajev. Konec novembra je bila v Mariboru osrednja prireditev ob zaključku letošnje akcije Moja dežela - lepa, urejena in čista. Tako kot lani je tudi v letošnji akciji Kamnik prejel priznanje - drugo mesto v kategoriji izletniških krajev. Priznanje s pečatom gostoljubnosti je iz rok tajnika Turistične zveze Slovenije g. Šostru prevzel župan Kamnika Tone Smolnikar.

Turizem ima bodočnost samo v urejenem okolju in ohranjeni naravi, zato so župani občin, ki so letos dosegli najboljše rezultate, Turistična zveza Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem, podpisali dogovor o uresničevanju projekta Moja dežela - lepa, urejena in čista.

Na slovesnosti sta, poleg predsednika Turistične zveze Slovenije dr. Marjana Rožiča, o pomenu akcije in nalogah naše države na področju turizma spregovorila tudi minister za malo gospodarstvo in turizem g. Jano Razgoršek in državni sekretar Ministrstva za okolje in prostor g. Marko Slokar.

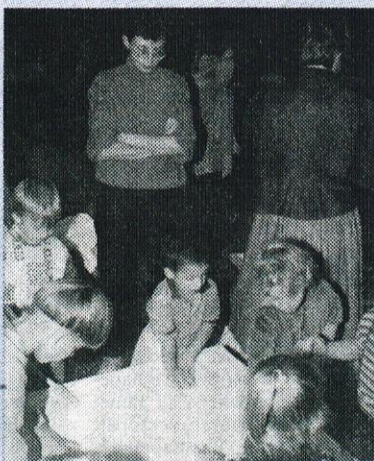
M. K.

Veliko otrok ostaja brez varstva

V VVZ Antona Medveda so s preselitvijo v nove prostore naleteli na sicer znan, a še toliko večji problem: to je prostorska problematika. Že v starem vrtcu, to je v stavbi, ki je sedaj v lasti župnišča, so imeli premalo prostora za vse otroke, ki so potrebovali varstvo. V novi stavbi pa je celo za skupino manj prostora. Približno 800 otrok iz kamniške občine je vključenih v dopoldansko vrtčevsko varstvo, vendar pa je še veliko otrok, ki ga nujno potrebujejo - kar 263!

Težko si predstavljamo stisko staršev, ki ne vedo, kam in kako z malčkom v plenici, ki je popolnoma odvisen od pomoči drugih! V vrtcu pravijo, da se s takimi stiskami pogosto srečujejo, kar je zanje težko, saj so nemočni, da bi ustre-

Nadaljevanje na 4. strani

Skrbne vzgojiteljice v vrtcu vedno več časa namenjajo ustvarjalnemu delu otrok, ki ga radi predstavijo tudi staršem (na sliki otroci zavzeto gnetejo in oblikujejo kvase - seno testo).

S. MEJAC

S seje občinskega sveta

Svetniki o nakupu in delitvi socialnih stanovanj

Čeprav je bilo pričakovati, da bo občinski svet na 30. seji 26. novembra obravnaval vse zadeve, ki so bile na sorazmernem kratkem dnevnem redu, se vendar to ni zgodilo. Za to sta bila najmanj dva razloga. Sejo so morali vmes prekiniti zaradi volitev državnega svetnika, nato pa še predčasno končati zaradi udeležbe svetnikov na slovesnosti ob odprtju plinovoda na Duplici. Zato so od predvidenih 12 točk dnevnega reda morali tri odložiti na decembrsko sejo.

Najprej svetniki niso sprejeli predloga, naj bi se osnutek odloka o spremembi odloka o ureditvi cestnega prometa v občini Kamnik umaknil z dnevnega reda in naj bi po obrazložitvi občinskega tajnika Ivana Pristovnika počakal na nov zakon o varnosti cestnega prometa, ki naj bi bil v kratkem sprejet.

Več skrbí odgovorom na vprašanja svetnikov

Na predlog predsednika sveta Igorja Podbrežnika so tokrat svetniki pobude in vprašanja z zadnjega premaknili na prvo mesto. S

tem so, kot kaže, pritrdili Podbrežnikovemu mnenju, da občinska uprava namenja premalo pozornosti odgovorom na svetniška vprašanja. V dokaz je pokazal prazno stran v gradivu, kjer naj bi bili objavljeni odgovori župana in občinske uprave. Tajnik Ivan Pristovnik je taki obrazložitvi ugovarjal, češ da za objavo odgovorov v gradivu za sejo sveta ni odgovorna občinska uprava, ker so nekateri odgovori bili pripravljeni.

Nadaljevanje na 3. strani

Božično-novoletna številka Kamniškega občana bo izšla v četrtek, 18. decembra. V njej bomo objavili tudi voščila. Sporočite nam jih čimprej! Članke sprejemamo do srede, 10. decembra; oglese, zahvale in obvestila pa do torka, 16. decembra. Prva številka v prihodnjem letu pa bo izšla 15. januarja.

SUZUKI KAMNIK

MISA d.o.o.

POOBlašČENI PRODAJALEC

- ALTO	13.990 DEM
- SWIFT	15.990 DEM
- BALENO 1,6 GL/3V 4x4	25.990 DEM
- BALENO 1,6 GLX/4V 4x4	26.990 DEM
- BALENO WAGON 1,6 GLX/5V 4x4	31.990 DEM
- BALENO 1,3 GL	20.990 DEM
- BALENO WAGON 1,6 GLX	24.990 DEM
- BALENO WAGON 1,3 GLX	25.490 DEM
- BALENO 1,6 GLX/4V	24.990 DEM
- BALENO WAGON 1,6 GLX, ABS, klima	27.990 DEM
- VITARA CABRIO - platnena in trda streha	30.990 DEM
- SAMURAI CABRIO	24.990 DEM
- VITARA V6	39.990 DEM
- VITARA TD	42.990 DEM
- NOVI SUZUKI WAGON R+	22.990 DEM

Ob nakupu v decembru podarimo komplet (4) zimskih gum.

AVTOSALON - TRGOVINA, KORENOVA POT 3, KAMNIK, TEL./FAKS: 815-057

UGODNI KREDITI T+6% DO 5 LET

SCORPIO Moste 88 A

Prodajalna obutve in tekstila

ČEVLJI PULOVERJI

SKI BOOTS BUNDE

TOPLI COPATI TERMOVELURJI

TORBICE... GRAJCE...

KDO NE BI BIL VESEL TAKEGA DARILA?

Odprto vsak dan od 8. - 19. in v soboto od 8. - 13. ure

kočna

VSE NAŠE PRODAJALNE BODO V DECEMBRU ODPRTE VSE SOBOTE DO 17.00 URE, DEŽURNE PA DO 19.30!

Na kratko

Rdeči križ je krvodajalcem podelil priznanja

Območna organizacija Rdečega križa Kamnik je v soboto, 8. novembra, pripravila srečanje s krvodajalci, ki so kri darovali več kot 25-krat. Ob tej priložnosti je RK pripravil tudi lep kulturni

valil za njihovo nesebičnost in jim čestital.

Dr. Vladimir Breznik je zatem izročil priznanja in priložnostna darila 32 krvodajalcem, ki so darovali kri že več kot 25-krat, 16 krvodajalcem, ki so dali kri že več kot 30-krat, 12 za več kot 35-kratno, 9 za več kot 40-, 4 za več kot 45- in 12 za več kot 50-kratno darovanje krvi.

Med krvodajalci sta bila tudi

Dr. Vladimir Breznik izroča priznanje Borisu Dolencu za 91-krat darovano kri.

program. V njem so sodelovali vokalisti in kitaristi Andrej Bernot ter brata Matic in Primož Smolnikar in recitatorji iz Osnovne šole Stranje.

Predsednik območne organizacije RK Kamnik dr. Vladimir Breznik je opisal krvodajalstvo na Kamniškem. Število krvodajalcev v naši občini rahlo narašča, v Sloveniji pa upada. Zahvalil se je vsem prisotnim krvodajalcem in tudi vsem ostalim, ki delajo na tem področju. V letu 1996 je bilo v kamniški občini 1276 krvodajalcev, v letu 1997 do 30. 9. pa že 1238. V letu 1996 je bilo v Sloveniji 94 362, v letu 1997 pa komaj 69 277 krvodajalcev. Kamniški delež v skupnem številu krvodajalcev je leta 1996 znašal 1,4%, v letu 1997 pa že 1,8%.

Podelitve priznanj RK se je udeležil tudi predsednik RK Slovenije Jure Gartner, ki je krvodajalce tudi nagovoril, se jim zah-

Alojz Kuhar iz Sovinje Peči, ki je dal kri že 85-krat, in Boris Dolenc z Duplice, ki je kri daroval že kar 91-krat. STANE SIMŠIČ

Plin že greje prve Dupličane

V sredo, 26. novembra, so na dvorišču Mlakarjeve gostilne na Duplici slovesno obeležili začetek obratovanja prve faze plinovodnega omrežja v naši občini. Ob zvokih kamniške mestne godbe in nastopu naših mažoret je župan Tone Smolnikar prižgal plinsko plamenico. Slovesnosti so se udeležili tudi člani občinskega sveta s predsednikom Igorjem Podbrežnikom, Alberto Cervetti, direktor Adriaplina d. o. o., sodelavci in številni krajanje Duplice. Podrobneje bomo o tem pomembnem dogodku poročali v naslednji številki. F. S.

Nagrada za trud

Naši učenci Matic Gole, Miha Kupec in Miha Orel so že »stari mački« pri video krožku na Osnovni šoli »Frana Albrehta«. Z ostalimi člani so že lani sodelovali na srečanju najmlajših filmskih in video ustvarjalcev Slovenije v Piranu in dosegli z dvema filmoma (dokumentarnim in igranim) kar lep uspeh.

Letos so se odločili, da se sami trije lotijo in posnamejo film za tokratno že 33. srečanje. Izbrali so komedijo, ker so ugotovili, da je bila ta zvrst na dosedanjih srečanjih kar malo zastopljena oziroma se je mladi ustvarjalci niso lotevali.

Tako so brez večjih težav posneli šaljiv film o postarju, ki nikakor ne more predati pošiljke

naslovniku, ker se v stanovanju oglašala le papagaj.

V Piranu je bil film popoln uspeh in je dobil najvišje priznanje vseh članov strokovne žirije pa tudi pri mladi publiki je »vžgal«.

Gospa Mirjana Borčič, naša priznana filmska teoretičarka in pedagoginja, je npr. zapisala, da »film spretno pripoveduje svojo zgodbo, je zanimiv, napet, duhovit in enostaven.«

Gospod Mako Sajko, režiser, pa je zapisal, da je film spravljal celotno žirijo v smeh in bo seveda tudi gledalce.

Uspeha smo seveda veseli vsi, še najbolj pa mladi ustvarjalci sami. Iskreno jim čestitamo!

HARI PRAPER
mentor

Razstava Utrinki moje poti

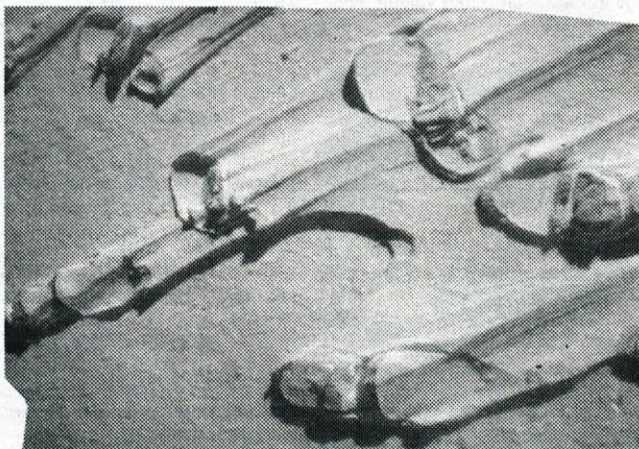
V petek, 7. novembra, je Zveza kulturnih organizacij pripravila razstavo z naslovom Utrinki moje poti avtorice Helene Musič, ki je bila na ogled v razstavišču Veronika do 21. novembra. Musičeva predstavlja svoje fotografije, na katerih prevladujejo motivi iz narave, nekaj pa je tudi portretnih in žanrskih fotografij. Kot je zapisal Adi Fink v razstavnem katalogu, predstavlja zlasti planinska fotografija neizčrpen vir motivov in da pričujoča razstava predstavlja raznolikost in izvirnost motivnega sveta, poudarjene barvne vrednote in raz-

položenja ter ugašenost kompozicije in skrbno tehnično obdelavo gradiva.

Gospa Musičeva se je s fotografijo seznanila že pred tridesetimi leti in je članica Fotografskega društva Jesenice in Foto zveze Slovenije, sodelovala pa je že na več foto razstavah v Sloveniji in zamejstvu, na katerih je dosegla prejšnjo eno diplomu in eno drugo nagrado.

Razstavo si je bilo prijetno ogledati, saj so mnoge fotografije preprosto lepe.

B. P.

Sprehod po krajevni skupnosti Kamnik-Center

Nadaljevanje s 1. strani

Prednostna področja

»Naša KS pokriva večji del starega mestnega jedra, zato so naši predniki usmerjali večji del aktivnosti na urejanje komunalnih, prometnih in drugih zadev. V novoizvoljenem svetu smo si zastavili veliko obsežnih in odgovornih nalog. Šutna je sedaj komunalno že urejena. Stare napeljave so že obnovljene ali zamenjane. Tako bi morali postopati tudi v prihodnje. Vse napeljave, ki so pod površino, naj se urejajo naenkrat, saj so tako stroški manjši,« pravi predsednik te kamniške krajevne skupnosti. »Prednost dajemo ureditvi kanalizacije na področju Žal. To je zelo pomemben ekološki problem, ki že sedaj močno vpliva na razmere v Strelški ulici. Projekt je tako obsežen, da bo pri njegovi realizaciji morala poleg krajanov, KS in občine sodelovati verjetno država s svojimi sredstvi, pogovarjamo pa se tudi o kreditih,« je še dodal.

Druga pomembna akcija bo ureditev kanalizacije in cestna modernizacija v Šolski ulici. Vrednost tega projekta je približno 4,5 milijona SIT.

Posebna skrb velja naselju Ravne (na vrhu tunjskega klanca), ki je dobilo vodovod, nujno pa je treba urediti cestno povezavo. Poleg tega je to ogroženo področje zaradi bližine KIK-a, zato bo pri tem potrebno angažirati tudi njihova sredstva in sredstva občine. Ogrožena je tudi požarna varnost vasi. Do vseh hiš skoraj ni mogoč avtomobilski prevoz.

V samem mestu je potrebno dokončno urediti Trg svobode

vključno z zakloniščem pod Malim gradom. Z deli bo mogoče začeti šele po zaključku del na Malem gradu.

Modernizacije je potrebna Žebljarska ulica, njen severni in južni del, enako velja tudi za Muzejsko pot. Urediti bi jo morali vsaj do železniške proge.

Javna razsvetljava je še v mnogih predelih nezadostna, enako velja za parkirne prostore ob železniški postaji Graben in dovozne poti na Fužinah.

Načrtov pa še ni konec...

Plinifikacija mestnega jedra bo izdalen zalozag. V KS menijo, da bo to naloga II. faze in da bo realizirana v naslednjih dveh, treh letih.

Poseben problem predstavlja jo mostovi. Železni most pri avtobusni postaji je težka zmore tako velik promet, zlasti pa je problematičen most pri Utoku, ki je trenutno zaprt. Za prehod na drugo stran reke in do zdravstvenega doma je bila ta pot najkrajša, zato so krajanje ogorčeni.

Težaven je promet na Šutni. Tu nekateri stanovalci skoraj ne morejo do svojih hiš. Del poslovnih prostorov ni zaseden. Ta del mesta vedno bolj postaja zaprto in umirajoče področje.

Problem vandalizma je v tem delu mesta vedno bolj pereč. Skoraj ne mine teden dni, ko skupine uničujejo naprave, razbijajo smetnjake, lomijo klopi in prometne znake. KS opaža, da pristojni za javni red ne reagirajo pravočasno ali pa premalo.

Povezanost sveta s krajanje

Svet KS šteje 9 članov, ki se redno sestajajo in rešujejo nastale probleme. Člani sveta pokrivajo celotni predel KS in se vedno po-

pravilnik o sofinanciranju športa

Ne več, pač pa drugačna razporeditev denarja

Občinski svet je začel o sofinanciranju športa razpravljati že 29. januarja letos, ko je občinska uprava predložila prvi osnutek pravilnika. Takrat so svetniki sklenili, naj se do 25. seje pripravi nov osnutek pravilnika in predlagali županu, naj ga da v javno obravnavo, na katero naj povabi društva in zainteresirano javnost. Nov osnutek se je spet pojavil na 26. seji občinskega sveta 4. junija, vendar so ga svetniki na predlog odbora za družbene dejavnosti, ker da je treba počakati na zakonsko ureditev na področju športa, umaknili z dnevnega reda.

Sedanji osnutek pravilnika o sofinanciranju športnih programov v občini Kamnik, o katerem sedaj teče razprava v občinskem svetu, je torej že tretji. Ker kaže, da predlagatelji ne nameravajo čakati na zakonsko ureditev športa, so sedanji osnutek obrazložili s tem, da so pod okriljem Olimpijskega komiteja Slovenije - Zveze športnih zvez tekle razprave o pomenotnosti meril za vrednotenje športnih programov v vseh srednjevelikih občinah v Sloveniji. Na usklajevalnem sestanku letos poleti pa so ugotovili, da so pripravljena gradiva »dovolj blizu zelenega«.

Posebnost sedanjega osnutka je, da ne zajema vrednotenja gospodarjenja s športnimi objekti, ker bo občina v prehodnem obdobju do sprejema zakona o športu in ureditve lastninskih razmerij s Športno zvezo podpisala dogovor o vzdrževanju športnih objektov v naši občini.

Predlagatelji so posebej poudarili, da pravilnik ne bo zagotavljal več denarja iz občinskega proračuna za športno dejavnost, pač pa bolj strokovno izbiranje izvajalcev športnih programov in drugačno razporeditev in višino denarja, ki ga bodo iz proračuna prejeli posamezni športni klubi in društva.

Če povzamemo nekaj vsebinskih značilnosti pravilnika (šteje le 15 členov), potem naj najprej naštejemo, katerim oblikam športnega udejstvovanja naj bi se zagotavljal denar iz javnih financ: šport v vzgojnih in izobraževalnih zavodih, društvih, invalidskih organizacijah, šolanje strokovnih kadrov, promocijska dejavnost, priznanja športnikom, mednarodna dejavnost in športne prireditve. Župan bo vsako leto objavil javni razpis za sofinanciranje programov. Občinska športna zveza bo nato pripravila predlog izbire programov in delitve razpoložljivega proračunskega denarja. Petčlanska komisija, ki jo bo imenoval občinski svet, pa bo po obravnavi predloga Športne zveze o delitvi sredstev potrdila ali pa ne.

V komisiji bodo sodelovali po en predstavnik oddelka za družbene dejavnosti, strokovne službe Športne zveze, aktivna učiteljev športne vzgoje, klubov individualnih športov in klubov kolektivnih športov. Župan bo s športnimi društvi in drugimi izvajalci sklenil pogodbe o uresničevanju programov in nadzoru nad porabo denarja. Društva pa bodo morala županu predložiti dokazila o uresničitvi prevzetih obveznosti. Če teh ne bodo izpolnili v celoti, jim bodo za ta del programa ukinjena sredstva.

Pogoje in merila za vrednotenje športnih programov bo na podlagi zakona o športu, seveda ko bo sprejet, in nacionalnega programa za šport sprejela že omenjena občinska komisija za šport.

Pravilnik, seveda, če bo sprejet, se bo uporabljal že v prihodnjem proračunskem letu.

F. S.

Volitve državnih svetnikov

Našo občino bo v državnem svetu zastopala Katarina Ovca Smrkolj

V sredo, 26. novembra, se je v sejni dvorani občine Kamnik na volilnem zboru sestalo 21 občinskih svetnikov - elektorjev iz občin Kamnik, Domžale, Mengeš, Moravče, Lukovica in Litija, da bi izmed treh kandidatov izvolili enega svetnika - zastopnika lokalnih interesov, ki bo v naslednjih petih letih zastopal navedene občine v državnem svetu.

Med kandidati so bili Marjeta Humar, SKD, kandidatka občin Kamnik, Domžale in Mengeš, Roman Novak, SKD, kandidat občin Moravče in Katarina Ovca Smrkolj, SLS, kandidatka občin Litija in Lukovica. Volilni zbor je na tajnem glasovanju prisodil največ glasov Katarini Ovcu Smrkolj, dobila je 12 glasov, Marjeta Humar je dobila 9 glasov, Roman Novak pa ni dobil nobenega glasu.

Tako je državna svetnica, zastopnica lokalnih interesov postala, Katarina Ovca Smrkolj, zasebna podjetnica, solastnica družbe Trojan d. o. o. s Trojan. Je tudi sodni tolmač za portugalsko. Osem let je namreč živel v Sao Paulu. Sodeluje v odboru SLS za mednarodno politiko.

Za Kamniškega občana je po izvolitvi povedala, da bo spremljala problematiko posameznih občin predvsem prek dela občinskih svetov, če ji bo na voljo tudi ustrezno gradivo in vabila za seje. Pričakuje pa tudi, da ji bodo občine tudi same dale pobude za njeno delovanje v državnem svetu.

F. S.

Kamniški občan - Ustanovitelj Občina Kamnik, izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska 3/a, direktorica Saša Mejac, oec. Ureja uredniški odbor. Odgovorna urednica in lektorica Breda Podbrežnik-Vukmir. Strokovna sodelavka Vera Mejac. Tehnični urednik Franci Vidic. Na podlagi zakona o PD in mnenja Ministrstva za kulturo sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5% davek. Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 11.200 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 24 (občina), tel/fax: 831-311. Ziro račun: Bistrica, d.o.o., 50140-603-53872. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk Delo - Tisk časopisov in revij d.d. Ljubljana.

OBČINA KAMNIK

VAS VABI NA

BOŽIČNO - NOVOLETNI SEJEM V KAMNIKU
OD PONEDELJKA, 22. DECEMBRA, DO SREDE,
31. DECEMBRA 1997

na Glavnem trgu in na Šutni.

Najem stojnice je 1.000,00 SIT na dan, če boste prisotni ves čas od 22. do 31. decembra.

SILVESTROVANJE: 31. 12. na GLAVNEM TRGU

Vse informacije dobite v Turistično informacijskem centru, Glavni trg 23, Kamnik, ali po telefonu 061/831-470.

VABLJENI!

Svetniki sprašujejo in predlagajo

Omogočiti ogled Malega gradu

Marjeta Humar je na septembrski seji občinskega sveta v imenu skupine svetnikov SKD dala pobudo, naj se naslednjo pomlad zaključijo dela na Malem gradu, tako da bil v turistični sezoni mogoč ogled te naše osrednje kulturnozgodovinske znamenitosti. Po tem predlogu naj bi oddelek za družbene dejavnosti skupaj z Zavodom za varstvo narave in kulturne dediščine pripravil terminski in finančni plan zaključnih del ter predlog zavarovanja Malega gradu.

Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine iz Kranja je na to pobudo 11. novembra odgovoril, da so zaradi specifičnih konservatorskih strokov posege na območju Malega gradu razdelili v dve samostojni, a v smiselno celoto povezani spomeniško varstveni akciji. Potem ko zavod navaja, kateri sodelavci zavoda so vodili posamezne akcije v različnih obdobjih, v svojem odgovoru seznanja predlagatelje s porabljenimi sredstvi za obnovo Malega gradu v lanskem in v letošnjem letu.

Za obnovo kapele je bilo lani namenjenih 4 milijone SIT, od tega je polovico prispevala občina, drugo polovico pa ministrstvo za kulturo. Letos je bilo s strani ministrstva za kulturo pogodbeno zagotovljenih 7 milijonov SIT, vendar občina ni podpisala pogodbe, s katero bi morala zagotoviti svojih 7 milijonov SIT. Zato so bila dela na kapeli letos zagotovljena le v višini 2 milijona SIT, ki jih je prispevala država.

Za obnovo obzidja na Malem gradu sta lani po dva milijona prispevala občina in ministrstvo za kulturo, prav toliko pa tudi letos. V kronološkem pregledu doslej opravljenih del je razvidno, da so se dela na Malem gradu pričela že leta 1965 z urejanjem vznožja gradu, rušenjem objektov in gradnjo opornih zidov. Med pomembnejše posege v več kot 30-letnem obdobju sodijo restavratska dela v kapeli v letih 1967 do 1970, gradbena sanacija straznega stolpa v letih 1983 in 1984, izkopavanje v severnem in vzhodnem delu gradu z odkritjem staroslovanskega grobišča v letih 1986 do 1990 ter sanacija vzhodnega in južnega obzidja v letih 1996 in 1997.

Prihodnje leto namerava ZVNKD Kranj opraviti sanacijo obzidja na desni in levi strani stolpnice v kapelo, za kar bo treba zagotoviti okrog 19 milijonov SIT. Predvidevajo tudi montažo lesenega poda, izdelavo lesenih stopnic in zasteklitev straznega stolpa, ki bo stala okrog 2,8 milijona SIT. Predvideni stroški za obnovo romanskih fasad in odprtih v kapeli, vzdavajo že izdelanega romanskega portala in obnovo strehe nad obodnim hodnikom pa bodo znašali 9 milijonov SIT. V letu 1999 pa bi za sanacijo notranjih zidov, ureditve palacijev, sanacije zidov najstarejšega grajskega jedra in za druga dela potrebovali okrog 12 milijonov SIT, za restavriranje kipov in fresk pa okrog 5 milijonov SIT.

Kot je povedala Marjeta Humar na zadnji seji občinskega sveta, s takim odgovorom zavoda ni preveč zadovoljna in je predlagala, da zavod ter oddelek

za družbene dejavnosti storita vse potrebno, da si bodo turisti v prihodnji turistični sezoni po dolgem času spet lahko ogledali Mali grad.

Na podgorskem krožišču tudi smerokaz za Celje

Svetnik Stane Zarnik je predlagal, da zaradi tega, ker na novem krožišču ob Korenovi cesti ni označena smer proti Celju, pač pa samo Duplica, vozniki proti Celju peljejo naravnost po lokalni cesti proti Kamniku in šele tam na obvoznico. Tako obremenjujejo lokalne ceste in ulice v mestu. Zato bi bilo treba na podgorskem krožišču čimprej namestiti smerokaz, ki bi voznike usmerjali prek Duplice na obvoznico. Župan Tone Smolnikar mu je odgovoril, da je občina že poslala ustrezno pisno pobudo Ministrstvu za promet in zveze ter pričakuje, da bo ta zadeva kmalu urejena.

Nov leseni most v Novem trgu do novega leta?

Igor Podbrežnik je ponovil pred časom postavljeno vprašanje, kdaj bodo obnovili sedaj že nekaj časa zaprt leseni most preko Kamniške Bistrice pri podjetju Meso.

Župan Tone Smolnikar pravi, da se bo to zgodilo najkasneje do novega leta, ko bodo sedanji 12 let stari most iz manj kvalitetnega smrekovega lesa zamenjali z novim. V ta namen je občina iz rezerve zagotovila 3,6 milijona SIT. V podpisani pogodbi z izvajalcem pa je zapisan rok izvedbe en mesec. (fs)

Vi sprašujete, župan odgovarja

Krajani Palovške ceste so minuli teden postavili vprašanje, skupaj s protestnim pismom in podpisi, kdaj bo urejena cesta, ki je ob enem tudi dovozna pot na Stari grad.

Zavedamo se nevarnih razmer, ki že leta onemogočajo normalen promet. Lahko pritrdim mnogim, da je ta cesta prava kamniška sramota, ki zagotovo ne sodi v mestno območje. Projekt za obnovo te ceste je pripravljen že vrsto let, vendar ga bo potrebno spremeniti in rešiti nekaj najbolj kritičnih delov, še posebej, kar zadeva uvoz v nekatere stanovanjske hiše na tem območju. Več kot leto dni smo potrebovali, da smo razrešili lastniška razmerja v delu trase do križišča proti Zavodu za usposabljanje invalidne mladine. Odsek ceste, kjer se konča urejeni del, torej od srednješolskega centra v približni dolžini 30 m, proti odcepu za ZUIM naj bi začeli graditi še v letošnjem letu. V proračunu za leto 1997 za Palovško cesto ni namenjenega denarja, medtem ko je v skladu

stavnih zemljišč občine Kamnik za to namenjenih 7 milijonov SIT. Celotna izgradnja Palovške ceste v približni dolžini 290 m je po naši oceni vredna

64 mio SIT, saj gre za zahtevno gradnjo, v katero je potrebno vključiti tudi pločnike in utrditi brežine s podpornimi zidovi. Prizadeval si bom, da bo v proračunu za leto 1998 namenjenih za to cesto več sredstev kot v letošnjem letu, zagotovo pa gre za zalogo, ki ga bo v prihodnjem letu težko v celoti končati. Ob tem pa želim poudariti, da se morajo intenzivne vključiti tudi prebivalci tega prizadetega območja, saj samo podpisi in grožnje zagotovo ne bodo obnovili Palovške ceste.

Svetniki o nakupu in delitvi socialnih stanovanj

Nadaljevanje s 1. strani

S svojimi vprašanji se je nato za gospodnico in pred kamero CATV Impulza zvrstilo sedem svetnikov, nekateri pa so oddali samo pisna vprašanja. Kot na začetku seje odločijo svetniki, je namreč trajanje te točke omejeno na pol ure, za vsako vprašanje pa je na voljo tri minute. O vsebini pobud in vprašanj, na katere je župan Tone Smolnikar takoj odgovoril, pišemo v posebni rubriki.

Za smotrnejšo rabo stanovanjskega denarja

Ob obravnavi predloga pravilnika o dodeljevanju socialnih stanovanj so svetniki najprej na predlog svetnikov SKD in Rudija Meršaka (Zeleni) spremenili prvotno predvideni rok osem dni za ugovor zoper uvrstitev na prednostno listo na 15 dni. Soglasali pa so tudi s strani uprave vsebinsko povzetim amandmajem SKD, naj se k dvema mladoletnima oziroma šolajočima se otrokoma, za katere se prosilcu prizna 60 točk, doda za vsakega nadaljnjega otroka po 30 točk. 30 točk pa naj bi pripadalo le neopredeljenim ožjim družinskim članom. S temi dopolnitvami je občinski svet omenjeni pravilnik sprejel. Zato sedaj lahko občina glede na razpoložljiva stanovanja objavi javni razpis.

S tem pravilnikom pa je bil vsebinsko povezan tudi predlog sklepa, ki ga je dal župan, naj bi občina kupila dve dvosobni socialni stanovanji in sicer enega s površino 69 m² za ceno 9,7 milijona SIT v hiši Pot na Poljane 2, kjer je občina že kupila tri stanovanja, in drugega v bloku na Klavčičevi 11 s površino 69 m² za ceno 11,3 milijona SIT. Obe stanovanji je ponudil v odkup SGP Graditelj. Poleg tega je bila na razpis občini ponujena s strani drugega prodajalca polovica stanovanjske hiše (87 m²) v Šlandrovi 8 za ceno 3,8 milijona.

Svetniki niso bili preveč navdušeni nad predlogom za nakup. Nekateri so bili mnenja, da bi za ta denar lahko kupili več manjših socialnih stanovanj, drugi so menili, da ni prav, da občina kupuje stanovanja samo od enega prodajalca, da je cena m² previsoka, da gre za negospodarno porabo stanovanjskega denarja in da bi končno občina morala priti do neke razvojne usmeritve na tem področju. Končno so svetniki sprejeli samo sklep o nakupu enega stanovanja na Poljanah (odbor za gospodarjenje z občinskim premoženjem je podprl nakup obeh stanovanj), dodatno pa so naložili občinski upravi, naj preuči možnost za nakup novih stanovanj v poslovno stanovanjski soseski na Duplici.

V zvezi z razveljavitvijo odloka o komunalnih taksah in povračilih za obremenjevanje okolja in racionalno rabo ter izkoriščanje

naravnih dobrin, ki jo je zaradi odločitve ustavnega sodišča predlagal župan, so bili svetniki mnenja, naj se končno cene komunalnih storitev oblikujejo na podlagi dejanskih stroškov, ne pa z raznimi taksami zamegljevati navidezno nizko ceno. Kot je poudarila Nives Lah (Direkcija lokalnih javnih služb), bo po razveljavitvi odloka po novem letu obveznost do plačila komunalnih storitev ostala enako visoka, kot je bila doslej skupaj s taksami.

Čeprav v javni obravnavi o osnutku odloka o ureditvenem načrtu R-2 za odkup kalcita in apnenca ni bilo nobenih predlogov in pripomb, so svetniki posredovali k ureditvi tega območja na pobočju Grohata nekaj svojih pripomb in osnutek sprejeli. Opozorili so, da bo treba rešiti vprašanje, kam se bo odvažala jalovina (okrog 2,5 milijona m³), posebno skrb bo treba posvetiti tudi bližnjemu vodnemu zajetju na Iverjah. Še pred povečanjem tovrstnega prometa, ki naj bi se podvojil, je treba urediti križišče na Stahovici, na Bistrici naj bi uredili malo hidrocentralo.

Anton Rajsar je predlagal, naj se zaradi visoke obremenitve tuhinjske ceste (dnevno se prepelje po njej preko 300 ton kalcita), nameni del denarja tudi za vzdrževanje te ceste.

Sicer pa so svetniki ob ugotovitvi, da je žalostno, da v Kamniku cvete samo še prodaja kamenja, poudarili, da se tu prodaja tudi znanje in da je zato razvoj tega območja treba podpreti. Seveda pa bo pri tem vedno treba imeti pred očmi skrb za okolje.

Spomeniško varstvo samo za ožje območje mekinjskega samostana

Občinski svet je z nekaterimi pripombami sprejel tudi osnutek odloka o razglasitvi Uršulinskega samostana Mekinj za kulturni spomenik. Po mnenju odbora za družbene dejavnosti, ki so ga pod-

prli tudi svetniki, naj bi zavarovali samo samostanski kompleks v ožjem smislu (znotraj obzidja). Za ostalo območje na severnem delu pa naj bi po predlogu Milana Windschnurja čimprej pripravili spremembo družbenega plana. Pri tem pa bi bilo treba po mnenju svetnikov upoštevati tudi stališča krajevne skupnosti Mekinje, ki se sicer zavzema za zavarovanje ožjega območja samostana, pri načrtovanju namembnosti ostalega dela pa je treba upoštevati potrebe kraja na področju šolstva, otroškega varstva in podobno.

Ker so svetniki izrekli tudi nekaj kritičnih pripomb glede počasnosti dela Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine v Kranju, med drugim, da ni bilo nobenega odziva zavoda na pripombe občine k nekaterim prejšnjim osnutkom spomeniškovarstvenih odlokov, je predstavnik zavoda Nika Leban dejala, da so bili akti o zavarovanju Starega gradu, Arboretuma, mestnega jedra in drugi z njihove strani dopolnjeni, vendar verjetno leže v občinskih predalih.

Svetniki menijo, da bo treba osnutek pravilnika o sofinanciranju športnih programov v občini Kamnik precej dopolniti. Po mnenju predsednice odbora za družbene dejavnosti Marjete Humar je treba v njem jasno zapisati, kdo je za kaj pristojen, predvsem pa povedati, ali bo na račun zmanjšanja stroškov delovanja Športne zveze občine Kamnik kaj več denarja ostalo za šport. Povzetek osnutka pravilnika smo objavili posebej.

S sprejetjem osnutka programa dela občinskega sveta v letu 1988 je občinski svet zaključil sejo. Za naslednjo sejo pa so ostali svetnikom še osnutek sprememb odloka o ureditvi cestnega prometa, pri katerem so vztrajali, da ga je treba čimprej sprejeti, poročilo o drugem Bienu al kvarela in poročilo o uresničevanju sklepov občinskega sveta.

FRANC SVETELJ

Ob 700-letnici Uršulinskega samostana v Mekinjah

Razglasitev za kulturni spomenik

Kot smo že poročali, je občinski svet nedavno sklenil, naj občinska uprava do novembrske seje pripravi gradivo, ki bo podlaga za razglasitev Uršulinskega samostana v Mekinjah za kulturni spomenik. To se je tudi zgodilo in svetniki so za sejo 26. novembra prejeli v obravnavo osnutek odloka.

V uvodnem delu odloka je rečeno, da se zaradi ohranitve kva-

tem območju novogradnje niso dovoljene. Še posebej pomembna pa je prepoved postavljanja objektov, naprav in reklam, ki bi zakrivali ali kazili značilni pogled na osrednji del spomenika.

V širše varovalno območje spadata poleg že naštetih spomenikov tudi travnika par. št. 25/2 na severnem delu samostanskega kompleksa in travnik parc. št. 213/2, ki je zasebna lastnina. Tu

z vključitvijo njihovih parcel v varovalni režim, ker menijo, da bi se tako vrednost njihovega premoženja zmanjšala. Podobnega mnenja je tudi KS Mekinje, ki predlaga, naj bi se širše varovalno območje urejalo postopno in sočasno s spremembo družbenega plana. V Mekinjah namreč po navedbi sveta KS predvidevajo razširitev pokopališča, prostor za parkirišča, za športni park. Mor-

Mekinjski samostan v jesenskem soncu

litetne baročne samostanske arhitekture iz leta 1686 s kapelo in gospodarskim poslopjem ter župnijska cerkev Marije Vnebovzete s kvalitetno baročno opremo ter župnišče v Mekinjah razglasijo za kulturni spomenik. V ožje območje spomenika poleg naštetega sodi tudi pokopališče, širše varovalno območje pa zajema še grobišče sester Uršulink, grobišče avstro-ogrskih vojakov (1914 - 1918), kapelico in kozolec toplar. V ožjem varovanem območju velja varstveni režim z obveznim varovanjem vseh sestavin v celoti, neokrnjenosti in izvirnosti. Za vse posege je potrebno soglasje in nadzor spomeniške službe. Na

ne bo dovoljena gradnja energetskih naprav, komunikacij, gospodarskih objektov in stanovanjskih hiš, ki ne bi bile v skladu s spomeniško varstvenimi pogoji, prav tako ne tudi postavljanje reklam in drugih napisov, ki bi zakrivali ali kazili pogled na varovano območje. Tudi na tem območju bo treba za vse posege v prostor pridobiti mnenje spomeniške službe.

V obrazložitvi osnutka odloka je zapisano, da se je od 11 lastnikov parcel in objektov v širšem območju na predlog občinske uprave, naj povedo svoje mnenje o predlaganem režimu, odzvalo deset. Sedem od teh ni soglašalo

da pa bi ta lokacija po mnenju KS prišla v poštev tudi za gradnjo nove šole in otroškega vrtca.

O teh vprašanjih bodo seveda povedali svoje mnenje tudi občinski svetniki. Občinska uprava pa bo do predloga odloka pretresla vse dane pripombe in predloge ter sprejemljive uvrstila v odlok, za preostale pa pojasnila, zakaj jih ni bilo mogoč upoštevati.

V treh mesecih po sprejetju odloka pa bo moral upravni organ, pristojen za premoženjsko pravne zadeve, predlagati vpis kulturnega spomenika v zemljiško knjigo.

F. S.

Volitve in imenovanja

V Svet RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, območna izpostava Kamnik, je občinski svet imenoval Janeza Krta, Tomaza Vrabca, Janeza Ravnikarja, Marto Zabret in Bernarda Suštar.

Na predlog komisije za volitve in imenovanja (KVIAZ) je občinski svet sprejel negativna mnenja k imenovanju Ane Zadnik za ravnateljico doma v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine Kamnik (ZUIM), k imenovanju Isabelle Bera za ravnateljico osnovne šole v ZUIM in k imenovanju Saše Markovič za ravnateljico srednje šole v ZUIM. Komisija je namreč ugotovila, da nobena od predlaganih vlog ne vsebuje programa dela kandidatke, kar je eden osnovnih elementov v postopku izbire.

Kot predstavnik ustanovitelja v svetu javnega zavoda Osnovne šole Marije Vere je občinski svet imenoval Demetrija Perčiča, Alenka Koželj in Dušana Štrajharja.

Volilno komisijo za volitve predstavnikov delavcev v svet OŠ Marije Vere pa bodo po sklepu občinskega sveta sestavljali: predsednica Sabina Arbi, namestnik predsednika Franci Omerzu, članica Nada Nadvešnik, namestnica Mira Teršek, članica Andreja Solje in namestnica Irena Podlesnik.

V Stranjah nova telovadnica do leta 2000

Stranje/Kamnik - Premajhna sedanja telovadnica v osnovni šoli in slabe možnosti za organizacijo večjih množičnih prireditev pod pokrito streho narekujejo izgradnjo nove večnamenske športne dvorane v Stranjah. Z uvedbo krajevnega samopriprispevka v KS Kamniška Bistrica pa namera počasi dobiva jasna finančna ozadja.

»Telovadnica bo zgrajena do konca leta 1999,« nam je pred dnevi dejal Janez Andrejašič, ravnatelj na OŠ Stranje, član upravnega odbora pri šolskem skladu, ki vodi izgradnjo. »Sedanja telovadnica z le 280 kvadratnimi metri ne ustreza več številu učencev, premajhna pa je tudi za vse kolektivne športe. Svoje pa zahteva tudi devetletni program osnovne šole in z uvedbo enozimenskega pouka ter večjega števila ur telesne vzgoje rabimo večje prostore. Do leta 2002 pa bo potrebna tudi izgradnja šestih novih učilnic, ki jih šola potrebuje za enozimenski pouk devetletnega programa. Zato smo ustanovili šolski sklad. Upravni odbor šolskega sklada z zunanjimi in notranjimi člani, ki mu predseduje direktor Calcita g. Kirm, naj bi bedel nad izgradnjo dvorane, ki jo šola in kraj potrebuje. V teh dneh bo dokončan idejni projekt, ki ga izdelu-

je arhitekt Peter Guzelj, naslednje leto pa naj bi začeli pridobivati dovoljenja in vsa soglasja za gradnjo večnamenske športne telovadnice, ki naj bi jo postavili na sedanjem zunanjem igrišču. Do faze izgradnje, ko naj bi bila telovadnica pokrita in zaprta, naj ne bi trajalo več kot pol leta. Nova telovadnica naj bi imela 880 m² pokritih površin, možnost pregraditve s premično steno kot v vseh sodobnih telovadnicah in še prostor za 200 gledalcev, kar bi prišlo prav ob drugih prireditvah v našem kraju. S samopriprispevkom, prispevkom podjetij in najetim kreditom, svoje pa bo prispevala tudi država, mislim, da bo finančno izgradnja stekla. Po končani gradnji pa bi prav z ekonomskim najemom odplačevali kredit in ga tudi odplačali, saj je povpraševanje po najemu telovadnice zelo veliko. Pričakujem pa, da bo oazeščenost krajanov, kaj je zdrava telesna aktivnost, še večja,« je povedal ravnatelj Janez Andrejašič, eden od tiste stoterice Slovencev, udeležencev OI (kajak München 72), ki ve, kaj otroci in odrasli potrebujejo v kraju.

METOD MOČNIK

675 let Suhadol

Suhadolci, ali po domače Skadovci, so v nedeljo, 23. novembra, obhajali god zavetnika svoje podružne cerkve papeža mučenca sv. Klemenca, obenem pa začeli praznovati visoko obletnico prve omembe svoje vasi v pisnih virih. Ta datira v daljne leto 1322, ko je (2. oktobra) »Herburga s Planine, skupaj s sinovoma Henrikom in Ulrikom, prodala za 29 mark oglejskih denaric kamniškemu meščanu Ulriku Vrku (Wrken) in njegovi ženi Dimoti desetino 12 hub v Suhadolah pri fari Komenda,« kot je v prispevku o najstarejši doslej znani zgodovini rodne vasi zapisal za komendsko Aplen-ko rojak, pesnik in pisatelj France

iz Velikova prodal mekinjskim nunam svojo kmetijo v tej vasi), marveč jih spodbudil k premišljevanju in sklepu, da tako pomembne obletnice in možnosti, ki jim jih ponuja, ne smejo kar tako izpustiti iz rok. Sklenili so, da jo bodo dostojno praznovali, in sicer vse leto do prihodnje »Klemenove nedelje«. V tem času bodo pripravili razne prireditve na cerkveni, kulturni, športni in drugih ravneh, zanje pa si vzeli dovolj časa. Za prvo so si izbrali god sv. Klemenca.

Najprej so se ob 10. uri zbrali k peti maši v svoji podružni cerkvi. Daroval jo je domačin jezuit Peter Lah, pri njej pa so lepo so-

kazale so se tudi s postavitvijo dveh cerkva: nekdanje, gotske, z zavetnikom sv. Antonom, prvič omenjene leta 1526, in sedanje, baročne, postavljene leta 1740.

Da znajo Suhadolci pripraviti tudi športno prireditev, je pokazalo tekmovalstvo v vožnji z gorskimi kolesi. Start in cilj sta bila v vasi, proga pa je potekala po zelo raznolikem terenu do pobočja pod Strmco in nazaj. Zaradi naletavajočega snega je bila na nekaterih mestih kar zahtevna. Zmoglo jo je - ženske krajsi del - vseh devetnajst tekmovalcev in tekmovalk od otrok do odraslih. Vsi so na koncu dobili lične lesene medalje z upodobljeno

Tik pred začetkom tekmovanja v gorskem kolesarjenju

Pibernik. Omenja še številne poznejše omembe vasi v listinah, njena razna poimenovanja, kmete in mlinarja, ki jih je v župnijsko knjigo med dateljete desetine leta 1709 vpisal tedanji komendski župnik, komendator baron Peter Jakob Testaferrata, in druge za vas pomembne stvari. Ta častitljivi jubilej je v Suhadolcih prebudil ne le ponos, da živijo v eni najstarejših vasi v komendski župniji (z enako starostjo se ponašajo tudi sosednje Zeje, saj je leta 1322 vitez Konrad

delovali tudi sami. Na koru je pel Moški pevski zbor Komenda. Maševalec jih je v pridigi spomnil tudi na častitljive korenine, iz katerih je nastala in se razvila vas. O teh koreninah je po koncu maše govoril domačin Jože Pavlič, ki je Suhadole imenoval vas upanja in prihodnosti. Povedal je, zakaj ker so v zgodovini dokazale svojo življenjskost in odpornost, imajo veliko število otrok, pomembne može in žene (kartograf Ivan Selan, pesnik in pisatelj France Pibernik...), duhovne poklice. Iz-

zabo - suhadolskim simbolom, prvi trije pri moških in ženskah pa še posebne nagrade. Žaba je »kraljevala« tudi na posebnem podstavku in na »suhadolski zastavi«, ki je vihrala blizu slovenske.

Tekmovalke in tekmovalci ter domačini, ki so prišli spodbujati »sportnike«, so si nabirali moči ob številnih dobrotah, ki so jih pripravile in z njimi postregle suhadolske gospodinje.

Na koncu so bili zadovoljni vsi: pripraviljalci proge, organizatorji in udeleženci tekmovanja ter spodbujevalci nastopajočih. Sklenili so že, da bodo kmalu pripravili kakšno novo športno srečanje. Mogoče tek na smučeh po isti progi, saj je bila prav za to narejena. Seveda ne bodo pozabili na kulturna in druga srečanja. Glede teh so sicer malce v zadregi, saj razen cerkve (in dveh gostiln) zanje nimajo primerne prostora, pa se bodo že znašli. Tudi v novi občini Komenda, kjer bodo kot vaška skupnost zaradi števila prebivalcev in drugega igrali pomembno vlogo. E. Č.

V pričakovanju nove občine Komenda

1. Uvod

Z uvedbo nove lokalne samouprave 1. januarja 1995 je bilo v Sloveniji ustanovljenih 147 novih občin, med katerimi jih ima enajst status mestne občine.

Kljub izrednemu prizadevanju nekaterih posameznikov (tedaj sem tudi jaz o tem objavil več člankov v Kamniškem občanu in v Aplenici, lokalnem glasilu na Komendskem) se tedaj večina prebivalcev na referendumu ni ogleda za samostojno občino Komenda. Da, tako je bilo takrat, danes, ko se vidijo sadovi v bližnjih občinah Mengeš, Vodice in Cerklje na Gorenjskem, pa je stvar drugačna: svojo občino si želimo tudi mi, in upamo lahko, da bo ustanovljena kmalu, vsaj čez dobro leto.

V prid tej želji oziroma potrebi priča tudi preteklost, ki je na poseben način oblikovala Komendsko v zaključeno regionalno ekonomsko celoto.

Krajši vpogled v preteklost nas seznani z naslednjim:

II. Od popisa hiš do prvih modernih občin

Najprej, to je okoli leta 1770, so po odloku tedanje avstrijske oblasti oštevilčili hiše, s čimer so ustvarili upravno - statistična naselja (krajje).

Približno štirideset let za prvim popisom hiš in naselij, v dobi Ilirskih provinc (1809-1813), so bile ustanovljene prve popolnejše občine. Bile so precej velike, bistveno večje kot kasnejše avstrijske. Na Komendskem sta bili tedaj ustanovljeni dve občini: Križ in Kapla vas; obsegali pa sta prebivalstvo v devetih katastrskih občinah (Križ: Domžale, Homec, Jarše, Križ, Moste, Podgorje, Stob, Suhadole, Šmarca; Kapla vas: Dobrava, Kapla vas, Klanec, Lahovče, Mlaka, Nasovče, Psata, Tunjice, Zalog).

III. Od večjih k manjšim občinam

Po zatrtju revolucije leta 1849, toda še vedno v revolucionarnem vzdušju, so avstrijske oblasti izdale prvi občinski zakon, ki se je dosledno naslonil na katastrske občine. Občina, ki so jo tedaj imenovali krajevna ali politična občina, je bila po velikosti enaka katastrski občini, lahko pa je obsegala tudi dve ali več katastrskih občin. Zanimivo je, da so imeli ljudje tedaj raje manjše občine. Leta 1850, ko so bile o tem volitve (voliti pa so smeli le tisti, ki so plačevali vsaj en goldinar direktnih davščin), so se ljudje, ki so živeli na Komendskem, izrekli za sedem občin v velikosti katastrske občine (Nasovče, Klanec, Kapla vas, Mlaka, Križ, Moste in Suhadole). Po funkciji te občine v veliki večini opravil niso bile podobne današnjim.

V občinah tedaj niso vodili matičnih knjig; zapisovanje v lete je potekalo v župnijskem uradu Komenda.

IV. Od manjših k večjim občinam

Velikost teh malih občin je ostala nespremenjena vse do občinskih komasacij, ki so se začele leta 1933. V tem času je obstajala na Komendskem ena občina, občina Komenda; stela je 24 naselij: Breg pri Komendi, Cerkljanska Dobrava, Dobrava, Glinje, Gmajnica, Gora pri Komendi, Kapla vas, Klanec, Komenda, Križ, Lahovče, Laniše, Mlaka, Moste, Nasovče, Podboršt pri Komendi, Podgorje, Potok pri Komendi, Suhadole, Tunjice, Tunjska Mlaka, Vopovlje, Zalog in Zeje pri Komendi). Kot pri prejšnjih malih krajevnih enotah je bila tudi za to občino matična služba v župnijskem uradu Komenda.

In še to: Ime Komenda so svoje čase nosile župnija, graščina, šola, pošta in bolnica, naselja s tem imenom pa vse do med obema svetovnjima vojnama ni bilo. Skupina teh poslopj je bila le del kraja Kapla vasi. Med obema vojnama so Komendo s 6 hišami prvič proglasili za samostojno naselje. Kapla vas pa so kot naselje ukinili leta 1952, tako da zdaj celota nosi ime Komenda, kraja

Kapla vas pa ni več.

V. Med nemško okupacijo

Med vojno (1941-1945) je občina Komenda obsegla naslednjih 20 naselij: Breg pri Komendi, Gmajnica, Gora pri Komendi, Kapla vas, Klanec, Komenda, Komendska Dobrava, Križ, Mlaka, Moste, Nasovče, Podboršt pri Komendi, Potok pri Komendi, Suhadole, Zeje pri Komendi, Cerkljanska Dobrava, Lahovče, Glinje, Vopovlje, Zalog, torej 4 manj kot pred vojno; občina se je skrčila za naselja Podgorje, Laniše, Tunjice in Tunjsko Mlako.

Med 2. svetovno vojno so Nemci vzpostavili civilne matične knjige na uradu Komenda, kjer so zapisovali za ta naselja podatke o rojstvu in smrti, ne pa tudi o poroki.

VI. Upravno-politična razdelitev po 2. svetovni vojni

Takoj po 2. svetovni vojni (1945) je nova oblast uvedla izredno majhne osnovne upravno-politične enote, imenovane krajevne ljudske odbore (KLO). Takih enot je bilo na Komendskem šest (Breg, Nasovče s sedežem v Nasovčah; Komenda, Potok s sedežem v Komendi; Mlaka, Podboršt, Gmajnica s sedežem na Mlaki; Križ, Gora s sedežem na Križu; Klanec, Komendska Dobrava s sedežem na Klancu; Moste, Suhadole, Zeje s sedežem v Mostah).

Ker je bilo tedaj preveč KLO-jev za uspešno upravljanje, je prišlo v maju 1946 do združitve nekaterih enot. Podatki iz leta 1948 povedo, da sta bila tedaj na Komendskem dva KLO-ja: Komenda in Moste, ki sta združevala dvanajst naselij: KLO Komenda Breg pri Komendi, Gmajnico, Goro pri Komendi, Klanec, Komendo, Komendsko Dobravo, Križ, Mlako, Nasovče, Podboršt pri Komendi in Potok pri Komendi, KLO Moste pa Moste, Suhadole in Zeje pri Komendi.

Ti KLO-ji so spadali v okrajni ljudski odbor (OLO) Kamnik.

VII. Od Krajevnih ljudskih odborov k občinskim ljudskim odborom

Zadnja upravno-politična razdelitev na KLO-je je ostala nespremenjena do maja 1952, ko so bile ustanovljene nove občine, imenovane občinski ljudski odbori (ObLO). Na Komendskem je bil tedaj ustanovljen občinski ljudski odbor Komenda, ki je funkcijsko povezoval 14 naselij: Breg pri Komendi, Gmajnica, Gora pri Komendi, Klanec, Komenda, Ko-

menska Dobrava, Križ, Mlaka, Moste, Nasovče, Podboršt pri Komendi, Potok pri Komendi, Suhadole, Zeje pri Komendi in nekaj hiš v vzhodnem delu Zaloga pri Cerkljah, ki spadajo še vedno v komendsko faro oziroma župnijo.

VIII. Od občinskih ljudskih odborov h komunskim občinam

Po državni direktivi, septembra 1955, je občina Komenda razpadla in prešla skupaj s še petimi občinami (Kamniška Bistrica, Kamnik, Motnik, Srednja vas in Tunjica) v komunsko občino Kamnik.

V komunskem sistemu je bila občina hkrati upravna, torej oblastna in samoupravna skupnost, ki je opravljala večino nalog za državo. Raziskave so pokazale, da je taka občina opravljala za državo okoli 85% svojih nalog. Komunalna občina torej ni bila naravnana za reševanje krajevnih zadev in za zadovoljevanje potreb krajevnega prebivalstva, temveč bolj kot podaljšana roka države.

Ker so bile občine preoblikovane v komune, težave s krajevnimi potrebami prebivalstva pa so ostale, je oblast nastalo praznino najprej zapolnila s krajevnimi uradi (KU), na Komendskem v Komendi, leta 1963 pa s krajevnimi skupnostmi (KS), na Komendskem: KS Komenda, KS Križ in KS Moste.

IX. Lokalna samouprava

S 1. januarjem 1995 smo dobili v Sloveniji 147 občin, ki temeljijo na lokalni samoupravi. Prebivalstvo, ki živi na Komendskem, prednosti, ki jih prinaša lokalna samouprava, ni deležno; odraža se zlati v izjemno nizkem deležu zagotovljenih denarnih sredstev za enega prebivalca; namesto približno 160 milijonov tolarjev je Komendsko prešlo iz občinskega proračuna občine Kamnik lansko leto (1996) več kot osemkrat manj, kar je glede na nadaljnji, pozitivno naravnani razvoj naselij na tem območju izjemno malo.

Glede na to, da šteje Komensko več kot 4200 prebivalcev, v Sloveniji pa je 36 občin, ki imajo manj prebivalcev, je pričakovati, da bomo v naših prizadevanjih za lastno občino uspeli ob pametnem združevanju tudi mi. Naselja na Komendskem pa bodo lahko ustanavljala tudi vaše skupnosti, ki bodo organizirale in vodile dela kot nekoč za skupno dobro lastnega kraja.

Dr. MARKO ŽEROVNIK

Veliko otrok ostaja brez varstva

Nadaljevanje s 1. strani

vejo in znajo. V težavah so zlasti tisti mladi pari, ki nimajo starih staršev, ki bi jim lahko prišli na pomoč, zlasti pa je težko najti varstvo za najmanjše. Boroševa pravi: »Očetje zmerjajo, mame pa jokajo.«

In rešitev? »Po mojem mnenju bi morali pridobiti nov objekt, saj tudi devetletna šola ne bo prinesla rešitve tega problema, ker bodo normativi takrat manjši,« pravi ravnateljica vrtca Marinka Boroša.

Družba, v kateri se veliko go-

vori o tem, da je Slovencev čedalje manj, bi morala imeti posluh tudi za te probleme mladih družin.

B. P.

Ustvarjalnemu delu otrok (na sliki vzgojitelj) se pridružijo tudi starši.

S. MEJAC

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVALNI CENTER

Ljubljanska 80 (SPB1), Domžale, tel. 713-660

TEČAJ ZA ZAČETNIKE (25 ur):

WINDOWS, WORD

EXCEL (20 ur)

ACCESS (20 ur)

INTERNET (8 ur)

CORELDRAW, PHOTOSHOP, AUTOCAD...

STROJEPISJE NA RAČUNALNIKU (60 ur)

OB VISOKEM ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU ga. MARE PUCLJEVE

Naša slavljenka se je rodila 30. decembra 1912. v Ljubljani očetu Marku Kromarju, viš. revidentu Južnih železnic, in materi Mariji, roj. Peršin, lastnici stare, ugledne gostine Pri Bobenčku na nekdanji Šempetrski cesti. Samo ona je znala pripraviti sloviti Bobenčkov golaž, znan daleč naokrog.

Mlada Mara Pucelj

Tu je bilo dolga leta shajališče slovenske kulturne elite. Imenitni gostje so bili Oton Župancič, Richard Jakopič, Ivan Vavpotič in Maksim Gaspari, Karol Putrih, Zorko Prelovec in Marij Kogoj, univerzitetni profesorji dr. Alfred Šerko, dr. Janez Plečnik, dr. Pavle Grošelj, dr. France Veber in številne druge znamenite osebnosti. Gospa Marta se je z njimi dnevno srečevala, malo pokramljala ter prisluhnila njihovim učenim pogovorom in razpravam. Stalni gost je bil tudi stric, hudomušni in šegavi, visoko izobraženi odvjetnik dr. Aleš Peršin, s katerim sta bila dobra prijatelja in jo je vodil na razne plesne in prireditve.

Njen brat Janez Kromar, mag. pharm. in lekarnar, gotovo naš najboljši poznavalec zdravilnih zelišč, je napisal številne knjige o teh čudežih narave, s podrobnimi opisi, krajini in časih njihove rasti, o načinu nabiranja in o pripravljanju raznih čajev in zvarokov ter nasvete za pomoč pri zdravljenju različnih bolezni. Znana in poslušana so njegova predavanja po radiu in televiziji, zelo brani pa so njegovi zapisi v Nedeljskem dnevniku z odgovori bralcem o zdravilnih rastlinah in z nasveti za pravilno uporabo.

Leta 1934 se je poročila z mladim zdravnikom dr. France-
tom Puceljem, se preselila v Kamnik, kjer je imel soprog zdravniško prakso in uspešno vodil protituberkulozni dispanzer. V

zakonu se jima je rodilo troje otrok! Dr. med. Mojca, ing. kem. France in višja rentgenologinja Meta. Naša slavljenka se je začela pod vplivom svoje matere že v dijaških letih zanimati za ljudske običaje in folkloro. Začela je zbirati starine, posebej narodne noše in vse, kar sodi k njim. V mnogih letih si je nabrala veliko zanimivosti, ki jih skrbno hrani v številnih starih, izvirnih skrinjah. Pogosto se oglašajo pri njej zbiralci, radijski in televizijski novinarji, snemajo njene zanimive zbirke ter v oddaji Slovenski magazin, v katerih sodeluje tudi ona, prikazujejo zbirko izrednega narodnega bogastva.

Ko je pred dobrimi tridesetimi leti pričelo Turistično društvo Kamnik s pripravami za folklorno prireditev Dan narodne noše, je z veseljem pozdravila zamisel. Na tej prireditvi naj bi prikazali staro izvirno narodno nošo in običaje. Zamisel je bila uresničena prvič v septembru 1966. V Kamnik je prišlo tega dne res izredno število ljudi iz vseh krajev Slovenije, občudovali so prekrasni sprevedi izbranih narodnih noš iz vseh krajev Gorenjske, Prekmurja, Bele krajine, iz Trsta, Sevodnje, Rezije, Ukeve, Zilске doline, Celovca in Beljaka ter okolice. Popoldne so sledili folklorni nastopi številnih skupin v narodnih nošah. Prireditve se je udeležila tudi pokoj-

li razstavi z naslovom Vsa mi v svatovskem blešči.

Naša slavljenka je bila delavna na najrazličnejših področjih. Že pred II. sv. vojno je bila prizadevna članica francoskega krožka, v katerem nam je blaga, nepozabna prof. Klavdija Žvokelj utrjevala gimnazijsko znanje francosčine na vsakotedenskih sestankih, prirejali smo krajše igrice, čajanke in hodili na sprehode. Pogoj je bil: tukaj govorimo samo francosko. Nepozabni so izleti, ko smo se v Medani poklonili spominu pesnika Alojzija Gradnika in si ogledali njegovo spominsko sobo v rojstni hiši. Hodili smo po Prešernovih stopinjah, se v Kugyevi Ovcji vasi spomnili Prešernovega brata, župnika Jožeta. V Šentrupertu je na kraju, kjer je na bivšem pokopališču pokopana Prešernova mati, skupina Lirašev začela v njeno čast Luna sije, kladvo bije. V Sv. Lovrencu smo obiskali grob največjega beneškega Slovenca, pesnika, pisatelja, prevajalca, vsestranskega kulturnika, msgr. Ivana Trinka Zamejskega. Nato pa smo se spomnili upornega župnika Antona Kufola, legendarnega Bevkovega kaplana Martina Cedermača, se povzpeli na simbol Beneških Slovencev Matajur, se spotoma ustavili v Landarski jami, kjer je Askerčeva slovenska kraljica Vida opeharila samega Atilo in

Skupina kamniških narodnih noš pri Gospe Sveti Juliji 1971 (druga z leve ga. Mara Pucelj)

na Tončka Maroltova, naša odlična folkloristka, ki je pripridev visoko ocenila ter nas bodrila, naj tako nadaljujemo. Letos so bili Dnevom narodnih noš posvečeni kar trije dnevi v nekoliko spremenjeni obliki. Na ta naš praznik smo se zbrali že petindvajseti. Še vedno je zvesta sodelavka naša Mara, ki je pred tremi leti razstavila svoje folklorno bogastvo na lepo uspe-

pregnala Hune iz dežele. Na grobu nesrečnega »mutca osojskega« smo recitali Askerčevo balado o nesrečnem poljskem kralju Boleslavu.

Navduševali smo se za vse lepo, kulturno, skupaj z našo Maro pa smo bili srečni, mladi.

Spoštovani slavljenki krepko stisnimo roko in ji zaželimo VSE NAJBOLEŠE!

dr. SVETOZAR FRANTAR

prihaja iz ločenih, neurejenih družin, 40% pa iz urejenih, pri katerih pa je manjkal pogovor in čas eden za drugega.

Kje so začetki? Največkrat na nedolžnih »hausbalihi« in v radovednosti. Moramo biti pozorni, ko mladostnik zamenja DAN za NOČ, ko zaostaja v učnem uspehu itd. Takrat je že tako daleč, da si sam ne more pomagati.

Skupnost Srečanje je šola za življenje, ki zajema celega človeka, v prizadevanju, da bi se mu povrnilo dostojanstvo in smisel življenja. V skupnost mora stopiti »čist«, brez droge. Druga preventivna zdravljenja Ministrstva za zdravstvo pa uporabljajo metadon, ki je tudi sam droga in ne rešuje problema zasvojenca. To vemo za posleni v lekarnah. Tak »zdravljenec« jutraj kupi iglo, popoldan pa pride še po metadon.

Preventiva je vse naše življenje v zastonski ljubezni, ki ne išče svoje, da pomagamo tistim, ki si sami ne morejo pomagati.

To je Karitas.

M. M.

Zlatoporočenca France in Marija Cevc iz Vasenega

Čas kar hitro mineva. Dogodkov pa se radi spominjamo zlasti v jeseni življenja.

Zato smo pred dnevi obiskali Čevce iz Vasenega v Tuhinjski dolini. France in Marija sta si namreč 15. novembra 1947 rekla svoj D.A. Od tedaj je minilo že polnih 50 let. Njuna življenjska pot je podobna poti kmečkih ljudi, ki so večinoma ostali doma na kmetiji in se z marljivim delom pošteno preživljali. Pa vendarle tudi na njuni poti ni bilo vselej z rožicami poslano. Zlasti Francetu je druga svetovna vojna pustila poseben pečat, ki se ga ne da izbrisati niti ne more v pozabo.

France je bil rojen 2. 4. 1917 v Vasenem. Mlada leta je preživel pri starših, vse do marca 1943, ko so ga Nemci skupaj z vso družino odpeljali v internacijo (oče, mati, strici, sestre). Brata Jožeta so Nemci ustrelili že leta 1942, brat Gustl pa je 1943. leta odšel v partizane. Zaradi sodelovanja z NOB so jih Nemci stalno preganjali in jih zato tudi internirali. »To je bil čas nepozabnih grozot,« pravi France. Njegove sestre so uspele pobegniti. Po vojni leta 1945 se je vrnil domov in delal naprej na kmetiji. Skrbel je za žago in mlin in za domačijo vse do današnjih dni. V prostem času, ki pa ga je bilo zelo malo, se je povsem posvetil lovstvu kot nadaljevanju družinskega izročila. Je zelo dober strelec in je prejel mnogo trofej in priznanj. Po vojni je bil član Zveze borcev.

Marija, Francetova družica, se je rodila 6. januarja 1925 v Beli Peči in živel pri svojih starših do 1947. leta. V pogovoru nam je povedala, da

je zelo rada kuhala, zato je obiskovala kuharski tečaj. Kot dobro kuharico so jo vabili na številne poroke. Bila je na več kot 100 slavnostih. Sicer je doma v Vasenem skrbela za družino, delala v mlinu in če je bilo potrebno, je poprijela za vsako delo, ki ga ni nikoli zmanjkalo.

V zakonu se je rodilo pet otrok: Marija, Franci, Jože, Janez in Pavla. Vsi so si ustvarili svoje družine, sin Janez pa je pred 10 leti postal duhovnik in živi v Šentjanžu na Dolenjskem.

Tako pomemben jubilej, kot je zlata poroka, so temu primerno praznovali. Ze 19. oktobra so se srečali v

pravita, da je bilo zelo lepo.

Med našim kramljanjem sta nam povedala, da imata 9 vnukov, ki jih vedno željno pričakujeta, prav tako kot svoje otroke. Na domu z njima živi sin Jože z družino. S svojim delom pomaga, da njuno življenje ni pretežko. Oba sta sicer kmečka zavarovanca in upokojenca. V veselem pogovoru sta nam zaupala tudi to, da se je njuna pot začela na miklavževanju na Selah leta 1946. »Takrat se je vnela ljubezen,« je povedal France, Marija pa ga je ob tem hudomušno in postrani pogledala.

Sta še kar dobrega zdravja, vendar pa razpoložena. Da bi bilo tako

Zlatoporočenca France in Marija Cevc s svojimi najbližjimi

Lazah pri Hribarju, vseh povablencev pa je bilo več kot 80. Sin Janez, duhovnik, je s seboj pripeljal tudi 30-članski mladinski pevski zbor iz Šentjanža, ki so zlatoporočencema zapeli več prisrčnih pesmi. Slavljenca

še naprej, smo jima zaželeli predstavni Društva upokoencev Kamnik. Izročili smo jima diplomu za zlato poroko.

STANE SIMŠIČ

Med radijskimi in TV sodelavci kar nekaj Kamničanov

Četrtek večer domačih pesmi in napevov

RTV Slovenija - glasbeni program in Nogometni klub Flok Komenda sta ob 44-letnici najstarejše radijske glasbene oddaje Četrtek večer domačih pesmi in napevov 22. novembra privabila na javno snemanje dveh oddaj v športno dvorano Kamnik lepo število zvestih poslušalcev radijskega programa.

večera Ivan Sivec, kamniški rojak, se je zahvalil številnim poslušalcem, še posebej mladim, ki so poleg mladih nastopajočih najboljši porok, da bo oddaja Četrtek večer domačih pesmi in napevov še dolgo živela med nami. Prav je, da imajo odmeve vesele glasbe in pesmi ljudje radi. Kdor ima rad glasbo, je du-

Domačemu ansamblu Bratov Poljanšek in pevcu Filipu Kranjcu Kamničani vedno radi prisluhnejo z velikim navdušenjem in aplavdiranjem.

Prva oddaja bo na sporedu 1. programa radia Slovenija v četrtek, 18. decembra, ob 20. uri, druga pa v četrtek, 22. januarja 1998, ob 20. uri.

Glasbena urednica Četrtekovih večerov Irma Rauh se je organizatorjem in drugim Kamničanom zahvalila za sodelovanje. Zaželela je, da bi marsikatera melodija še dolgo zvenela v srcih poslušalcev.

Z najstarejšo glasbeno oddajo smo bili v živo v Kamniku že petič. Prva tri leta sta bila povezovalca programa Anica Gladek in Janez Dolinar. Po upokojitvi Anice Gladek sta letos, pa tudi lani, program povezovala Nataša Bolčina-Žgavec in Igor Velše. Urednica Irma Rauh je v dvorani še posebej tople pozdravila dolgoletno voditeljico četrtekovih večerov Kamničanko Anico Gladek. Poslušalci Radia Slovenija smo vedno radi prisluhnilli njenemu zametnemu glasu. V radijskem etru je Aničin umirjeni glas valoval in navduševal polnih 28 let.

Avtor besedila programa tega

Ansambel Gamsi vedno preseneča s svojo duhovnostjo, njihov pevec se je na mini kolesu zapeljal med poslušalce v dvorani in prepeval segave pesmi.

prisluhnilli ansamblom: Alpski kvintet, Bratov Poljanšek, Ptujskih pet, Primorski fantje, Rosa, Šaleški fantje in Lauffarji. Milozvenečre citre izvajalca Aleksandra Primca so segle prav v sleherni srec. Harmonikar Denis Novatto pa je množico popeljal na valove tržaške glasbe. Vmes so člani NK Flok Komenda prodajali srečke za bogat srečelov. Največ sreče je imel poslušalec in sedaj tudi gledalec zadetka - TV sprejemnika.

Po snemanju je do jutranjih ur za ples in zabavo poskrbel ansambel Gamsi.

SASA MEJAČ

TEDEN KARITAS

Teden Karitas od 23. do 30. 11. 1997 nas hoče spomniti na ljudi, ki so oropani svoje-
ga dostojanstva: zavrženi, osamljeni, zapuščeni, potisnjeni na rob družbe, drogirani. Ti ljudje nas potrebujejo, da se sklonimo k njim, jim damo prijazno besedo, upanje. Smo res ljudje na svetu zato, da si ustvarjamo samoto, ko pa se vse na svetu združuje? Cvetlice v vetru se nagibajo k cvetenju. Ptice se združujejo in priklanjajo ena drugi. Vodilna misel Tedna Karitas je **Mladi na razpotju**. Zato je MŽK Kamnik v novembru povabila župnika Franca Prelca iz Portoroža. Pogovarjali smo se o Rasti in odgovornosti in svobodi. Kdo ne pozna skromnega župnika z naše lepe obale, ki se že sedem let ukvarja z narkomanijo pri nas. 302 odvisnikov je že vstopilo v program Skupnost Srečanje (večina je bila poslana na zdravljenje v Italijo). Od 1995 pa Skupnost živi v Kostanjevici pri Novi Gorici.

Veliko nas je bilo na pogovoru z g. Prelcem, vendar pa premalo staršev, ki bi morali vedeti, kaj se dogaja v naši Sloveniji. 2000 (uradno) odvisnikov se odvaja od droge, čeprav vemo, da jih je na trdi drogi 10.000 (dr. Krek, Odstiranje, RTV, prvi program, v novembru).

Kje so vzroki? Iščemo jih v družbi in družini. V okolju, ki širi svetovno nazorsko praznino med mladimi v imenu **absolutne svobode**. Ta ne prenese nobenih prepovedi. Zasvojenec začuti eksistenčni vakuum, strah ga je najmanjših naporov, občutek za vrednote je izumrl. »Največji greh današnjega časa,« je poudaril župnik Franc, »je egotizem, ko postaneš samo še Ti vsa bit - ni Boga, hudiča, okamenel si v samem sebi. To je narkoman.« Pot k svobodi - kje je? Gospod Franc jo vidi v borbi za svobodo, za samostojnost, ki mora imeti temelje v vzgoji za dobroto, v družini, šoli in Cerkvi.

60% narkomanov na obali

POSLOVNA PISARNA

Spoštovane Kamničanke in Kamničani!

Obveščam vas, da bom odslej navzoč v poslanski pisarni vsak ponedeljek od 10. do 12. ure v sobi št. 50, II. nadstropje, v stavbi občine Kamnik, tel.: 818-138.

Ob tej priložnosti se želim zahvaliti županu za njegovo razumevanje, Turističnemu društvu Kamnik pa za njihovo pripravljenost.

Poslanec v državnem zboru
Maksimiljan Lavrinc

Kamničani v Ennigerlohu

Nadaljevanje iz prejšnje številke

In na koncu še nekaj besed o samem mestu ENNIGERLOH. V njihovem predstavitvenem katalogu so zapisali, da se Ennigerloh kot nevesta združuje s sosednjimi predeli Ostenfelde, Enniger in Westkirchen leta 1975 in s 1. januarjem tega leta so dali kraju status mesta. Pred tem časom je

njem je tudi sedež društva balonarjev in ljubiteljev narave. Današnje mesto Ennigerloh pa se ponša tudi z dolgo preteklostjo. Njegovi začetki segajo v leto 860, ko je bil ta predel prvič omenjen ob ustanovitvi samostana Herzenbrock. Leta 1240 je plemeniti gospod Bernhard zu Lippe prepustil kraj Ennigerloh münsterskemu škofu.

pokrajine tudi s konjskega hrbta. Na tem področju so doma svetovni olimpijski prvaki jahalnega športa, saj se je v kraju Warendorf, le nekaj km od Ennigerloha, razvil največji center jahanja z ogromnimi konjušnicami in olimpijskimi hipodromi.

Mesto se ponša tudi s folklornim značajem in sicer sta to dve sejamski prireditvi, ki združujeta prebival-

Nastop Mešanega pevskega zbora Mavrica na otvoritvi razstave

bil Ennigerloh v bistvu podeželski kraj, lahko bi rekli večja vas.

V času združitve štirih pomembnih vasi v skupno občino in s podelitvijo mestnih pravic tudi prebivalstvo naraste od prejšnjih 11.000 na 20.000. Mesto leži v čudoviti ravnini, posejani z velikimi kmečkimi posestvi, katerih obdajajočimi konjušnicami pa služi tudi kot občinski protokolarni objekt mesta in v njem sta županja ga. Scholz in g. Marin, župan Lessaya, podpisala svečano partnersko listino.

Grad Vorholz v predelu Ostenfelde se ponša z najslavnejšim konjeniškim muzejem v Srednji Evropi. S svojimi obdajajočimi konjušnicami pa služi tudi kot občinski protokolarni objekt mesta in v njem sta županja ga. Scholz in g. Marin, župan Lessaya, podpisala svečano partnersko listino.

Zaščitni znak mesta sta dva mlina na veter, še posebej zanimiv je zlasti jeseni tisti iz Westkirchna. V

Predel mesta, kjer se je nekoč nahajal svobodni sedež, s katerega je podeželski vladar in kasneje münsterski škofje delili pravico, je bil leta 1690 prepuščen meščanom v uporabo in preureditev in iz tega se je kasneje razvil osrednji predel današnjega mesta, imenovan Drubbel. Nad njim se dviga osrednja cerkev Sv. Jakob z zanimivo krsilnico.

Omeniti velja tudi severni industrijski predel mesta, v katerem se nahaja velika cementarna, ki zaposluje okrog 900 ljudi, tovarna zdravil in manjša podjetja kemijske, strojne, poštvene in mesnopredelovalne stroke. Nadaljnja urbanizacija in infrastrukturna ureditev mesta predvideva tudi direktno priključitev mesta na avtocesto, ki povezuje področje Ruhr s Hannoverom in Berlinom. Mesto s svojo čudovito okolico nudi tudi nešteto možnosti za športne aktivnosti in zabavo. Zelo razvit je jahalni šport, saj je možno spoznati lepoto

ce in vsa kulturna ter športna društva. Ennigerloh s svojo okolico nudi številne možnosti za rekreacijo (kolesarjenje, sprehodi po večini listnatih gozdovih in posebej priljubljene so počitnice na kmetiji).

Upam, da se ne motim, če trdim, da smo bili Kamničani navdušeni nad urejenim bivalnim delom mesta, ki se resnično lahko ponša z zelo funkcionalno arhitekturo. Na vsakem koraku nas je presenečala prijaznost njegovih prebivalcev. Poudariti velja, da v mestu živi 32 različnih pripadnikov narodov in narodnosti, med njimi smo se spoznali tudi z g. Vinikom, ki se je pred 30 leti priselil v ta čudoviti kraj izpod Gorjancev in tu ostal vse do danes.

V času našega druženja, katerega so spremljale skupne prireditve, so se stakle mnoge vezi in prav to je tisto, kar nas poleg vsakdanje visoke deklarativne politike vodi v Združeno Evropo. MARTA JANEŽIČ

Kako smo nekoč miklavževali

V nekdanji Sovjetski zvezi si je njen voditelj Visarionovič Stalin v nadomestilo za sv. Nikolaja, katerega je ruski narod zelo častil in mu posvetil mnogo cerkva, izmislil dedka Mraza.

O, ta Mraz je v Rusiji res desetletja trajal in se žal vtihotapil tudi v našo prelepo slovensko deželo. Spet lahko vidimo v nekaterih naših trgovinah in izložbah čokoladne in druge vrste dedka Mraza z oznako sv. Miklavž. Seveda, brez škofove kape!

Spomin mi seže v osnovnošolska leta, ko smo otroci z veseljem pričakovali skromen, a pristen prihod sv. Miklavža. Vede-li smo, da so darila v krušnih peharjih pripravile skrbne roke naših dobrih staršev. Našli smo jabolka, krhlje, orehe, kakšno radirko, svinčnik, zvezek, morda še kapo ali nogavice. Že v šoli pa so nas poučili, da je sv. Nikolaj - Miklavž res živel in da je bil zaradi svoje dobrote postavljen za

škofa. Ko se je zmrabilo, so se fantje našemili v parkeljne. Obiskali so vse hiše v vasi in z verigami porožljali zlasti pod okni deklet, godnih za možitev. Seveda, bolj svečano je bilo miklavževanje za otroke in odrasle v naših kulturnih domovih.

V letih 1930 do vključno 1934 sem obiskovala žensko učiteljšče v Ljubljani, nasproti Kongresnega trga. Bilo je last ljubljanskih uršulink, poučevali pa so profesorji, med katerimi sta bila posebej znana in spoštovana dr. Rudolf Kolarič, jezikoslovec, in zgodovinar dr. Maks Miklavčič. Honorarno je nekaj časa poučeval likovni pouk naš rojak, slikar Miha Males. Z mojim bratom Cencetom, s katerim sta skupaj sedela v osnovni šoli Mekinje, sta marsikatero »ušpicila«. Naše učiteljšče je imelo vadnico s štirimi razredi osnovne šole za ljubljanske otroke. Čudoviti so bili zanje pripravljeni miklavževi večeri. Na

Kongresnem trgu so bile tja do univerze postavljene stojnice z raznimi vabljenimi rečmi, npr. škaticla, iz katere je skočil rdeč ali pa črn parkelj, ko si jo odprl.

Moja prva učiteljska služba so bile Svetinje, prelepi kraj Prlekije med Ormožem in Ljutomerom. Na šoli smo poučevali trije učitelji in štiri učiteljice. Naš kolektiv je slovel po družabnosti in iskrenem tovarštvu. Pred Miklavžem (sosednji kraj se je imenoval sv. Miklavž) smo izvedli nabiralno akcijo. Odšli smo v nam znane tovarne in nabrali novo perilo, oblačila in čevlje. Obdarili smo učence z vsem, kar je kdo nujno potreboval. Vsi smo se s starši vred veselili. Ob okrašenih smrečici smo skupno zapeli: »O, sv. Nikolaj, veselje naše, v zlato potapljaš blaženo mladost! Donšaš srečo v jasni raj detinstva, nedolžnih src si nada in sladkost!«

REZKA ŠKORJAK

Miklavžev večer pred II. svetovno vojno pri Uršulinkah v Ljubljani

Uporaba interneta, svetovnega računalniškega omrežja, je tudi v Sloveniji v nezadržnem razcvetu. Medtem ko v Združenih državah Amerike internet uporablja že 30 milijonov prebivalcev in v Zahodni Evropi okoli 10 milijonov, je tudi v Sloveniji, kot je pred nekaj meseci ugotovila raziskava, vsaj enkrat pogledalo v to globalno vas že več kot 200.000 ljudi in to v šolah, podjetjih, na svojih domovih. Kot zanimivost: na internet je v Sloveniji priključena tudi že četrtnina otroških vrtcev.

Uporabniki interneta (s)m)o si med seboj seveda zelo različni v tem, kateri temi dajemo prednost na svetovnem omrežju, na katerem je na razpolago neverjetna množica tekstov, slik in zvčnih zapisov iz kateregakoli področja. Prav gotovo pa večina uporabnikov vedno bolj pogosto okusa aktualno informacijo poiskati tudi na internetu. Zanima nas, kaj aktualnega, zanimivega in koristnega o Kamniku z okolico in o življenju na Kamniškem lahko na internetu najdemo Slovenci doma in po svetu (pa tudi tujci, kadar so »kamniške« internetske strani v tujih jezikih).

Največji slovenski iskalnik internetskih strani Slovenija ali Mat'kurja (<http://www.ijs.si/slo/>), ki ga ureja Inštitut Jožefa Stefana (IJS), nam, ko iščemo strani, ki se nanašajo na Kamnik, vrne vsega šest zadetkov, trije so zanimive in koristne domače strani Matične knjižnice Kamnik, Zavoda za usposabljanje invalidne mladine in Študentskega servisa Domžale-Kamnik, trije naslovi pa nas popeljejo na osebne domače strani, od katerih je za podatke o Kamniku zanimiva le podstran v angleščini s kratko predstavitev Kamnika (prav tako predstavitev dobimo tudi na straneh IJS). S povezavami pridemo tudi do zanimivih predstavitev, obvestilnih in drugih, žal ne povsem ažurnih strani Srednje šole Rudolfa Maistra (<http://www2.arnes.si/~ssljrums5/naslovz.htm>).

Študentski servis Domžale-Kamnik (<http://www.studentski-sdomzale.si/>) na živahno oblikovanih straneh med drugim objavlja aktualna obvestila, prosta dela za študente in možnost naročanja napotnic.

Na straneh Matične knjižnice Kamnik (<http://www.kam.sik.si/>) najdemo knjižne novosti, podatke o »naj« knjigi meseca, obvestila o prireditvah, zanimive povezave, razne prispevke in še kaj.

Zavod za usposabljanje invalidne mladine ZUIM (<http://www.osp-zuim.lj.edu.si/>) predstavlja delovanje zavoda, sodelujejo pa tudi gojenci s svojimi prispevki. Kaj več o Zuimki pa kdaj kasneje, ker zaradi okvare njihovega strežnika prav v času priprave tega članka kar nekaj tednov ni bila dostopna.

Matična knjižnica Kamnik

Kamnik na internetu

IJS na svojem opisu Slovenije namenja Kamniku simpatičen posnetek Šutne, slikane iz zraka, in (samo) štiri stavke (v angleščini), iz katerih izvemo, da je mesto staro trideset let, omenjene pa so tudi najzanimivejše posebnosti Kamnika (stare mestne ulice, Maleševa galerija, razvaline in romanska cerkev na Malem gradu, čudovit pogled na kamniške planine). Nadaljnja dva stavka sta namenjena Veliki planini: žičniški dostop iz doline, tipične velikoplanske planske bajte ter ugodni smučarski tereni za manj zahtevne smučarje. Žal pa ne Kamnik ne Velika planina nista dodatno predstavljena v podrobnejših pregledih številnih slovenskih mest in turističnih središč, ki jih tudi ponuja IJS. IJS nudi tudi možnost iskanja podatkov s pomočjo zemljevida Slovenije, na katerem s klikom miške izberemo področje oz. kraj, za katerega iščemo informacije. Ko kliknemo Kamnik, lahko le ugotovimo, da podatkov za Kamnik ni.

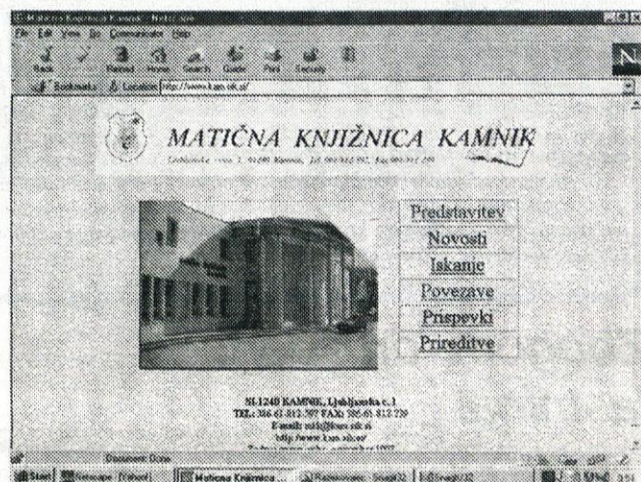
Svetovni iskalniki (Yahoo, AltaVista, Excite in drugi) najdejo Kamnik večstokrat. Vendar je velika večina zadetkov v prazno: strani so močno zastarele, ukinje-

so razgledov, tur, dostopov in prehodov. Vse skupaj dopolnjujejo fotografije planinskih koč in okolja.

Športnih strani je kak ducat, vendar so po mojem mnenju vse zastarele.

Internet je največji svetovni oglasnik, oglašanje pa je poceni, skoraj zastoj. Vendar podjetja na Kamniškem očitno še zelo malo oglašajo, njihovih strani ni veliko, če pa že so, jih ni lahko najti (ker so naslovi objavljeni na primer v specializiranih revijah in torej namenjeni stroki). Zato nam veliki iskalniki ponudijo samo podjetje Menina in nekaj splošnih podatkov o slovenskih bankah in zavarovalnicah, ki imajo poslovalnice tudi v Kamniku.

Kaj pa nam nudi državna administracija? Na nekaterih pretirano skromnih, skoraj neuglednih straneh naših vladnih organov dobimo manj pomembne podatke, kot je enostaven spisek naselij, ki sestavljajo občino, ali pa nekaj podatkov o številu prebivalcev v občini leta 1995. Občina in Upravna enota Kamnik lastnih internetskih strani še nimata. Pohvalimo lahko Obrotno zbornico Slovenije, ki je pred začetkom letošnjega šolske-

ne, neažurne, pri nekaterih pa lahko le ugibamo, kakšno povezavo s Kamnikom sploh imajo. Taki naslovi zelo motijo pri iskanju rešnih in aktualnih informativnih podatkov o Kamniku. Zato je potrebno kar precej časa in truda za spoznanje, da je turističnih, kulturnih, zgodovinskih pa tudi poslovnih podatkov o Kamniku na internetu izredno malo, če za posamezna področja sploh so.

In kaj kljub temu lahko izvemo, vidimo?

Za celovito področje kamniške občine ni nobenih turističnih prispevkov. Takih podatkov za zdaj očitno še nihče ni objavil. So pa zelo kvalitetne in zanimive strani Planinske zveze Slovenije (<http://www.tris-a.si/pzs/pzs/0000.htm>) s podrobnimi podatki o planinskih kočah (tudi na področju kamniških planin, z opisom koč (tudi nekaj zgodovine), s prenočitvenimi zmogljivostmi, opi-

ga leta objavila razpis za prostoučna mesta za našo občino.

In še kratka, začasna ocena stanja internetske ponudbe o Kamniku in iz Kamnika: ponudbe je zelo, zelo malo. Zagotovo premalo! Drugi predeli in kraji v Sloveniji nas pri tem večinoma močno prekašajo. Ker pa grede stvari naprej in na bolje, bo verjetno že čez nekaj mesecev možno pisati o novi ponudbi, taki, ki bo uporabnikom interneta dala pravo sliko o Kamniku in okolici, o ljudeh, ki tu živimo in ustvarjamo.

Branko.Novak@guest.arnes.si

Ps.: Podatki o Kamniku na internetu so vam na razpolago na straneh Matične knjižnice Kamnik (<http://www.kam.sik.si/>). Podatke - in to z delujočimi povezavami - bomo sproti dopolnjevali, zato nam posredujte svoje, za javnost zanimive in koristne internetske naslove.

Slavnostno praznovanje 115-letnice najstarejšega slovenskega zbora

V soboto, 8. novembra letos, je slavila Lira svojo 115-letnico obstoja. Pod vodstvom Marjana Ribiča je pripravila obsežen koncertni spored, ki je nosil pomenljiv naslov Zimzelen praznuje. Sestavljen je bil iz raznih obdobjev glasbene preteklosti, pravzaprav le slovenske. Pričenši z našim Gallusom so pevc podali nekakšen preizkus slovenske zborovske tvornosti in končali prvi del sporeda s Foersterjevim Spakom. V drugem delu smo doživeli prijetno presenečenje: nastopil je zbor mladih Lirašev, ki so samostojno nastudirali pet pesmi in jih interpretirali z njim lastno mladostno svežino. Zatem je spet nastopil zbor Lire v polni sestavi. Zapeli so Adamičovo Junakovo svatbo, ki jo je skladatelj nekoč s posvetilom poklonil Liri in ki jo zbor hrani kot rokopis v svojem arhivu. Pesem je morala nastati vsekakor pred letom 1910 in vsa ta dolga leta ni izšla v tisku, dokler ni leta 1994 zagledala luč sveta v sedanjih revijah Naši zbori.

Poleg te so nadaljevali Liraši svoj spored še z dvema, njim posvečenima skladbama: z Geslom Lire Srečka Stegnarja in s pesmijo Kaj bi te vprašal Mihaela Rožanca. Ta jo je leta 1910 poklonil Liri in je s posvetilom izšla v takratni reviji Novi akordi.

Do konca koncerta smo slišali še niz priljubljenih slovenskih zborovskih skladb in koroških narodnih pesmi, zaključili pa so s Prelovčevim Sedem si rož...

In kaj naj rečem k izvedbi? Kot bivšemu dirigentu mi to seveda ni lahko. Vložena je bilo gotovo mnogo truda in naporov, kar pri končnem uspehu koncerta ni izostalo. Prve tri skladbe so bile izvedene prav dobro in z dovolj koncentracije. Nato je ta pričetla malce popuščati, tako da je sem in tja prihajalo v izraznosti do rahle bledikavosti zvoka. Za pesem Antona Foersterja Spak, ki jo osebno stejem za najboljšo slovensko skladbo za moški zbor, a hkrati tudi za eno naj-

težjih, ki nudi nešteto pasti, moram reči, da še nisem slišal slovenskega zbora, ki se mu pesem na določenem mestu ne bi začela podirati. Sicer pa je bila zapeta z zanosom.

O nastopu mladih Lirašev sem pohvalne besede že zapisal. Med njimi je prav prijetno presenetilo kar nekaj solistov. Zadnjih 6 skladb je izzvenelo prav simpatično. Posebej bi omenil še Prelovčev Sedem si rož.

In kakšen je glasovni sestav Lire? Da se je zbor delno pomladil, je seveda čutili, kar je edino pravilno. To se čuti predvsem v tenorjih, kajti tam je večina mladih. Šibkejša je skupina baritonov in basov, ker je tudi številno manjša in tu bi zbor potreboval nekaj izrazitejših glasov.

Zborovodja Ribič se je na moč trudil in dal od sebe največ, kar je mogel. Zato je koncert - generalno gledano - tudi lepo uspel. V bodoče mu želim še veliko uspehov.

SAMO VREMŠAK

KRAJEVNE ZNAČILNOSTI VZGOJE

Koraki uspešnega učenja (4)

Zaviralni individualizem

Zaverovanost v svojo individualnost, v svojo učno pot, v svoj uspeh je danes v ospredju, tako rekoč družbena naravnost. Izginja celo nujno učno sodelovanje, izginjajo pogovori o učni snovi, izginja skupno učenje in skupno iskanje raznih izobraževalnih virov. V ospredju je skrb zase, »samo da jaz uspem«, zato je v šolah več tekmovalnosti kot pa sodelovanja. Na vsaki naslednji stopnji izobražbene lestvice je več individualizma. To siromašni tako posameznike kot tudi izobraževanje v celoti.

Individualno učenje je potrebno, potrebno pa je tudi učenje skupaj z drugimi. Povsem naravno je, da otroci in mladina doživljajo sebe kot središče vsega, kar pa ne pomeni, da pri učenju smejo postati skrajni individualisti.

Med otroci in mladino ugotavljamo preveliko zaverovanost vase, v svoje sposobnosti, v svoj vedenjski vzorec, v svoj »prav« in zaradi tega se mladi stalno umikajo skupnim aktivnostim in dolžnostim. Prav osredinjajo se vase, nekateri otroci in mladina opravičujejo to držo z opozarjanjem na slabost drugih in prek njih zagovarjajo in ohranjajo svoj individualizem. Pri tem jim pogosto pomagajo tudi starši. Celotno v učitelju vidijo »prestopnega in nepravilnega sodnika«.

Mnogo lažje je, če mislimo drugače, nekako takole: »Pred mano je simpatičen učitelj, profesor, ki me ima rad in tudi jaz ga imam rad(a). Od mene zahteva znanje, ker mi hoče dobro.« Potrebno je vzpostaviti pozitiven odnos z učitelji, profesorji, učno snovjo in ne bežati v svojo individualno zaverovanost.

Iskanje krivde

Za slabši uspeh ali neuspeh najdemo »tisoč izgovorov«, pravi ljudski rek. Res je, kadar se v znanju ne izkazemo, če smo v šoli, pri študiju neuspešni, iščemo krivca. Najprej pri drugih: »Učitelj so krivi, starši so mi nudili premalo možnosti, učno gradivo je nesmiselno, pretežko, nerazumljivo...« Ko prenehamo s takim iskanjem krivca, navadno začnemo dolžiti sebe: »Nisem dovolj pameten, nisem

bil zbran, počutil sem se nemočnega, premalo časa imam... in premalo sem se učil.« V takšnem razpoloženju učenci, dijaki največkrat ničesar ne storijo, temveč pestujejo te misli. Zadrževanje pri iskanju krivca, zadrževanje pri iskanju zagovora zase je nesmiselno; ti dve ravni moramo preseči in se vprašati, kaj moramo storiti, da drugič ne bo prišlo do neuspeha oziroma nezaželenih ocen.

Da moramo iti na učni, študijski poti skozi težave, velik napor, ni vedno slabo; velikokrat nas prav to dejstvo pomembno in smiselno usmeri v nadaljnje prizadevanje. Kajti človek zelo rad izbira lahkotno, nenaporno pot, kar pa je v nekem smislu urnik, beg in ne premagovanje »zahtevnega ustvarjalnega vrha«, je prikrivanje človekovih potencialov in ne izrabljanje danosti. V ljudeh namreč ostaja ogromno neizkoriščenih potencialov (zmožnosti).

Zavist

Tudi zavist se posledično obrne vedno proti tistemu, ki jo razvija. Zelo veliko zavisti lahko opazimo v šolah. Učenci zavidajo drug drugemu oceno, zavidajo priljubljenost pri učitelju, zavidajo napredovanje na študijski poti, zavidajo... in pri tem niti ne vedo, da ne škodujejo tistemu, ki mu zavidajo, ampak bolj sebi, zato ker napačno usmerjajo svojo duševno in duhovno moč.

Večkrat nam kdo ob ustvarjalnem delu opisuje (knjiga, umetniška slika, skladba...), kako se pojavljajo kritiki, ki iz zavisti in ne s strokovno argumentacijo skušajo odvzeti pomen ustvarjalnemu delu. Tega prizadevanja je toliko, da bi ti ljudje s to energijo lahko naredili kaj podobnega, namesto da nesmiselno razgrajujejo iz zavisti, ki ne spremeni dejanskega dela ustvarjalnosti. Ti primeri nas opozarjajo, da je zavist v končni fazi predvsem v škodo tistemu, ki jo goji. Vzgojno pa s to držo (največ je v politiki in podjetništvu) neugodno vplivamo na otroke in mladino. Pri tem namreč ne gre za kritični odnos do nečesa (kar je potrebno in dobro), temveč za zavist (ki ni niti potrebna niti dobra).

DR. ANGELCA ŽEROVNIK

Drobtinice

Sreča je spodobna ženska. Za nikomer ne teka.

Liv Kortina

Sreča je kot krava, ki nekaterim obrača glavo, drugim pa hrbet.

italijanski pregovor

Velika sreča je pogosto kamen spotike.

francoski pregovor

Kdor se utaplja v nesreči, rad vidi, da se še drugi kopljejo z njim.

nemški pregovor

V vsaki nesreči ti sreča lahko odpre vratca, da se izmuzneš.

Cervantes

Sreča brez pameti je ništrc.

ruski pregovor

Sreča pride s pomočjo krmolcev.

španski pregovor

Sreča daje mnogim preveč, nikomur pa zadosti.

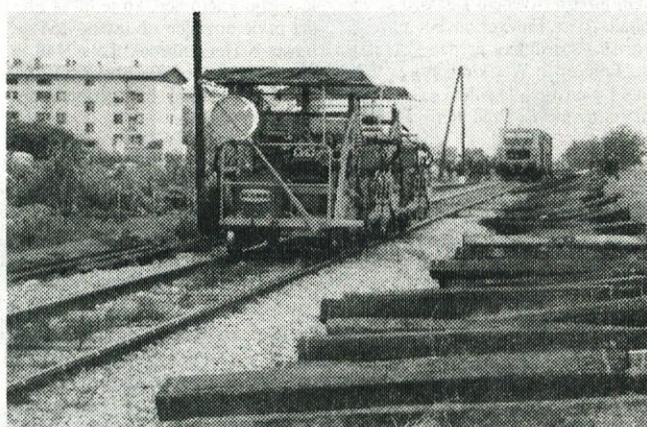
Marcial

Sreča in nesreča sta v naše dobro.

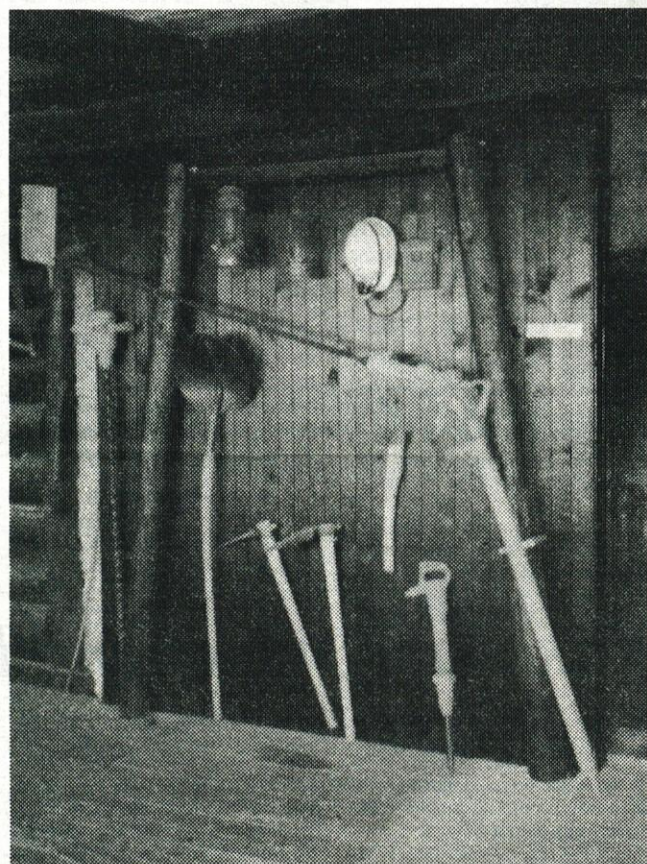
Schopenhauer

Sreča in nesreča sta verigi, ena iz zlata, druga iz železa, toda obe nas vezeta z enako silo in nam preprečujeta spoznati svoje pravo bistvo.

Swami Vivekananda

Po novih tirih tišji in udobnejši promet - Letošnjo jesen so delavci Slovenskih železnic zamenjali stare železniške tirne od Jarš proti Kamniku z novimi in močnejšimi. Preostal jim je le še poldrugi kilometer od Duplice do Kamnika. Po novih tirih je vožnja vlakov veliko tišja, ker so tirne medsebojno zvarili in jih podložili z gumijastimi podlogami. O tej novosti so se že pohvalno izrazili potniki na vlaku, pa tudi krajani, ki živijo ob železnici, bodo odslej imeli mirnejši spanec, saj ne bodo več poslušali tolčenja koles, posebno v zimskem času.

Spomin na rudarjenje v Črni - Ljubitelj umetnosti in vnet zbiralec starin prof. Milan Šuštar z Duplice je v okrepčevalnici poleg cerkve na Sv. Primožu predstavil obiskovalcem tudi zbirko rudarskega orodja in opreme, ki so jo uporabljali rudarji v nekdanjem rudniku kaolina v Črni. Tako je vsaj on ohranil zanamcem nekaj ostankov večstoletne rudarske tradicije v dolini pod Sv. Primožem.

Farma jelenov na Psajnovici - V času, ko se pojavljajo različni pomisleki o lovu divjadi in lovci, smo priča ograževanju hribovitih gozdnih površin in umetnemu naseljevanju divjadi. Ena takih obor z naseljenimi jeleni se je pojavila tudi na Lasenem v krajevni skupnosti Psajnovica, druga pa že nekaj let »deluje« v Kalisu. Kaže, da se že pred sprejetjem novega zakona o lovu, ki se nikakor ne more roditi, pojavljajo privatna lovišča, ki jih sedaj veljavni zakon ne pozna... (F. S.)

Zbogom, družbena lastnina!

Vsi, ki imamo pravico uporabe na zemljiščih, smo končno le dočakali: sprejem Zakona o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini. Ta zakon je sprejel Državni zbor RS po hitrem postopku v mesecu juliju letos in je objavljen v Ur. l. RS, št. 44/97.

Gre za zakon, ki vsebuje vsega devet členov in katerega vsebino lahko strnemo v enem stavku: dosedanja pravica uporabe se po samem zakonu spreminja v lastninsko pravico. Ali rečeno bolj natančno: zakon ureja lastninjenje zemljišč in stavb v družbeni lastnini, ki niso predmet lastninjenja po drugih zakonih, tako da se družbena lastnina na njih nadomesti z lastnino znanih fizičnih in pravnih oseb. Izjema je lastninjenje vodnih zemljišč, sindikalnega premoženja, nepremičnin športnih društev ter nepremičnin tujih oseb. Zakon določa, da se vpis lastninske pravice v zemljiški knjigi opravi praviloma na predlog, vpisi v zemljiški knjigi pa so takse prosti. Obrazce, s katerimi se vloži predlog za vpis v zemljiški knjigi, je določilo pristojno ministrstvo s posebno odredbo, in so objavljeni v Ur. l. RS, št. 58/97.

Vsi občani in pravne osebe, ki želijo to lastništvo urediti v zemljiški knjigi, morajo torej sami (ali preko odvetnika) vložiti predlog na Okrajno sodišče v Kamniku. Obrazce lahko kupijo tudi v knjigarni.

Kakor smo po eni strani seveda lahko veseli, da je takšen predpis sprejet, pa si vendarle ne moremo kaj, da se po drugi strani ne vprašamo: če je bilo mogoče problem lastninjenja nepremičnin v družbeni lastnini rešiti tako preprosto, zakaj smo na sprejem tega predpisa tako dolgo čakali? V parlamentarni obravnavi je bil namreč vse od leta 1993. Prav tako so ostali, kot že opozarjajo nekateri pravni teoretiki, povsem odprti in nedorečeni primeri, v katerih lahko pride do spora glede nosilca pravice uporabe in določanja njenega obsega. Ampak kakorkoli že, ob prebiranju letošnje 44. številke Uradnega lista lahko predvsem zapišemo: »Zbogom, družbena lastnina!«

M. P.

Drobtinice iz zgodovine krajev kamniške okolice

SIVI JUR

Drugi »negativec« iz okolice Kamnika je bil t.i. Sivi Jur. Tako so ga imenovali, ker je bil na stara leta ves siv. Njegovo pravo ime pa je bilo Jurij Preželj. Rodil se je 7. aprila 1815 v Kamniku na Grabnu kot nezakoniti sin neke Jere. Tako kot nekateri njegovi sovrstniki se je tudi on izognil vojaški službi s tem, da se je skril v gozd in se tam potikal. Največ se je zadrževal v Kamniški Bistrici, kjer so mu zavetje dajali širni gozdovi. Orožniki so ga iskali, vendar niso imeli posebnega uspeha. Med ljudmi se je ohranilo v spominu, da je Sivi Jur imel na sredini poti med Stranjami in Kamniško Bistrico pripravljeno veliko kamenja, ki ga je lahko po nekem posebnem koritu sprožil in stresel na pot, kadar je opazil nevarnost. Tako ga njegovi zasledovalci niso mogli nikoli ujeti.

Ko so minila tista leta, ki so bila določena za vojaško službo, se je nehal skrivati. Leta 1860 se je zaposlil pri Meščanski korporaciji iz Kamnika. Postal je njen gozdni čuvaj in je bival na Kopiščih. Poleg tega pa je kmetom iz stranske župnije pasel živino. Bil je krut do ljudi in živine. Kmete je menda naravnost sovražil, ti pa so imeli strah pred njim, zlasti še, ker so ga imeli za čarovnika.

Posestniki iz župnije Stranje in iz severnega dela župnije Mekinje (Brezje, Vodice) pa so imeli v kamniških planinah, zlasti na Dolu, Reseniku in Kamniškem sedlu pašne pravice. Meščanska korporacija iz Kamnika jih je hotela prikrajšati za te pravice. Pri tem sporu je zelo negativno vlogo odigral Sivi Jur. Krivo je prisegel, češ da sam ni nikdar videl, da bi kmetje na teh krajih pasli živino. Med ljudstvom se je ohranila celo trditev, da je kar 17-krat po krivem prisegel. (Podobnost z današnjimi razmerami je zgolj slučajna, op. D. H.) To se je zgodilo okrog leta 1878. Če bi bili takrat kmetje vsaj malo bolj izkušeni v pravadah, bi z lahko-

to dokazali svojo pravico in jo tudi dosegli ter celo dokazali, da je Jur sam pasel njihovo živino. Tako pa so zaradi te krive prisege začasno izgubili te pravice.

Velik preobrat v Prežljem življenju je nastopil okrog leta 1880, ko ga je zadela delna kap. Od takrat naprej je imel hude težave s premikanjem ene roke in ene noge. Kadar je padel, se ni mogel sam dvigniti. Kap je tudi povzročila, da je imel glavo vedno obrnjeno v eno stran, zato je gledal vedno v eno stran. Ker si Meščanska korporacija z njim ni mogla več pomagati, mu je kmalu odpovedala službo. Kmalu zatem se je nastanil v Godiču »pri Martinu«, kjer se je kasneje uveljavilo domače ime »pri Cesarju«. Tu so mu zaradi boleznij lažje čisto osiveli, zato so ga ljudje poimenovali Sivi Jur. Živel je skupaj z ženo, s katero pa ni imel otrok. Prežljal se je s prosjačenjem in s tremi golinarji, ki mu jih je mesečno izplačevala občina Županje njive, pod katero je bil prisojen. Ko je po bližnji okolici prosjačil, so mu ljudje pogostokrat očitali, češ da ga je Bog zaradi krive prisege tako kaznoval. On je vselej molče sprejel tak očitek in s tem vsaj na tihem priznal svojo krivdo. Tako je živel do svoje smrti 30. januarja 1890. Pokopan je bil v Mekinjah. Žena ga je preživela skoraj za 10 let in je prav tako tam pokopana.

Kmetje iz Stranj, Brezij iz Vodice pa so za izgubljene pašne pravice leta 1886 začeli pravdo, ki se je končala v njihovo korist. Kmetje iz Stranj so dobili na desnem bregu Kamniške Bistrice 484 oralov gozda kot odškodnino za nekdanjo pašno pravico. Kmetje iz Brezij in Vodice pa so dosegli pravico pašne na istih planinah, kjer so pasli nekoč, vendar so morali plačati najemnino, kakršna je bila določena na vsakokratni licitaciji. Pred drugo svetovno vojno pa so dobili večji del teh planin tudi v svojo last.

DAMJAN HANČIČ

Literatura: članek V. Čadeža v reviji »Pod Grintovci«

ZOR MARKET

Kamnik, Matije Blejca 5 (pri pošti Bakovnik)
tel. 815- 256

**UGODNA
MIKLAVŽEVA
PONUDBA!**

- najrazličnejša sladka darila, tudi miklavž in parkeljni iz testa in čokolade
- igrice
- sveže in suho sadje
- orehi, lešniki, mesni izdelki, različne vrste kruha in sladkih dobrot za praznično obloženo mizo

Obiščite nas vsak dan od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 17. ure, ob nedeljah od 8. do 11. ure.

KNJIGOVODSKI SERVIS

Kvalitetno, strokovno in po ugodnih cenah:

- vodimo poslovne knjige za podjetja
- svetujemo pri davčni napovedi
- izdelamo letno poročilo

PS AGENT d.o.o. Kamnik - tel. 041 691-360

Iz torbe Krištofovega Pepeta II.

Čakanje pred zaprtim šparovcem

Tako, pa smo srečno prestali tudi martinovanje, čeprav se na Kamniškem ne moremo ponašati z dobro trto, razen kake samorodnice ali šmarnice ob starih kmetijah in toplarjih. Nekateri so Martinovo praznovali pred sv. Martinom, nekateri pa nedejlo po tem, nekateri pa tudi kar med tednom. Saj je prav sredi tedna padel tudi praznik »Marijageld«, dan, ko so v sicer že redkih tovarnah delili plačilne kuverte. Zato so tudi naši policaji imeli kar nekaj dela z od letošnje dobre vinske letine pregretimi glavami. Še dobro, da jim jih ni bilo treba goniti v Ljubljano, kot je pred davnimi leti zapisal Krištof Pepček: »V kamniško temnico so žandarji sleherni dan gonili rokavce, ki so jih nalovili po deželi. Iz Kamnika so morali potem peš v Ljubljano - žandarji in ravbarji...«

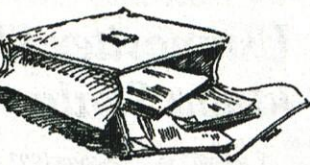
Zgodi se, da po takih praznikih kaj hitro ostaneš praznih žepov. Pa je treba seveda ponj v »hranilnico«, seveda če imaš še kaj cvenka notri. Tu pa se včasih zaplete. Iz šparovca, ki se sedaj moderno imenuje bankomat, ne dobiš vedno danar, kadar bi hotel, ker na njem večkrat piše: »Trenutno ne delam.« Pa počakaš pol ure, da se odpro vrata hranilnice, stopiš v vrsto in čakaš, da boš zvedel, če je še kaj tvojega v kasi. A glej ga, zlomka, tudi sicer prijazna blagajničarka ti ne more pomagati

in ti povedati, koliko ti lahko največ da, ker ne dela takolemenovani terminal... Menda pravijo tej hiši »pravi naslov za denarne zadeve...«

Oni dan mi je prijatelj Tone, ki rad pešači po naši lepi okolici, pravil, da je komaj čakal, da bi si v nekem lepem jesenskem dnevu z novega razglednega stolpa na enem najvišjih tunjskih vrhov privoščil čudoviti razgled tja dol proti Julijcem, do samega Triglava, pa proti našemu prestolnemu mestu in še kam. Pa pravi, da s tem stolpom verjetno ne bo nič, ker se prav na tem mestu že gradi hiša, ki gotovo ne bo razgledni stolp, čeprav bo z nje tudi lep pogled. Res čudno, saj je pred leti občinski turistični minister za gradnjo stolpa ponujal neko dotacijo. Pa tudi vsakega, ki bi hotel graditi tu, so pristojni zavrnili, češ da je to mesto rezervirano za stolp. Kaj se ve, morda pa je sedanjí graditelj obljubil, da bo turistom dober razgled zagotovil kar s strehe svoje hiše...

Če se še spomnimo, koliko vika in krika je bilo pred leti na Stahovici okrog mletja kalcita, odkopavanja pobočja Grohata, prestavitve dveh hiš, ropota in prahu itd. itd. Nekateri so celo grozili, da bodo s strojnimi preprečili tovarnjakom odvoz materiala.

Zato je toliko bolj čudno, da Stahovičane in okoličane kalcit ne zanima več. Seveda, če sodimo po tem, koliko ljudi se je udeležilo nedavne javne razprave o ureditvenem načr-

tu za odkop kalcita in apnenca. Niti eden. Pa tudi v knjigo pripomb ni nihče zapisal nobene pripombe ali kaj predlagal. Samo dve možnosti sta: ali je osnutek tako dober, ali pa je ljudem postalo že vseeno, kaj se dogaja z Grohatom in pod njim...

Nikoli v nedejlo - kot za Melino Mercury v znanem grškem filmu velja tudi za gostilne v starem Kamniku (ne bifeje, bistroje ali pube), ki v popoldanskih urah vse zapro svoja vrata, da se lačni turist po ogledu mestnih znamenitosti nima kam zateči, ko mu začne kruliti v želodcu. Ostanje mu le še, da poišče, če je še kaj odprtega tja gor proti Vrhpolju ali proti Duplici...

»Le kje naj bi to bilo,« je zadnjič vprašal občinski prostorski minister svetnike, ki so predlagali, naj se občinarji podvzajo na Duplico in pogledajo, če je tam mogoče kupiti kako novo socialno stanovanje. Res je, da so pred leti v želji, da bi mesto pridobilo več prebivalcev in tako postalo mestna občina (s čimer pa ni bilo nič) takratni občinarji Duplico priključili Kamniku, vendar Duplica še vedno obstaja, nenazadnje tudi kot naša največja krajevna skupnost, ki ima verjetno še največ pogojev, da bi postala nova občina. Vsaj tako se je zadnjič zagovoril eden od občinskih mož...

Krištof Pepček II.

Iskrice

S prvim snegom je bila ta razvalina odstranjena in je tam, kjer je bila slikana, ni več. Vendar, žal, to ni bilo edino opuščeno osebno vozilo v bližnji okolici Kamnika, ki je bilo »parkirano« kar nekaj tednov na napačnem kraju. Če bo Kamnik hotel še kdaj dobiti priznanje, na katerega se sedaj opozarja tabla na križišču pred Železnim mostom - »Najbolj urejen kraj v Sloveniji 1996«, bo potrebno za odstranjevanje takih in podobnih zadev poskrbeti že prej - takoj, ko se pojavijo oziroma sploh preprečiti njihovo pojavljanje.

Odstranitev seveda stane. Kdo jo bo plačal, ker nimatež ne pusti na odpadkih svojega imena in naslova? Mar je v dobi informatike res tako težko izslediti brezvestnega lastnika vsaj opuščenih avtomobilov ali pa se to »ne izplača«? Vendar bi nekaj krepkih »udarcev po žepu« verjetno precej pripomoglo, da takšnih prizorov ne bi bilo več veliko.

B. POLLAK

Zima in smučarska sezona je pred vrati. Vprašanje smučarskih skokov v Kamniku je dokončno rešeno. Zato so poskrbeli stanovalci Streliske ulice, katerih otroci smučajo v Avstriji in Švici. Inšpekcijske službe in komunalni nadzornik pa nič.

Športni zvezi tudi, »dol visijo!«

Kaj poreko gospod župan in njegovi?

AV

Pojasnilo

V prejšnji številki Kamniškega občana se je B. N. v Iskrice pošalil na račun direktorja opreme kotlovnice v šolah. Šala je nastala zaradi tiskarskega skrata, ki je v 19. številki v članku Sporna cena toplote ali naložba brez kritja? besedno zvezo: »Ko je bila lani predvidena zamenjava dotrajane opreme kotlovnice v OŠ Toma Brejca in v OŠ Frana Albrehta...« spremenil v: »Ko je bila lani predvidena zamenjava direktorja opreme kotlovnice...« Beseda dotrajan je postala direktor. Ob Iskrici je najbrž manjkalo pojasnilo, da nam jo je zagodel tiskarski skrat, čeprav je jasno, da v Kamniku takšnih direktorjev (torej kotlovnice) še ni.

Breda Podbrežnik Vukmir urednica

Ker so sindikati dedka Mraza ukinili, so 6. decembra tudi komunisti sv. Miklavža doma dobili.

Za državni svet smo v Kamniku peharje že delili, glasove v Črni graben namenili.

TONE RAJSAR

MKK počasi proti cilju

Že velikokrat je bilo videti, da se bo zgodba o jarki in stekleni polži vračanja nacionaliziranega premoženja MKK (Meščanski korporaciji Kamnik) začela hitreje odvijati in da bo vrnjeno vsaj tisto, kar je povsem nedvoumno in jasno. Vendar se je vedno našel kakšen razlog, pravna ukana, zadržek ali kaj podobnega, da do tega ni prišlo. Zato so nekateri člani MKK postali že hudo pesimistični. Vendar jih je nekaj takšnih zraven, ki zlepa ne bodo odnehali, čeprav je morda zunanji videz drugačen.

Nekaj časa o Meščanski korporaciji Kamnik ni bilo ničesar slišati in so nekateri že mislili, da je »umrla« in da je bilo vse zaman (zastoj prav gotovo ne). Vendar se stvari vseeno premikajo naprej. Po neuspelem poskusu javnega pravobranilstva, da bi izničilo upravičen zahtevek MKK po vračanju premoženja zaradi čisto pravno formalnih vzrokov (datum sprejetja zakona o nacionalizaciji), je bilo potrebno najti nekaj novega, da se premoženje ne bi prekmalu vrnilo v prave roke. Zato je bila postavljena zahteva po ocenitvi vlaganj v gozdove v Kamniški Bistrici, da bi se ugotovila njihova povečana vrednost.

To je namreč pomembno, ker naj bi bilo potrebno, če bi bila sedanja vrednost gozdov bistveno povečana v primerjavi s tisto ob podzavljenju, vlagateljem vrtni vložena sredstva ali pa sploh ne bi prišlo do denacionalizacije oziroma bi gozdovi lahko prešli celo v privatne roke! Cenitev, ki jo je prej naredilo podjetje Gozd d.o.o. za tisti del gozdov, ki so zanj gospodarsko zanimivi, je namreč pokazala, da naj bi se vrednost gozdov zaradi investicijskih vlaganj (predvsem izgradnje gozdnih cest) v povprečju povečala kar za 173% oziroma od 14% do 276%! Pri vsem tem pa so bila vlaganja v gozdne ceste tudi precej skupna - od GG do občine, od planinskih društev pa do države in je zato praktično zelo tež-

ko točno ugotoviti deleže posameznih vlagateljev.

Zato sta se oba prizadeta - trenutni lastnik gozdov Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je stal več ali manj ob strani - podjetje Gozd d.o.o., ki je menda tudi pravni naslednik nekdanjega GG Ljubljana (ta je prej gospodaril s temi gozdovi) in je sedanjí gospodar teh gozdov, in pa MKK, soglasno dogovorila za uradnega, nevtralnega cenilca.

To je bil g. Branko Breznik, dipl. inž. gozdarstva, ki je v več kot 50 strani obsežnem elaboratu med drugim tudi ugotovil, da je metoda, po kateri je bila narejena cenitev Gozda d.o.o. sicer strokovno neoporečna, vendar ni v skladu z zakonom o denacionalizaciji in zato za to ocenitev neuporabna. Zato je uporabil z zakonom in predpisi skladno metodo. Tudi tu je bil rezultat povečana vrednost gozdov v Kamniški Bistrici, ki pa je nastala zaradi spremembe katastrskih razredov in je bistveno manjša od tiste, ki jo je ugotovil Gozd d.o.o. Določene parcele (4,23% površine) sploh nimajo povečane vrednosti gozda, na drugi parceli, ki predstavlja 95,77% površine, pa je povečane vrednosti, če se iz te parcele izvzame samo njen gospodarsko najbolj zanimivi del, 39,07%, če se pa vzame celotna parcela, celo samo 25,49%.

Seveda nihče ne more take ocenitve tako velikega kompleksa narediti strokovno neoporečno kar čez noč. Zato je predvsem zaradi vseh drugih zapletov, čeprav je bil sam elaborat, v katerem so upoštevani že spremenjeni (boljši) katastrski razredi, končan do predvidenega roka, minilo spet eno leto in je dohodek od bistriških gozdov šel drugam, kot bi moral. Prav zanimivo bo sedaj videti, če se bo zopet kaj našlo, da se premoženja (še) ne bo vrnilo.

B. POLLAK

Mekinjska božična zibelka

Danes se nam postavljanje jaslic v božičnem času zdi nekaj povsem vsakdanjega in le redki vedo, da se je ta običaj razvijal postopoma tako da ga na Slovenskem v sedanji obliki postavljanja lesenih rezljanih figuric poznamo šele okoli 200 let. Običaj postavljanja jaslic je imel, če nekoliko pomenostavimo, dva prednika: duhovne igre, ki so jih v božičnem času igrali kot dopolnilo službe božje, in obredno zibanje lesene zibelke z voščnim detetom Jezusom. To je bilo razširjeno predvsem po samostanih kontemplativnih redov, zlasti med klarisami in karmeličankami. Posebej zanimivo je, da so običaj obrednega zibanja gojile tudi mekinjske klarise. To dokazuje Mekinjska božična zibelka, ki se je ohranila do današnjih dni in jo hranijo v depojih Slovenskega etnografskega muzeja. In prav predstaviti te zibelke je namenjen ta članek.

To zibelko so mekinjske klarise uporabljale, kot že rečeno, za obredno zibanje voščene lutke, ki je predstavljala Deteta Jezusa. Običaj se je razvil iz mistične pobožnosti srednjega veka. Vsaka redovnica se je po navodilih rokopišnih priročnikov mistične pobožnosti vživljala v vlogo Matere Božje. Z voščnim Jezuskom je ravnala, kot da bi bil živ: ga previjala, simbolično hranila, ujkala, poljubljala in zlasti zibala. Izhodišče tega običaja je bila salzburska cerkvena provinca, običaj pa se je ohranjal v samostanih ženskih redov nemških dežel do konca 19. stoletja. Ohranjena zibelka je iz sredine 17. stoletja, vendar obstaja velika verjetnost, da so mekinjske klarise gojile ta običaj že nekaj stoletij prej, najbolj verjetno od 15. stoletja naprej. Ni pa mogoče ugotoviti, ali je bila zibelka namenjena zasebni pobožnosti klaris v njihovih celicah ali javnemu obredu v mekinjski cerkvi.

Zibelka je dolga 62 cm, višina končnice od vrha do tal znaša 45 cm. Na končnicah sta pozlačena monogrami IHS in MARLA. Osnovna barva vseh ploskev je rjavo-rdeča brez leska, od nje pa močno izstopajo pozlačeni okrasji. Zibelka ima štiri vogalne stebričke, ki se končujejo z rezljano otroško glavo v polni plastiki. Še nekaj besed o voščnem Detetu Jezusu, ki leži v leseni zibelki. Ima voščeno glavo in poprse. Tehnika takšnega izdelovanja in modeliranja z voskom se imenuje bostranje, ki so ga prav redovnice razvile do popolnosti. Ohranjeni Jezušček ni več originalen iz časa klaris, ampak so ga pozneje z večjimi in manjšimi posegi popolnoma prenovili.

Prav tako kot opis same zibelke in običaja obrednega zibanja pa je za-

nimiv tudi opis poti iz samotana klaris Mekinje do kraja, kjer ga danes hranijo.

Kot vemo, je cesar Jožef II. leta 1782 razpustil vse samostane kontemplativnih redov in jim zaplenil vse premoženje. Številne dragocenosti, ki so jih hranili samostani, so prišle v roke raznih prepodajalcev ali okoliških prebivalcev. Tako se je zgodilo tudi v primeru dragocenosti iz mekinjskega samostana klaris. Omenjena zibelka je bila najprej prenešana v Kamnik (po srečnem naključju), nato pa jo je kupila bogata družina Strahlovič iz Stare Loke na Gorenjskem in sicer z zagotovitvijo, da je iz mekinjskega samostana. Po nekaj desetletjih pa jo je zadnji moški potomec Karel pl. Strahl zapustil skupaj še z nekaterimi ostalimi dragocenostmi Etnografskemu muzeju. Pri prenosu te zibelke v muzej pa je pri zapisu v inventarno knjigo nastala napaka pri označbi izvora te zibelke. Ker je bil seznam pisan v nemškem jeziku, je zapisovalec namesto krajevnega imena Minckendorf (slov. Mekinje), napisal Michelstätten (Velesovo). Tako je iz Mekinj nastalo Velesovo,

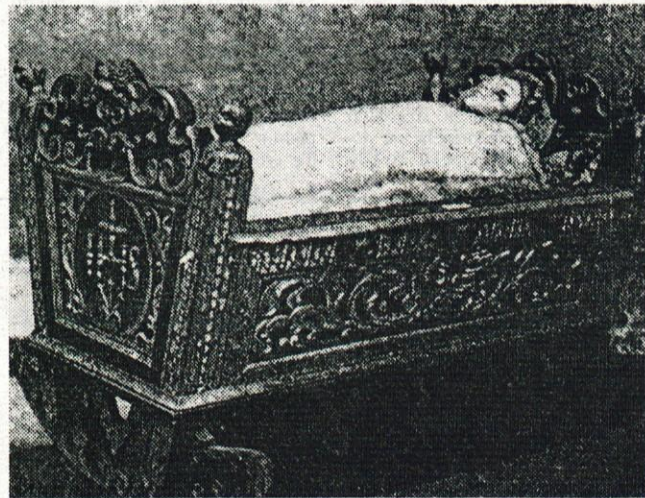
zato so od takrat naprej mislili, da izhaja ta zibelka iz velesovskega samostana dominikank in ne iz mekinjskega klariskega samostana. Po skoraj treh desetletjih napačne razlage izvora zibelke je pravi izvor ugotovil znani slovenski etnolog Niko Kuret. Tako danes lahko z gotovostjo trdimo, da je zibelka iz Mekinj.

Mekinjska božična zibelka se uvršča med tiste redke primerke, ki jih hranijo le nekateri evropski muzeji, zato pomeni za Slovenski etnografski muzej v Ljubljani resnično dragocenost. Zaradi prostorske stiske, v kateri se trenutno nahaja Slovenski etnografski muzej, pa zaenkrat te zibelke še ni možno videti na razstavi in jo hranijo v depojih.

Omenjena zibelka je spet eden od dokazov, kako velik delež imajo samostani ženskih redov v slovenski kulturni in verski zgodovini, kar je na žalost slovensko zgodovinarstvo vse do današnjih dni skorajda ignoriralo.

DAMJAN HANČIČ

Literatura: Niko Kuret, Mekinjska božična zibelka, Zvezek za umetnostno zgodovino, 1959

Mekinjska božična zibelka z Detetom Jezusom

FOTO GROHAR

KAMNIK
ŠUTNA 72
tel.: 813-896

- EKSPRESNA IZDELAVA FOTOGRAFIJ
- FOTOGRAFIRANJE POROK, ROJSTNIH DNI, ZA DOKUMENTE, KATALOGE, PROSPEKTE
- FOTOAPARATI IN VES FOTOMATERIAL

Odprto non-stop od 8³⁰ do 19. ure,
ob sobotah od 8³⁰ do 12. ure.

Tolsta gora (734 m) II.

S severa

Če gremo od Pod Skalce, je to ista pot kot z juga, samo da jo naredimo v drugi smeri. Pri tem se pa lahko vrnemo tudi na izhodišče, če kjerkoli na poti od sedla med Tolsto goro in Lancarjem in Spico sestopimo v dolino Suhega potoka. Vendar je ta dolina sedaj težje prehodna.

Druga varianta pa je, če gremo skoraj do mosta čez Nevljico na Vrhpolju. Slabih 30 m pred mostom (pred hišo s številko Vrhpolje nad Kamnikom 268) se desno navzgor odcepi sprva se asfaltirana pot, ki pelje mimo hiše s šte-

ko sestopimo desno navzdol do »Pod Skalce«. Če pa gremo levo navzgor, pridemo na gozdno cesto prav na obračališču. Po gozdni cesti gremo nato lahko v Palovče ali Kamnik, če pa se z obračališča odpravimo naravnost navzgor, približno 30 m od roba in sledimo opuščeni stezi, pridemo na vrh Tolste gore.

Če pa izberemo stezico, nas ta pripelje na manjšo izravnavo. Ko se greben spet postavi pokonci, se odcepi v levo skoraj vodoravna steza v severovzhodna pobočja Tolste gore. Naravnost navzgor pa vodi komaj vidna, vendar zelo strma stezica, bolj drča. Ta pelje pri-

mo v Palovče ali v Kamnik, če se pa odločimo za stezo, nas ta, če ji uspemo slediti, privede na glavni greben. (Do tu pridemo lahko tudi s sedla med Tolsto goro in Lancarjem - glej opis Z juga). Tu zavijemo pred grebenom na desno, nekaj metrov od roba, navzgor. Stezico se da s pozornim opazovanjem slediti vse do vrha Tolste gore. Ta je povsem poraščen. Sam vrh je tak kot kup kamenja in skal. Malo naprej je majčkena ravnica. Z nje gremo skozi smrekov gozd in desno okoli manjše vrtače na drug vrh, ki ga predstavlja večja skala. Od tu gremo nekaj metrov desno od roba navzdol. Le-

Ustanovitev Slovenskega gorniškega kluba Skala

V soboto, 15. novembra 1997, je potekala v veliki sejni dvorani nekdanje občine Vič-Rudnik, ob prisotnosti številnih eminentnih gostov, akademija v počastitev ustanovitve Slovenskega gorniškega kluba Skala - zveze gorniških klubov. Zaradi velikega zanimanja gornikov in drugih prijateljev gora je dvorana postala pretesna, a ob dobri volji, za katero so poskrbeli Kamniški koledniki, pevci iz Luč ter Boris Cavazza, Metod Humar, Dare Valič, Tone in Jernej Kuntner so se prisotni v dvorani razpoložensko še bolj blizili. Izredno zanimiv je bil tudi govor predsednika Gorniškega kluba Skala dr. Antona Jegliča, ki je poglobljeno vsebinsko razgrnil pomen in potek te organizacije s posebnim poudarkom na enoletnem delu. Po tem govoru je dr. Jeglič izročil v imenu Skale apostolskemu nunciju v Sloveniji, nadškofu Edmondu Farhatu in Dinku Bertonclju, znanemu slovenskemu alpinistu - himalajcu, ki od 2. svetovne vojne dalje živi v Argentini, plaketo o častnem članstvu Slovenskega gorniškega kluba Skala. Plaketo je ob gromkem ploskanju prevzel nuncij Farhat osebno, ob odsotnosti in pisni zahvali Bertonclja pa njegova sestra. Po tem slavnostnem delu je dr. Grega Gomišek, ki predseduje Gornškemu klubu dr. Henrik Tuma, prebral imena šestindvajsetih najzaslužnejših članov tega kluba in Gornškega kluba Savinjske doline, šestim najbolj prizadevnim pa izročil prve gorniške izkaznice. Zanimiva pa je bila tudi zadnja točka sporeda, ko smo pod vodstvom Kolednikov skupaj zapeli pesem, ki daje Slovencem se prav posebno moč: »En starček bo živel...«

Na akademijo smo prišli iz raznih slovenskih krajev in v nekaterih od teh so že v ustanavljanju novi gorniški klubi. Popotnica dobre volje, pridobljena na akademiji, pa nam bo v tem v posebno pomoč.

Prav je, da se s programom Slovenskega gorniškega kluba Skala - zveze gorniških klubov (v nadaljevanju SGK Skala), seznanimo tudi mi:

Program SGK Skala izvira iz programa gorniških klubov in je opisan v Statutu SGK Skale, ki vzgaja svoje člane za: varno udejstvovanje v gorah, varovanje in prijazen odnos do narave, do naravne in kul-

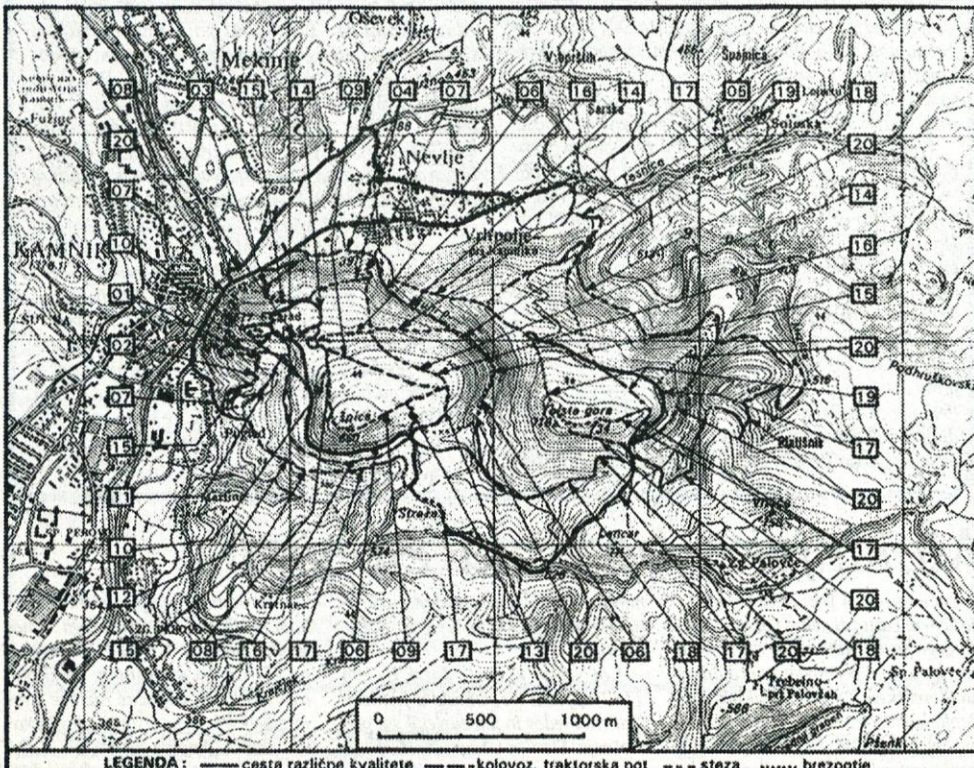
turne dediščine, za delovanje in preživetje v težjih naravnih pogojih, za pomoč in tovarištvo v gorah in življenju, v ljubezni do domovine in narave, v razumevanju vseh ravni poslanstva gorniškega fizičnega in duhovnega razvoja posameznika, za odgovornost za telesno in duševno zdravje posameznika, za zdravo življenje, za »zdrav duh v zdravem telesu« in za spoznavanje in nadaljevanje slovenskega gorniškega izročila, gorniških in človeških vrednot, tovarištva ter tradicije in vrednot predvojnega Turistovskega kluba Skale.

V Skali poudarjamo družinsko gornišvo. Svoje člane vzgajamo za samostojno obvladovanje brezpotij v gorah, poleti in pozimi ter podpiramo vodniške navede. Zato smo proti gradnji novih poti in proti markacijam, namenjenim odpiranju novih področij v gorah. Obnavljali pa bomo nekatera opuščena pastirska in lovska pota. Podpiramo obnovo vseh objektov, ki so bili v gorah porušeni med komunistično vladavino, nova obeležja pa so sprejemljiva le ob splošnem konsenzu kot izjema.

Delovali bomo za ohranjanje in obnovo kulturne krajine in proti zaraščanju planin, pašnikov in senožeti. Prizadevali si bomo za ustvarjanje pogojev za ohranitev poseljenosti alpskih dolin in gorskih kmetijskih površin ter za odpravljanje omejitev preostalim domačinom v demografsko ogroženih področjih. Pozevali se bomo s skupinami in ljudmi po svetu, ki imajo podobne cilje, še posebej s Slovenci.

Se pojasnilo: Zakaj uporabljamo izraz gornik, gornišvo? Gore in gornišvo so slovenski izrazi, ki ne potrebujejo pojasnila. Poznamo pa v naših gorah planine in to ovčje, kozje, kravje in konjske, planine, ki so vedno oživele poleti, ko so svojo živino ali drobnico tja priganjali pastirji - planinci. Zato za gore ne uporabljamo besede planine, namesto planinstva ali planinarstva pa raje uporabljamo gornišvo in za gornike ne uporabljamo izraz planinci, planinke. Veseli smo, da se je ta predlog neverjetno hitro oprijel - razširil brez vsake namenske promocije, zgolj z delovanjem Slovenskega gorniškega kluba Skala - zveze gorniških klubov.

dr. MARKO ŽEROVNIK

Nazivi so približno enaki naslovom opisov poti

STARI GRAD

- 01 Normalni dostop
- 02 Iz Novega trga
- 03 Pražnikarjeva steza
- 04 Varianta mimo "Pod Skalce"
- 05 Po lovski stezi
- 06 "Srednjevaška pot"
- 07 Okoli Starega gradu

VELIKA ŠPICA

- 08 S Starega gradu po stezi
- 09 S Starega gradu po kolovozu
- 10 Iz Kamnika po "zmarjarski stezi"
- 11 Naravnost iz Novega trga
- 12 Po ovinku iz Novega trga
- 13 S ceste
- 14 Od "Pod Skalce"
- 15 Okoli Špice - spodnja varianta
- 16 Okoli Špice - zgornja varianta

TOLSTA GORA

- 17 Z juga
- 18 Po dolini Suhega potoka
- 19 S severa
- 20 Okoli Tolste gore

vilko 250. Tu se asfalt konča, mi pa nadaljujemo po kolovozu se kakšnih 100 m, kjer zavijemo levo navzgor in v gozd. Kolovoz pripelje na greben, tako da lahko z leve strani slišimo šumenje Nevljice, ki teče v soteski Med Gorami. Ko kolovoz zapusti greben, se levo odcepi slabo vidna stezica. Izbiramo lahko med dvema variantama: kolovoz ali stezica.

Če nadaljujemo po kolovozu, ta položno poševo navzgor preči celo severno pobočje Tolste gore. Ko se nje, nadaljujemo po stezi, ki nas po slabih 50 m pripelje na stezo, ki vodi po SZ grebenu. Tu lah-

blizno 20 do 40 m desno od roba in to kar precej naravnost in strmo navzgor. Ko se pobočje malo položi in tudi rob zavije proti levi, se stezica skoraj izgubi. Zato gremo kar naravnost navzgor in po manj kot 100 m pridemo na gozdno cesto. Če gremo po tej cesti desno, lahko sestopimo do Pod Skalce ali pa nazaj po kolovozu do Kobilarja. Mi gremo na levo zlagoma navzgor. Po nekaj 100 m se na desni pojavi zaraščena steza, ki je malo strmejša od ceste, ki se malo naprej povsem približa prepadnim SV pobočjem Tolste gore. Če gremo po cesti naprej, pride-

vo pobočje je poraščeno z gozdom, vendar precej strmo. Desno je precej grmovja, kjer stezico bolj slutimo, kot sledimo, gre pa okoli 20 do 30 metrov od samega roba. Po slabih 100 metrih pridemo do ceste, prav na obračališču. V zahodnem delu se nadaljuje steza, ki se bolj ali manj drži SZ grebena. Ko naredi večji ovinek v desno, se na koncu, ko steza spet zavije v levo, z nje desno odcepi skoraj vodoravna stezica, ki po slabih 50 m pripelje na širok kolovoz. Ta nas pripelje nazaj na Vrhpolje.

Bojč

Karateistom Virtusa tri odličja

V nedeljo, 19. oktobra, je v Ljubljani na Fužinah potekala 2. pokalna tekma za malčke in malčice, mlajše dečke in deklice ter starejše dečke in deklice. Tekmovanje je organizirala Karate zveza Slovenije v sodelovanju s karate klubom Shotokan iz Ljubljane. Udeležilo se je je prek 300 tekmovalcev in tekmovalk, ki so tekmovali v katah ter borbah. Kamniške barve so kot vedno do sedaj zastopali člani Karate sekcije Virtus Duplica, ki jih vodi trener Vlado Stanič. Na tekmovalcu so nastopili naslednji tekmovalci:

Melvudin Mehović v kategoriji starejši dečki, borbe - 60 kg.

Samir Mustedanagić v kategoriji mlajši dečki, borbe - 50 kg.

Rok Kladnik v kategoriji mlajši dečki, borbe - 40 kg.

Evelin Kolar v kategoriji mlajše deklice, borbe - 45 kg.

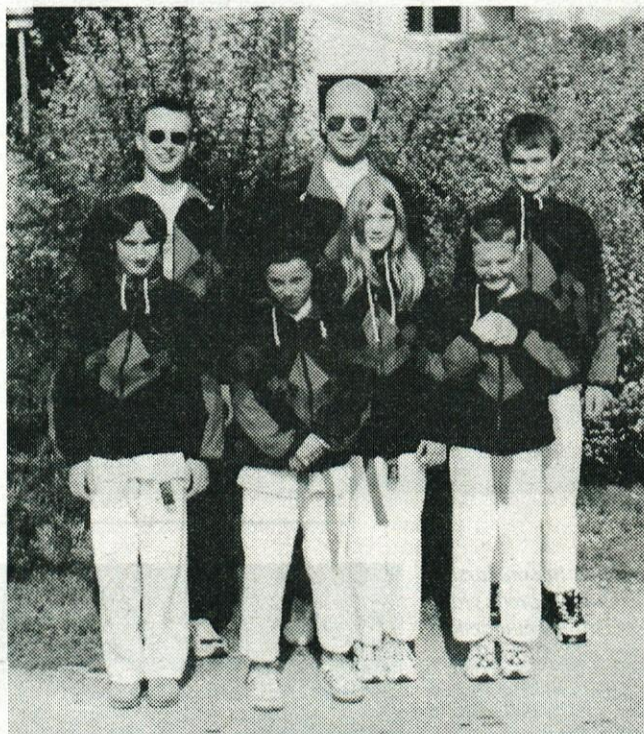
ter Tanja Božić ravno tako v kategoriji mlajše deklice, borbe - 45 kg.

Kljub temu, da so sodelovali neizkušeni tekmovalci, razen Evelin Kolar, ki je že posegala po odličjih, so si kar trije tekmovalci izborili medalje in tako razveselili svoje navijače ter trenerja s svojim nastopom. Rezultati, ki so jih dosegli, so naslednji:

Melvudin in Samir sta izgubila borbe že v prvem kolu, vendar sta s svojo borbenostjo in pogumom pokazala, da bomo zanju še slišali.

Rok Kladnik se je v močni konkurenci izredno hrabro boril in si tako izboril nastop v finalu, vendar pa je moral zaradi poškodbe borbo predati in se je tako uvrstil na odlično 2. mesto. Evelin Kolar je zaradi nejasnih odločitev glavnega sodnika v polfinalni borbi izgubila in tako dosegla 3. mesto. Tanja Božić se je v finalni borbi izredno dobro borila, vendar je zaradi utrujenosti in neizkušenosti borbo izgubila in tako dosegla odlično 2. mesto.

Vendar pa pri Karate sekciji Virtus ne dosegajo lepih rezultatov samo na tekmovaljih. Zelo uspešno so zaključili tudi vpis novih članov, tako da so njihove

Tekmovalci s svojim trenerjem

ve vrste vse številnejše in je vedno več aktivnih članov, ki pridno vadijo pod vodstvom svojih trenerjev. Nekateri med njimi so že sedaj pokazali smisel za bo-

rilne športe. Trenerji se trudijo, da jih cimveč naučijo, da se bodo lahko kmalu pomerili na tekmovaljih.

A. T.

Patagonija - Infinito sur (IV.)

»On the road again,« si zopet pojema, ko z Moniko zapustiva hribe pod južnim nebom. Pot nadaljujeva se bolj proti jugu. Na začetku sva mislila obiskati še Ognjeno zemljo in njeno večje mesto Ushuaia. Zaradi naveličanosti dolge poti in časa sva iz Punta Arenasa zavila nazaj proti vzhodni obali proti Bariloche. Zelo sva bila razočarana nad Punta Arenasom (Čile). Pričakovala sva prijetno pristaniško mesto, dobila pa umazan delavsko mesto. V Argentini zelo promovirajo jug. Je zelo redko naseljeno območje, zato so cene nižje kot na severu. Tudi zemljo je možno dobiti skoraj za stonj. Seveda pa s tisočimi hektarji ni kaj dosti za delati. Cena benzina je za liter 30 centov (v Bariloche 1\$). Še preden sva dosegla najnižjo točko najinega potovanja, sva obiskala še Perito Moreno in Nacionalni park Paine (Čile). Pe-

rito Moreno je zelo zanimiva turistična točka, kjer lahko opazujete ogromen ledenik samo tristo metrov stran od njegovega stika z jezerom. Za ljudi, ki niso nikoli videli ledenika, je to zelo velika atrakcija. Ledenik se vseskozi podira, svoje velike podore pa ima vsake štiri leta. V lepem spominu nama je ostal tudi park Paine. Opazovala sva stolpe in vrhove predvsem z alpinističnega vidika. Spomini so bežali od Pangercevega pionirskega vzpona na glavni vrh, ki se je žal končal tragično, pa vse do obiska kamniškega alpinista Marka Prezija, ki je s splezalcem začrtal zelo lepo in resno smer v zahodnem stolpu Paine.

Ko sva se z Moniko vrnila v Bariloche, sva opravila še nekaj lepih vzponov v okoliških hribovih. Vsaka zgodba se nekaj konča, tudi najina se je, ko sva zapustila

letališče in odletela proti stari celini.

Z Moniko sva v Patagoniji naredila naslednje vzpone:

● GUILLAUMET, Coluar de gaucho TD+, 65/70, VIV+, 4 h, 400 m

● GUILLAUMET, slovenska varianta TD+, VII-A2, VI-VI+, 12 h 230 m, Prv

● AGUJA DE LAS, avstrijska smer VI+/V-VI, 55, 4,5 h, 500 m

● Več kot deset dolgih smeri v stolpih na Freyu (Bariloche), I. PP, I P smeri Kambič-Alligeri-Olivetti v Lopezu (Bariloche) VII-, IV-V, 700 m, 5 h

Seveda tudi tokrat ne bi mogel uresničiti svojih ciljev, če ne bi bilo skoraj že stalne pomoči od sponzorjev: g. Matevž Kim, CALCIT, URŠIČ, d. o. o., PANKAM, FOTO GROGAR, MEDICHOFFARM d. o. o.

KLEMEN MALI

KLINIKAZA MALE ŽIVALI

VETERINARSTVO TRSTENJAK-ZAJC, d.o.o.
Tesovnikova 27a, Ljubljana-Jezica

NAROČILA PO TELEFONU:
16 83 700

vsak delovni dan od 8. do 20. ure,
ob sobotah od 8. do 13. ure.

RADOVAN ZAJC, dr. vet. med. mag. I. TRSTENJAK, dr. vet. med.

Kratke športne

Seja predsedstva Športne zveze občine Kamnik

KJER BO DENAR, TAM BO OBLAST

»Šport je filozofija dejanj in pika,« je zapisal magister Viktor Krevsel, odbojkarški strokovnjak. Da pa so za dejanja potrebna tudi finančna sredstva, je jasno verjetno vsem. Namenska sredstva, ki jih daje država (in občina) za šport, pa se v občinah (tudi v Kamniku) delijo s pomočjo občinske športne zveze. In če vas zanima, kako odločajo o športu, si preberite teh nekaj vrstic o 33. seji predsedstva športne zveze občine Kamnik. In kakšne teme so bile na dnevnem redu? **Balinarskemu klubu Virtus** so odobrili sofinanciranje (220.000 SIT) izgradnje pokritega asfaltiranega igrišča, ki ga potrebujejo za nemoteno igranje v I. balinarski ligi, kar je drugi najvišji rang tekmovanja. Sredstva so namenili iz sklada za vzdrževanje športnih objektov. Predsedniku in sekretarju SZ so naložili **podpis pogodbe z IR Image d. o. o.** (Viriant) o trženju oglašnega prostora na petih panojih med betonskimi prehodi v športni dvorani OŠ Frana Albrehta, ki naj bi športni zvezi v naslednjem letu prinesla 10.000 nemških mark sredstev. Na seji so podali tudi nekaj pripomb na osnutek pravilnika o sofinanciranju športnih programov, ki ga je v imenu občine Kamnik predložil zupan Tone Smolnikar, obravnavali in sprejeli pa ga bodo občinski svetniki. Svetniki po novi zakonodaji o lokalni samoupravi odločajo o skupni vsoti denarja, namenjenega športu. Tu so bili še sklepi za nemoteno delovanje šolskega in predšolskega športa do konca leta. In če je bila 33. seja SZ ena zadnjih s sedanjim namenom, saj bo po vsej verjetnosti prišlo do sprememb v delovanju športne zveze, pa so z nekaj simbolike eno rekli še o živi meji ob lokostrelskem stadionu, zemljišču SZ, ki moti sosedo. Po zagotovilih g. Letnarja, upravitelja žive meje, naj bi tudi naprej rasla na pravi zemlji. O senci niso rekli nobene.

DELITEV SREDSTEV PO NOVM

Čeprav zakon o športu v državnem zboru še ni sprejet, je namreč v proceduralni razpravi, so v občinah prisiljeni iskati bližnjice. Občinski svetniki naj bi tako na priporočilo Ministrstva za šolstvo in šport v določenem ro-

ku sprejeli pravilnik o sofinanciranju športnih programov. Ministrstvo za finance drugače ne bo nakazalo sredstev za šport, če ne bodo izpolnjeni pogoji za javni razpis. Občinski svetniki sklepajo, na kakšen način in pod kakšnimi pogoji se bodo delila sredstva, ki jih zagotavlja država in občina. Vsako leto naj bi zupan razpisal javni razpis, na katerem bodo izvajalci športnih programov kandidirali za sofinanciranje športnih organov. Prispele candidature zbere, obdela in pripravi strokovna institucija (lahko sedanja športna zveza), obravnava in potrdi pa Komisija za šport v občini. To z drugimi besedami pomeni, da preneha veljati obstoječi sistem sofinanciranja športa v občini Kamnik in tako tudi sedanja sestava SZ. SZ bo po novem le eden od nosilcev in izvajalcev športnih dejavnosti, kot druga društva, zavodi, gospodarske družbe, zasebniki, ki izpolnjujejo predpise in ki bodo lahko kandidirali na javnem razpisu za ta sredstva. Občinska športna zveza, sedanji servis za delitev sredstev (37 milij.), je stala kar nekaj milijonov (6,5-8), saj je zaposlovala tri profesionalce - administratorje in tako je po obdobju stroškov za vzdrževanje športnih objektov za vse druge športne dejavnosti in društva je ostalo le 16 milijonov. V sosednjih občinah je teh sredstev več. In še ena primerjava. Sedanji sklad stavbnih zemljišč, ki razpolaga z delitvijo približno pol milijarde tolarjev, zaposluje le enega profesionalca.

GREGA ZORE PO STOPINJAH BRATOV URH

V Ljubljani je bil konec novembra podelitev priznanj za slovenski pokal v gorskih tehnikah, kjer že po tradiciji pomembno vlogo igrajo tudi Kamničani. Tu nista le brata Urh, ki držita renome te športne panoge na visokem nivoju tudi drugod po Sloveniji. **Ivan Urh** je zmagovalec med veterani in 3. na absolutnem državnem prvenstvu. Lado peti med člani, na zadnji tekmi v tej sezoni, v teku iz Kobarida do Drežnice, pa je tudi zaradi veselega dogodka v družini ponovno najhitrejši. V letošnji sezoni je na pot najhitrejših odločneje stopil tudi **Grega Zore** iz Godiča. V letošnji sezoni na prvič uvedenem pokalu za najmlajše je med starejšimi dečki osvojil drugo mesto. Na zadnji tekmi na Šmarni gori je z mal-

ce slabšim nastopom celo izgubil priložnost za zmago. Drugi mladi gorski tekač v Sloveniji ima z izdelanimi navadami za trening velike možnosti za nadaljnje uspehe, morda tudi v triatlonu, ta bi bila zanj kot bivšemu plavalcu idealna prekvafikacija. Le kolesarstvo ga malo skrbi, pravi, teku na Sv. Primož pa se ne bo odpovedal.

Smučarski tek

ANDREJA MALI V LOVU NA TOČKE

Na tiskovni konferenci nordijskih reprezentanc v Avtohiši Mesojedec v Črnuči se je pred začetkom sezone predstavila tudi reprezentanca v smučarskih tehnikah, katere glavni adut je Kamničanka **Andreja Mali**.

V senci rezultatske slave drugih zimskih športov v pretekli sezoni in daleč od ponujenega zlata za odličja na OI v Naganu napoveduje naskok na prve točke svetovnega pokala, ki jih je na eni od lanskim tekem zgrešila za slabe tri sekunde, tiha želja pa je izpolnitev olimpijske norme (16. mesto v svetovnem pokalu). Po trdem treningu v Skandinaviji je kljub majhnemu zaostanku (1,20 minute na 5 km) in solidnemu izražanju FIS točk na prvi tekmi svetovnega pokala v Beitostolenu na Norveškem osvojila le 81. mesto v zgoščen mednarodni konkurenci. Vendar se ni pokazala vsega, kar zmore, saj trener reprezentance **Jure Velepec** višek forme načrtuje za decembrske tekme svetovnega pokala. Andreja, ki prvo leto tekmuje v članski konkurenci, ima še največ možnosti za uresničitev ciljev v sprintu na izpadanje na tekmi SP v Milanu v začetku decembra. Po prvi medsebojni pregledni tekmi naših tekačic pa je s prepričljivo zmago že dokazala, da v letošnji sezoni v Sloveniji, seveda če ne bo imel prstov vmes **Murphyjev** zakon, ne bo imela resne konkurentke.

METOD MOČNIK

SMUČARSKA GIMNASTIKA

Tudi letos vsak ponedeljek od 20.15 do 21.45 v telovadnici Osnovne šole Toma Brejca v Kamniku poteka organizirana vadba smučarske gimnastike za kamniške občane. Njen namen je priprava za zimske pogoje in smučanje. Vadbni program je prilagojen izboljšanju telesnih in gibalnih sposobnosti, ki so značilne za zimske aktivnosti.

Vabljeni ste vsi Kamničani, ki se želite dobro pripraviti na zimsko sezono. -FP-

(Nemčija) in Umagu (Hrvaška) - brez dvoma eden najboljših igralcev te starostne kategorije v Evropi in eden največjih teniških talentov pri nas. V dolgi in utrudljivi »šahovski« tekmi je presenetljivo gladko zmagal Aleš, ki je nato v finalu psihično in fizično izčrpan izgubil proti Kranjcu iz Maribora. Na Bergantovem memorialu v Mariboru so začeli svojo kariero številni znani igralci (Ivančević, Seles, Majoli, Jausovec) in če je soditi po teh imenih, se mladim kamniškim igralcem obeta še lepa prihodnost.

Rezultati
Glavni turnir:
Dečki
1. kolo: Čevka : Sušnik (Branik Maribor) 6/0, 6/7, 6/0; Crnković : Novak (Branik Maribor) 6/7, 5/7; Pogačar : Mažgon (Branik Maribor) 6/0, 6/0.
2. kolo: Čevka : Šolar (Branik Maribor) 3/6, 6/1, 5/7; Pogačar : Pinterić (Radenci) 7/5, 6/1.
Četrtfinale: Pogačar : Šolar 6/4, 6/7, 6/3.
Polfinale: Pogačar : Podkrajšek 6/3, 6/4.
Finale: Kranjc : Pogačar 6/2, 6/4.
Deklice
1. kolo: Jeras : Gradišnik (ŽTK Maribor) 1/6, 1/6; Lemut : Senica (Branik Maribor) 1/6, 1/6.
M. P.

SANKUKAI KARATE

SEMINAR RYOZO TSUKADE V LJUBLJANI

V soboto in nedeljo, 4. in 5. oktobra, je bil v Rožni dolini seminar velikega mojstra karateja Ryoza Tsukade. Rodil se je v Osaki na Japonskem, trenirati pa je začel že kot deček pri očetovem prijatelju. Ko je odrasel, je v karateju pri mojstrih vedno odkrival razne novosti in tako končno prišel do stila, ki mu najbolj ustreza. Je nosilec visoke stopnje mojstrskega pasu ter je pri osemindesetih letih še vedno znan po svoji elegantni in eksplozivni tehniki. Od leta 1972 živi in deluje v Parizu. To je bil po desetih letih njegov ponovni obisk v Sloveniji in upamo, da ne tudi zadnji. Seminar je bil pravzaprav trening, mojster je pokazal tehnike, mi pa smo nato trenirali z njim. Ni bilo veliko govorjenja, zato pa več praktičnega izvajanja. Cel seminar je potekal v zelo prijetnem in sproščnem vzdušju. Seminarja se je udeležilo veliko članov ter pionirjev, med njimi tudi karateisti Komende. Mojster Tsukada se je mnogim pionirjem podpisal na pas, pred svojim odhodom v Francijo pa je povedal veliko zanimivosti o karateju.

UČIM SE VEŠČINE

Čeprav mnogi trenirajo karate, bo vsak izbral zase najbolj primerno pot pridobivanja znanja. Nekateri je bližja športna borba, nekateri imajo smisel za

pravilno tehnično izvajanje. Glavno vlogo pa imata vztrajnost in delo.

Karate je borba, ki ne poteka nujno na borišču. To je borba, ki se znotraj vsakega posameznika odvija vsak trenutek v življenju. Mnoge borbene veščine so se od svojega bistva oddaljile ravno zaradi tekmovanja, ki so postala zgolj sredstvo za doseganje medalj in pokalov in mnoge nekdanj

KARATE KLUB KOMENDA

Sankukai karate klub imamo tudi v Komendi. Uspešno deluje že več kot deset let ter šteje preko petdeset članov. Ti so razdeljeni na več skupin glede na starost ter znanje. Vsakega pol leta vpisujemo nove člane, zanimanje pa se v zadnjem času močno povečuje, saj je to edini način upreti se vse večjemu nasilju,

Mojster Tsukada med izvajanjem tehnike

»kraljevske veščine« so se spremeni v športne discipline, ki že težko zaslužijo to ime. Ker je borba ekstremna situacija, se tu pojavljajo tudi tiste človeške lastnosti, s katerimi se v vsakdanjem življenju ne srečujemo. S takšnim načinom treniranja nam karate odkriva veliko več, kot smo od njega pričakovali. Karate kot vsakdanja borba postane naše življenje.

ki je povsod okrog nas. Vsako leto se udeležujemo raznih seminarjev, ki jih vodi naš učitelj karateja Vlado Paradižnik.

Sodelujemo tudi na tekmovanjih in imamo kar nekaj lepih rezultatov. Zadnja uspeha sta 6. mesto Gašperja Pibernika na državnem prvenstvu za dečke in 6. mesto Karmen Tehovnik na državnem Sankukai prvenstvu 12. oktobra v Domžalah. S. M.

OŠ Marije Vere že 10 let prva pri ŠŠD-ju

V kamniški občini se šole udeležujejo veliko športnih tekmovanj. Med zelo uspešnimi osnovnimi šolami na področju športa je OŠ Marije Vere. Aprila je OŠ Marije Vere dobila bron v ŠOLSKI KOŠARKAŠKI LIGI, torej je bila tretja na državnem prvenstvu. Sicer pa je že 10 let najuspešnejša šola v Kamniku pri šolskem športnem društvu. Za tako velik uspeh se lahko zahvalimo vsem trenerjem in športnim pedagogom, ki so vodili in še vodijo naporene treninge in tako spremenijo male športnike v prave tekmovalce. Na OŠ Marije Vere potekajo treningi na sedmih različnih področjih: gimnastika, atletika, nogomet, odbojka, roket, ko-

ŠKL se vrača in mi z njim

ŠKL-jevci smo spet tu. Po poletnih počitnicah se ŠKL pripravlja na novo sezono, vsi igralci, igralke in plesnavijaške skupine pa se vračajo na igrišča. Morje, sonce in nočne zabave so vsem ŠKL-jevcem dale moči in energijo, ki jo bodo potrebovali. Truditi se bodo dooseči čim boljši uspeh na tekmah in tem uspešneje dati žogo v koš. Plesne in navijaške skupine pa bodo sestavljale zanimive koreografije in spodbujale svoje igralce na tekmah.

ŠKL za sezono 1996/97 se je končala na finalni prireditvi v dvorani Hala Tivoli. Pomerili so se osnovnošolci, naslednji dan pa srednješolci. Bili smo priča zanimivim igram in razpletom. Pri osnovnih šolah so na četrtem mestu pristali igralci iz OŠ Tabor 1 iz Maribora, tretje mesto smo zasedli Kamničani oz. OŠ Marije Vere, 2. mesto OŠ Ivana Tavcarja iz Gorenje vasi. Prvega mesta pa se je veselila ekipa OŠ Žiri.

Pri srednjih šolah je zmago slavila ekipa Gimnazije Šiška iz Ljubljane. Sicer pa se je OŠ Marije Vere prijavila za letošnjo sezono ŠKL-ja. Na tej šoli torej ne bo manjkalo zanimivih tekem, pa tudi napornih treningov. Igralci in igralke bodo s pomočjo trenerjev skušali doseči dobre rezultate in si pridobiti zmagovalni naslov. Vse igralce in igralke čaka v letošnji sezoni mnogo dvobojev na leseni površini, zmag, pa tudi porazov. Vsem ekipam želimo dobro uvrstitev, čim manj porazov, še manj pa poškodb. VESNA LUKIČ, c. OŠ Marije Vere

košarka in karate. V šolskem letu 1996/97 je bila OŠ Marije Vere zopet ekipno najuspešnejša osnovna šola v Kamniku. Dekleta (7. 8. razred) so bile ekipno prve. Pri odbojki in krosu so zasedle 3. mesto, pri rokometu, košarki, dvoranski atletiki pa so slavile na najvišji stopnji. Tudi fantje (7. 8. r.) so bili na koncu prav tako zmagovalci, tekmovali pa so v sedmih različnih panogah: pri krosu so bili na predzadnjem mestu, pri odbojki so slavili drugo mesto, zmagovalni pokal pa so dobili pri rokometu, košarki, dvoranski atletiki in atletiki. Sledila jim je OŠ Frana Albrehta, ki je imela 8 točk manj kot zmagovalci. Na 3. mestu je bila OŠ Toma Brejca, na 4. OŠ Stranje, predzadnje mesto OŠ Komende in zadnje OŠ 27. julij.

Tudi najboljša športnica in športnik prihajata iz OŠ Marije Vere. Najšportnica je tako Katja Jazbinšek (35 točk), druga Mirjana Grubešić (26 točk), tretja Suzana Đurić s 24 točkami. Vse tri so z OŠ Marije Vere. Pri fantih je slavil Simon Zlatnar z 59,5 točkami (OŠ Marije Vere), drugi je bil Andraž Hubad z 29 točkami (OŠ F. A.) in tretji Janez Loboda s 27 točkami (OŠ Marije Vere).

Za uspehe v 10 letih pa niso odgovorni le trenerji, tekmovalci in tekmovalke, pač pa tudi ravnatelj OŠ Marije Vere gospod Božidar Pilej, ki je vseskozi spodbujal tekmovalce, jih spremljal na vseh prireditvah in tekmovanjih in jim dvigoval moralo ob vsaki priložnosti. Vsekakor je treba omeniti tudi športne pedagoge in trenerje (Boris Trobentar, Milan Kerec, Franc Omerzu, Semso Mujanovič, Andreja Osolnik, Sašo Gabrovšek, Uroš Krizanič ter ostali). Zahvaliti se moramo tudi vsem učiteljem (Jožica Štrajhar, Maja Drolec, Nada Nadvešnik, Draga Romšak, Majda Kotar, Jana Bratuž, Alenka Pavlič, Matjaž Reiser ter drugi učitelji), ki so potrpežljivo prenašali izostanke učencev. Gospod Milan Kerec je že 10 let mentor ŠŠD-ja na OŠ Marije Vere, obenem pa tudi športni pedagog in trener rokometne ekipe. Prepričana sem, da si je tudi on s svojimi sodelavci grizel nohte v zadnjih odločilnih trenutkih.

Upam, da bo tudi v prihodnje OŠ Marije Vere prednjačila v športu pa tudi drugod.

VESNA LUKIČ
8. c OŠ Marije Vere

37. Bergantov memorial v Mariboru

Aleš Pogačar v finalu

Na mednarodnem tekmovanju za najmlajše tenisače (igralci, rojeni leta 1985 ali kasneje), ki ga je že 37. organiziral TK Branik Maribor in na katerem je nastopilo več kot 150 igralcev iz Italije, Romunije, Hrvaške, Avstrije, Nemčije, Jugoslavije in Slovenije, so igralci teniškega kluba Slazenger Kamnik ponovno posegli po visokih uvrstitvah. Prav vsi so se uvrstili v glavni turnir, v katerem je nastopilo 32 najboljših iz kvalifikacij, ki so potekale po sistemu Round Robin (t. j. po skupinah, v katerih so po štirje igralci, samo prva dva v skupini pa napredujejo v glavni turnir). Že z uvrstitvijo v glavni turnir in dobro igro sta povsem zadovoljili

obe dekleti (Teja Jeras in Špela Lemut), medtem ko smo od vedno dobrih dečkov (Čevka, Crnković, Pogačar) pričakovali tudi kakšen izjemen rezultat. Prvo kolo je prineslo prvo veliko preseženečje, saj je prav naš Miha Crnković kot šesti nosilec izgubil z Nejcem Novakom iz Maribora. V drugem kolu se je moral posloviti še drugi Kamničan, Anža Čevka, ki ga je premagal vedno neugodni Šolar, prav nje-ga pa je v četrtfinalu premagal Aleš Pogačar. Alešev nasprotnik v polfinalu ni bil nihče drug kot državni prvak Nejc Podkrajšek iz Žalca, zmagovalec treh velikih mednarodnih tekmovanj v Portu san Giorgiu (Italija), Münchenu

Uvodna brezplačna predavanja za VENERINE DELAVNICE OSEBNOSTNE RASTI, MEDITACIJE, MOST DO NOTRANJEGA OTROKA, ČAKRE, OSNOVE MASAŽE, URAVNAVANJE TELESNE TEŽE

- v knjižnici Kamnik v sredo, 3. 12., ob 18. uri
- v prostorih DU Komenda v ponedeljek, 22. 12., ob 17. uri

MEDITACIJA OB POLNI LUNI v soboto, 13. 12. Dobimo se ob 17. uri pred Metalco. V knjižnici Kamnik bo v petek, 9. januarja 98, ob 17. uri odprtje RAZSTAVE "ČAKRE".

Telefon 061-842-209, 0609-631-868, Vera Preloršek.

SILVEST

POSLOVNE STORITVE

prodaja, nakup in posredovanje nepremičnin
Ljubljanska 45, 1241 Kamnik
(poslovna stavba STOL)
tel.: 813-397, faks: 811-979

PRODAJAMO:

- Ljubljana, opremljeno pizzerijo, 50 m², vrt 70 m²
- Kranj - okolica, trgovina z živili in drugim mešanim blagom, možnost priprave "fast food", trgovina 380 m², skladišče 70 m², zemljišče 900 m² (možnost najema)
- Kamnik - hiša oddaljena 3 km, ob glavni cesti, 3 etaže, 180 m², 2 garaži, CTV, tel. CK na olje, manjši vrt, takoj vseljiva
- Dob - okolica, hiša, 1-nadstropna, 180 m², zemljišče 1000 m², lep razgled, takoj vseljiva
- Piran - center, hiša, 200 m², 2-nadstropna, spodaj gostinski lokal, zgoraj 2-trosobni stanovanji
- Koper - Prisoje, dvosob. stanovanje, 59 m², 7. nadstr., dvig., tel. CTV, lep razgled, takoj vseljivo
- Kamnik - garsonjera v 4. nadstr., 31,8 m², južna lega

KUPIMO:

- Staro hišo s parcelo vsaj 1000 m², na področju: Mengeš, Kamnik, Volčji Potok ali Vodice
- Staro, majhno hišo v smeri Tuhinjske doline ali proti Gornjemu Gradu ali Vodcam
- Hišo v centru Kamnika
- Kamnik-Domžale - starejšo enosobno stanovanje

NAJAMEMO:

- Kamnik - 2-3-sobno stanovanje v privatni hiši

Informacije: vsak dan od pon. do pet. od 9. do 12. ure po tel.: 061-813-397.

Iz upokojskih logov

Novembrsko morje

Dopust na morju meseca novembra? Zgrešena odločitev? NE! To je ugotovilo kar 105 kamniških upokojencev, ki so v začetku novembra odšli v svoj »DELFIN« v Izolo na dopust, kjer so preživeli osem prijetnih dni in se »namakali« v 31° C topli morski vodi - seveda v bazenu. Nekaj dopustnikov je celo »splaval«.

Tudi za drugo leto imajo kamniški upokojenci v Delfinu rezervirana dva termina in to od

Seja upravnega in nadzornega odbora

Predsednik DU Kamnik g. STANE SIMŠIČ je 23. 10. 1997 sklical sejo upravnega in nadzornega odbora društva. Dnevni red je obsegal kar 6 točk.

V prvi točki je bilo ugotovljeno, da so sklepi s prejšnje seje UO in letne skupščine uresničene. Društvene aktivnosti tečejo po programu, sredstva se gospodarno koristijo. V UO ZDUS-a je bil za naslednji 2 leti ponovno iz-

VIDICA. Med vsemi športi pa so balinari najbolj dejavni, dosegajo pa tudi dobre rezultate.

33 pevcev DU Kamnik je letos že 7 krat nastopilo. Peli so na občinski reviji pevskih zborov, na srečanju pevskih zborov Društva upokojencev Gorenjske v Radovljici, na samostojnem koncertu v Domu upokojencev Kamnik in na zabavnih popoldnevih v društvu.

Folklorna skupina je tudi zelo aktivna, saj ima samo letos že 14 nastopov in to na kmečki ohceti v Semiču, Kandršah, na Dnevi narodnih noš v Kamniku, na društvenih srečanjih.

Člani iz Šmartne v Tuhinju tudi hodijo na nedeljske pohode, pomembnejša pa je bila njihova udeležba na pohodu Srečanje treh dežel.

Okrog 20 žensk iz Srednje vasi hodi ob prvih torkih v mesecu na srečanja in so nad njimi vse bolj navdušene. Že sedaj razmišljajo, kakšen program bodo pripravile za kulturni praznik, za svoj praznik v marcu, itd.

Tajnik društva je navedel statistiko društvenih dogajanj. Izletništvo je malo stagniralo, dopust v Izoli pa je zelo zaželen, saj je v novembru dopustovalo nad 100 naših članov.

Poteka še proces lastninjenja stavbe, ki se ni naša last, vendar, ker se upniki niso javili, upamo, da bo angažirani notar to zadevo uspešno dokončal.

Članarina za leto 1998 bo ostala v višini 500 SIT, razen za tiste upokojence, ki žive v Domu upokojencev. Ti plačajo letno članarino le v višini 50 SIT.

Organizirana sta bila 2 seminarja in to v Velenju in v Ljubljani.

Univerza za tretje življenjsko obdobje iz Velenja je na pobudo ZDUS-a organizirala enodnevni seminar in predstavila interesne dejavnosti s področja kulture, izobraževanja, informativno-propagandne in rekreacijske dejavnosti upokojencev, katerega se je udeležila MARINKA HRIBOVŠEK.

Tudi v Ljubljani je bil seminar na temo Kvaliteta življenja starejših ljudi, ki se ga je udeležila predsednica odbora za socialne in zdravstvene zadeve g. MARJANA BERLEC.

Predsednik DU je člane upravnega in nadzornega odbora seznanil, da bo prihodnje leto republiško srečanje upokojencev meseca junija, regijsko srečanje Gorenjskih upokojencev pa bo v začetku septembra v Kranjski Gori.

MARINKA HRIBOVŠEK

21. 2. do 1. 3. 1998 ter od 3. do 11. 11. 1998, možno bo pa še organizirano oditi na dopust v topli-ce v aprilu in to na Češko, kjer nudijo zelo ugodne cene.

Pohodi in spominski žigi

Se en prijeten pohod je bil organiziran po Poti spominov NOB občine Kamnik v torek, 18. 11. 1997. Zjutraj se je 31 pohodnikov z avtobusom odpeljalo do Vasenega v Tuhinjski dolini. Od tam pa pot pod noge do Primožve hiše na Veliki Lašni, kjer je v zidana spominska plošča, ki prica o tem, da je bila 25. 3. 1942. tu ustanovljena Kamniška četa, katere ustanovitelj je bil TOMO BREJC - PAVLE. Kontrolni žig smo dobili pri prijaznih domačinih Vidmarjevih, s katerimi smo prijazno in prijateljsko poklepetali in se vpisali v spominsko knjigo. Pot smo nadaljevali mimo Vranje Peci, Spodnjih in Zgornjih Palovč vse do lovske kočice, kjer je bil naš zadnji postanek. V Kamniku smo prispeli v zgodnji popoldanski uri.

voljen g. STANE SIMŠIČ.

Na seji je bilo ocenjeno delo DU v letošnjem letu. Akcije so potekale uspešno, letos obogateno zlasti še na kulturnem področju, kjer je angažiranih precej članov.

Članice odbora za socialne in zdravstvene zadeve obiskujejo jubilate, bolnike in ostarele na njihovih domovih in tudi tiste, ki so v Domu upokojencev. Vložene so 3 prošnje za dodelitev stanovanja, ki pa jih trenutno še ni možno realizirati.

Ženska sekcija združuje okrog 60 članic. Na teh srečanjih dvakrat v mesecu so poleg ročnih del še teme o literaturi, kulturnem prazniku, razni zdravstveni prispevki, vrtnarjenje, organizirana je tudi strokovna ekskurzija v Semenarno v Ljubljani. Praznujejo rojstne dneve udeleženk.

Športne aktivnosti se odvijajo po programu. Kolesarji so zaključili letošnjo sezono in tekmovali na kronometer. V veliki težavi so kegljaci, saj so ostali v Kamniku brez kegljišča, najbolj vneti se sedaj vozijo na treninge v Domžale. Med kegljaci imamo tudi državnega prvaka g. RUDIJA

Kakovost v podjetništvu (XII.)

Da smo prvi del razmišljanja o kakovosti v proizvodnji zaključili prav z zahtevo po zagotovitvi varnih delovnih pogojev, vsekakor ni naključje, niti ni prvenstveno povezano z mojo osnovno dejavnostjo inženiringa, to je predvsem zaradi dejstva, da število poškodb pri delu nenehno narašča, te so pa v večini primerov vzročno povezane z neustreznim proizvodnim procesom v smislu odnosa »delavec - stroj - okolje«.

Oblika predhodnega članka je od urednika zahtevala, da je bilo izpuščeno posvetilo članka, zato tudi

KAKOVOST V PROIZVODNIJI

posvečam evropskemu cilju jasnejšega zavedanja pomena kakovosti ter pomena prizadevanj za izboljšanje in dvig kakovosti.

Ne glede na to, ali imamo visokoserijsko ali pa proizvodnjo po naročilu, moramo potrditi prvi kos in dokumentirati njegovo ustreznost. S tem nedvomno po-

trdimo sposobnost proizvodnega procesa, v katerem se verifikira nastavitve strojev in orodij, ustreznost materialov in ostalih že opisanih pogojev.

Prvi proizvod, katerega smo potrdili kot ustreznega, hranimo kot referenčnega do konca serije, nakar se ga kot zadnjega vključi v serijo.

V primeru, da je prvi kos zavrnjen, morajo biti v proizvodnji izpeljani korektivni ukrepi. Postopek se ponavlja, dokler ni pozitivne potrditve prvega kosa. V primerih dveh zaporednih zavrnitev je nujno najti vzroke pred ponovno predložitvijo zahtevka za izdelavo novega primerka.

Izdelajte si obrazec poročila o potrditvi prvega kosa, kjer boste navajali samo tiste karakteristike, ki ne ustrezajo specifikacijam. Od njih se boste za naslednje serije veliko naučili, predvsem pa prihranili.

Ne vztrajam pri zahtevi, da mora obhodno kontrolo predstavljati kontrolor s stalnim delovnim mestom, saj je to odvisno

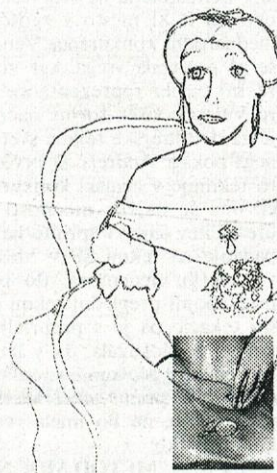
od obsega in velikosti podjetja, tipa proizvodov, zahtevnosti, zele-nega nivoja kakovosti. Vsekakor pa je potrebno izvajati nadzor skladnosti izvajanja postopkov v proizvodnem procesu v smislu ugotavljanja približevanja mejnim pogojem sprejemljivosti.

Za izvajalce proizvodnih aktivnosti je motivacija seznanjanje z rezultati svojega dela. Politika nagrajevanja za kakovost je na žalost vse prevečkrat v gori dokumentov obležala v predalih »najodgovornejših«.

Če izgubimo nadzor nad izdelavo kakovostjo in nimamo izdelanih postopkov zaustavitve proizvodnega procesa, pomeni, da se nam bliža konec. Materialno škodo, ki je lahko velika, ne more nikoli pokriti en sam »posel« sklenjen v večjih konkurenčnih pogojih. Kakovost je postala samoumevni element prodajnih dogovorov in pogodb in se v zadnjem desetletju ni premaknila s prvega mesta. Ni ti cena in rok je ne ogrožata več.

IGOR ing. JENKO

Na obisku v galeriji

List iz delovnega zvezka. Jo prepoznate?

Učenci 6. razredov OŠ F. Albrehta smo se s posebnim avtobusom odpeljali v Ljubljano. Obiskali smo Moderno in Narodno galerijo, kjer smo se srečali z likovnimi deli naših umetnikov.

Že sami prostori in prostrane dvorane so name naredile velik vtis, še bolj pa slike, ki sem jih do takrat poznal le iz knjig. Prevezele so me slike naših starih mojstrov (ogromne, naslikane v temnih tonih), prav tako dela impresionistov, pa tudi v Moderni galeriji sem odkril ne-

kaj prav zanimivih del.

Naš obisk kulturnih ustanov pa se ni zaključil z ogledom razstavljenih del, temveč smo morali opraviti tudi posebno nalogo. V Moderni galeriji smo se ob slikah in kipih seznanili z likovnimi pojmi: barva, slika, kip, perspektiva, kompozicija, realističen, abstrakten. Na koncu smo zna-nje uporabili tako, da smo s pomočjo škarij, lepila in barvnega papirja sami ustvarili večbarvno, abstraktno kompozicijo Brez naslova.

Ob obisku Narodne galerije pa smo dobili »delovni zvezek« s fotografijami razstavljenih del, ki smo jih potem sami iskali, primerjali, prerisovali, določali avtorje in vpisovali še druge podatke.

Navdušen sem bil nad takšnim načinom spoznavanja umetniških del in nad obliko likovnega pouka.

MATEVŽ STERLE, OŠ F. Albrehta

Kultumi dan na OŠ Stranje

4. novembra smo imeli na Osnovni šoli Stranje prvi kulturni dan za učence od 5. do 8. razreda. V kulturnem programu in v različnih ustvarjalnih delavnica-

pleša, športa, glasbe, sporočanja, novinarstva, narave, poskusov, likovnega ustvarjanja smo lahko sročali svojo domišljijo in spoznavali čarobni domišljjski svet.

Gost dneva je bil naš priljubljeni pisatelj Bogdan Novak, ki se je spet prijazno odzval našemu vabilu.

V kulturnem programu smo igrali dramske skupine Baretka odigrali prizor iz njegove knjige Banda v hosti. Učencem, ki so pridno reševali knjižno uganko meseca oktobra, je tri knjižne na-

grade podelil sam pisatelj.

Voditeljici programa sta nas seznanili še z analizo ankete o branju, ki jo je reševalo kar 144 učencev. Izvedeli smo, da učenci zelo radi berejo in si želijo, da bi jim kdo glasno bral pravljice. Največkrat nam pri izbiri knjig pomaga knjižničarka, najbolj brane knjige na šoli pa so knjige iz zbirke Zvesti prijatelji.

Ker je bil avtor te zbirke med nami, smo ga MALO ZA ŠALO, MALO ZA RES zasipali z vprašanji, na katera nam je s polno humora rad odgovarjal.

Za novinarsko delavnico Nina Štrifof, 6.a

Gorski reševalci iz Avstrije, Italije in Slovenije v Kamniku

V prostorih Planinke Kamnik so se v petek, 28. novembra, srečali predstavniki Gorske reševalne službe iz Avstrijske Koroske in Štajerske, iz Furlanije in Slovenije.

To je bilo že 13. tovrstno srečanje in je namenjeno pogovoru o delu gorskih reševalnih služb v teh državah, o novostih v opremljenosti, o alarmnih listah, načinu reševanja ob nesrečah, usklajevanju programa dela in o skupnih rekreativnih in vzgojnih prireditvah.

Na srečanju je sodelovalo okrog 30 reševalcev, ki so najbolj odgovorni za reševanje ponesrečenih v gorah, vodil pa ga je Danilo Škrbinek, načelnik Gorske reševalne službe pri Planinski zvezi Slovenije.

Še pred začetkom pogovora na srečanju je spregovoril tudi kamniški župan Tone Smolnikar, ki je udeležencem zaželel uspešno delo in predstavil občino Kamnik.

Vodja slovenskega predstavništva Danilo Škrbinek (prisotni so bili člani GRS iz Tolmina, Tržiča, Maribora, Mojstrane, Ljubljane in Kamnika) je prisotne seznanil z delom GRS v letošnjem letu. Reševalci so opravili veliko napornega dela. Vsako leto se v naših gorah smrtno ponesreči 22 do 23 ljudi, v tem letu pa kar 27 (vključno s smrtno nesrečo 5 reševalcev v Turskem žlebu). Re-

ševalci so sodelovali v mnogih akcijah, v katerih so rešili marsikatero življenje. Ob tem je spomnil tudi na zaplet pri reševalni akciji na Velikem vrhu, o čemer se je razvila polemična razprava med sodelujočimi. Vsi so si bili enotni, da ta dogodek ne bi smel vplivati na dobro nadaljnje sodelovanje.

Reševalci iz Avstrijske Koroske so bili veseli povabila. Avditorij so seznanili, da so do konca oktobra morali intervenirati v 180 primerih. Umrlo je 11 planincev, kljub temu da so bili dobro opremljeni. Opazno je, da opreme ne znajo učinkovito uporabljati. Opozorili so tudi na zlor-

bo klincev na pomoč, beležijo pa veliko število nesreč padalcev.

Predstavniki gorskih reševalcev iz Avstrijske Štajerske so bili zadovoljni s srečanjem in bi želeli biti organizatorji 14. srečanja. Ta predlog so udeleženci ob zaključku tudi sprejeli. V tem letu beležijo skoraj 1500 nesreč, največ na smučiščih. Umrlo je 16 ljudi, med njimi tudi dva reševalca.

Reševalci iz Italije - Furlanije so poročali o njihovih akcijah: teh je bilo 120, umrlo pa je 16 ljudi. Veliko je bilo poizvedovalnih akcij. Spomnili so na sodelovanje z Rdečim križem in drugimi.

Slavko Šetina, predstavnik

Vodstvo mednarodnega srečanja gorskih reševalcev v Kamniku. Na skrajni desni Danilo Škrbinek, poleg njega predstavnika iz Avstrije in Italije.

službe za alarmiranje in reševanje, je govoril o nekaterih spremembah v tej službi, navzoče seznanil s frekvencami, na katerih je mogoče vzpostavljati zveze, posebno pa je opozoril na novosti na tem področju. Izdelali so posebno telefonsko centralo, ki je plod dela slovenskih gorskih reševalcev in tehničnih strokovnjakov. Naprava deluje zelo enostavno in se uporablja že na petih planinskih točkah. V najkrajšem času bo postavljena tudi na Kamniškem sedlu.

V nadaljevanju srečanja se je razvila daljša razprava o različnih vprašanjih, o vzgoji reševalcev, o vzgoji obiskovalcev, novostih, ki jih načrtujejo. Govorili pa so tudi o dobrem medsebojnem sodelovanju in se dogovorili za skupen program akcij v letu 1998.

Iz celotne razprave je bilo mogoče izluščiti ugotovitve, da se te službe povsod ubadajo s podobnimi težavami, s finančnimi zadregami, kadri, opremo, zato je srečanje še kako potrebno.

Janez Podjed, načelnik gorskih reševalcev iz Kamnika, je zelo dobro pripravil to srečanje. Kamniški reševalci imajo za seboj že dolgoletno uspešno tradicijo. Tudi zato je bilo 13. mednarodno srečanje gorskih reševalcev zaprto v Kamniku.

STANE SIMŠIČ

AAO
ALPE ADRIA

AA. PROJEKTA d.o.o., Celovška 291, Ljubljana
tel. 061/598-838, 445-584, 041/643-181
fax: 061/573-752

ZGORNJE PEROVO - KAMNIK
Gradimo 5 vrstnih hiš na sončni legi ob gozdu, z lepim razgledom, v novem zaključenem naselju.
 Stanovanjska površina 297 m², velikosti parcel: od 446 do 757 m².

Posodobljena trgovina v Lazah

Trgovsko podjetje Kočna je 21. novembra odprlo vrata prenovljenega marketa Laze, ki pričakuje kupce precej polepšan, povečan in veliko bolj založen. Vsa oprema v trgovini je nova in sodobna. Posebej je potrebno omeniti sodobno hladilno in zamrzovalno tehniko ter tovarno dvigalo, ki osebju v trgovini omogoča nemoteno oskrbo iz skladišča. Prenovljena prodajna površina trgovine zdaj meri dobrih sto kvadratnih metrov. Prenova je podjetje stala okoli 30 milijonov tolarjev.

Za prenovitvijo so se odločili zaradi dotrajanosti obstoječega objekta in zastarelosti vse trgovinske opreme, predvsem pa z mislijo, da bi zadostili tudi zahtevam kupcev iz Tuhinjske doline. Zaradi preusmeritve prometa s Trojan skozi Tuhinjsko dolino pa je pomembna tudi lokacija. V Kočni se zavedajo, da je prenovljena trgovina le začetek dobrega poslovanja. To se nadaljuje z dobro ponudbo in seveda s prijaznostjo prodajnega osebja.

Trgovina na Lazah pri Tuhinju med enopolmesečno prenovitvijo ni bila zaprta, saj so jo začasno preselili v prostore sosednjega kulturnega doma in s tem poskrbeli za nemoteno oskrbovanje.

V Kočni pravijo, da je to njihova že deveta prenovljena trgovina v zadnjih letih in da bodo s še večjo intenzivnostjo nadaljevali v naslednjih letih, predvsem pri trgovinah, ki že dolgo niso bile obnovljene.

Vsi kupci so bili v prvih treh dneh odprtja trgovine deležni prav posebne pozornosti, saj jih je čakalo prijetno presenečenje.

SAŠA MEJAČ

SLOVENSKA ŠOLA V NEPALU

Utrinki, doživetja in čenče ob petnajstem tečaju za vodnike NMA

UVOD

To ne bo kronološki opis tečaja in dogodkov ob njem, ampak samo zapis nekaterih reči, ki velikokrat sploh niso pomembne za sam tečaj. Kot običajno, ne bo kaj dosti o samem delu, ampak več o tistem, kar se je dogajalo zraven. Delo je pač potrebno opraviti, se ponavljati itd., zato je mnogo bolj zanimivo tisto, kar se dogaja v »prostem« čas ali kar tako.

Ko je vse skupaj mimo, ostanejo spomini in med njimi je prav gotovo nekaj takih, ki so zanimivi tudi za druge. Vendar je za boljše razumevanje vsega skupaj le koristno, da se naniza tudi nekaj podatkov o sami akciji.

MALO ZGODOVINE

Jugoslavija je v okviru tehnične pomoči neuvrščenim in nerazvitim državam na pobudo PZS oziroma Aleša Kunaverja v letih 1979 in 1980 zgradila v Manangu v osrednjem Nepalulu solo za izobraževanje članov nepalske planinske organizacije (NMA). Celoten projekt je vodila Planinska zveza Slovenije (formalno Jugoslavije), ki je tam skoraj vsako leto organizirala in izvedla osnovni tečaj za vodnike NMA.

različnih instruktorjev, od tega iz Slovenije 33 (nekateri tudi po večkrat), Nepala 21 (nekateri tudi večkrat), Hrvaške 6, Francije 2, Kanade 2, Indije 1, Nemčije 1 in Švice 1.

Ideja Aleša Kunaverja, povzeta po stari kitajski modrosti: »Če daš človeku ribo, ga boš nasitil za en dan, če ga naučiš loviti ribe, ga nasitiš za vse življenje« se živi, čeprav ne vedno v Manangu, saj naši instruktorji izobražujejo tam, kamor jih Nepalci povabijo. Napisali smo tudi knjigo »HANDBOOK FOR GUIDES OF NEPAL MOUNTAINEERING ASSOCIATION«, ki jo vsako leto dopolnjujemo, razdelali smo tudi sistem pisnih izpitnih testov, čeprav jih drugi se nimajo in jih tudi preizkusili na zadnjem tečaju.

ZAKAJ ŠOLA V NEPALU?

Pomoč ljudem, ki jo potrebujejo. Nepalci imajo izredno kondicijo, izredne fizične sposobnosti za delovanje tudi na velikih višinah, vendar jim manjka tehničnih znanj. Ravno ta znanja dobijo na našem osnovnem tečaju.

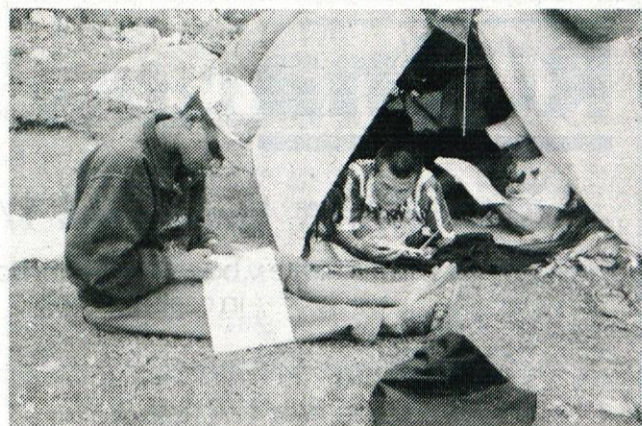
S končanim osnovnim tečajem lahko laže dobijo zaposlitev, pred-

Pomembna je ideja, ne kraj - letos je bil tečaj v Langtangu, kjer smo bivali pod šotori

V času od 1979 do danes smo organizirali in izvedli petnajst osnovnih tečajev, na katerih smo dali osnovno alpinistično in vodniško znanje 442 ljudem. V glavnem so to bili Nepalci, pa tudi nekaj drugih (Arabci, Brazilci, Kitajci, Korejci). Tečaj je izvedlo 67

vsem pa so pri svojem delu bistveno varnejši. Kot primer naj navedem, da sta se samo v času našega bivanja v Nepalulu v gorah (eden na Ama Dablamu, drugi pod Mero) smrtno ponesrečila kar dva sidrarja, ki nista imela tega tečaja.

Nepalci znanje potrebujejo in si ga tudi hočejo pridobiti. Tečajniki so se v prostem času učili

Afirmacija države, afirmacija Slovencev

Slovenci smo poznani po svetu tudi zaradi športa. Športna tekmovanja ponesejo glas o Sloveniji po celem svetu, vendar tak glas kmalu zamre, če ni vedno novih in novih dosežkov. Alpinizem je pri tem izjema, saj ostanejo dosežki (preplezane smeri) zapisani v zgodovini tudi tako, da novi ljudje, ki plezajo nato po teh smereh, vedo in se spominjajo, da so to naredili Slovenci.

Podobno je z izobraževanjem. Vodniki, ki smo jih mi izobrazili, velikokrat s ponosom povedo, da so svoje znanje pridobili v naši šoli. To je priznanje zanje in tudi za nas.

Poleg samih Nepalcev, ki jih je na tečaju velika večina, so bili na tečaju tudi Arabci, Kitajci, Korejci in celo en Brazilci. Tako prihaja zavedanje o našem znanju tudi v druge predele sveta, saj npr. ravno Brazilci vodijo turiste iz Brazilije v Himalajo.

Politika ne bje svojih bitk samo v Evropi, ampak po celem svetu. Tudi v Aziji. Čeprav je Nepal relativno majhna dežela, ima dve veliki sosedki. Imamo vse možnosti sodelovanja tudi z Indijo, saj smo že vzpostavili pristne stike z njihovim predstavnikom, vendar do česa več ni prišlo, ker pri nas že na utečno sodelovanje ni bilo nobenega odziva, kaj šele, da bi začeli kaj novega.

Poleg konkretnega prenosa slovenskega znanja je ta akcija potrebna tudi zaradi nadaljevanja ugleda, ki ga mora naslediti Slovenija in ki ga ho-

če drugi izničiti. Z izrabljanjem imena Jugoslavije, ki ima v precejšnjem delu sveta še vedno velik ugled, srbsko-črnogorska federacija spretno izkorišča tudi tiste rezultate, ki smo jih dosegli predvsem Slovenci. Z nadaljevanjem izobraževanja pa utrjujemo tudi našo državnost.

ŠOLA IMA V NEPALU VELIK UGLED

Vendar ta naša šola, na katero smo lahko upravičeno ponosni, saj v njej dajemo svoje, slovensko znanje, slovenske izkušnje in ne prenašamo tujih, ni tako nepomembna, kot bi jo radi prikazali nekateri, ki jim je tako hudo za okoli tri milijone tolarjev (okoli 20.000 USD), kolikor imamo stroškov za enkratno izvedbo tečaja. Po njem smo Slovenci znani praktično po celem alpinističnem svetu - od Evrope do Združenih držav, od Azije do Avstralije. Vodniki, ki jih vzgajamo na teh tečajih, se nato srečujejo, vodijo turiste z vseh koncev sveta, sodelujejo na odpravah, trekingih in tako prenašajo slovensko znanje in vedenje o Sloveniji kot alpinistični velesili tudi na druge. Zanimive so besede ameriških prostovoljcev, od katerih dela eden v Langtangu na vodooskrbnih sistemih, drugi pa na izobraževanju v Tibetu in Nepalulu: »...kako lahko tako majhna država, kot je Slovenija, daje tako veliko pomoč Nepalcem, druge, bistveno večje in bogatejše države pa tega ne dajejo!«

Bojč

DROBNO PECIVO IN TORTE PO NAROČILU

Kristina Frantar
Zalog 93, Cerklje
tel. 064 423-016

gorenje

CERES

Kamnik, Usnjarska 9,
tel. 817-203

V mesecu decembru 15% gotovinski popust, 10% popust pri plačilu na 3 obroke, 7% popust pri plačilu na 5 obrokov ali plačilo na 10 enakih obrokov brez obresti.

Na zalogi celoten program Gorenja.

Brezplačna dostava.

Obiščite nas od 8. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure.

AGROPROMET CERKLJE

Ul. 4. okt. 10, Cerklje

tel.: (064) 421-283, (064) 421-294

Odperto od 7. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure

UGODNA PONUDBA:

- žitarice (koruza, oves, ječmen, pšenica, sojine tropine, sončnične tropine, krmilne moke)
- vse vrste krmil za purane, piščance, nesnice-kokoši, prašiče, govedo
- umetna gnojila
- sprejemamo naročila za kokoši pred nesnostjo
- ugodna prodaja moke TIP 500 (59 SIT/kg) in sladkorja (117 SIT/kg)
- sončnice za ptice 130 SIT/kg
- VSE ZA KOLINE (kaša, ješprenj, začimbe, čreva)

Cene za krmila so tovarniške.

VSA ŽITA ZMELJEMO IN MEŠAMO PO VAŠI ŽELJI.

PREŠA d.o.o. Cerklje

Pravi naslov za nakup vozil iz programa RENAULT

6% POPUST za vozila iz zaloge

Twingo že od 13.980 DEM

Clio že od 14.430 DEM

Megane že od 20.600 DEM

Laguna že od 31.380 DEM

Break že od 32.800 DEM

tel.: (064) 428 000, 428 00 11

4 X

AS
DOMŽALE

1. Brezplačen zimski pregled vozila

2. Nova ponudba - VULKANIZERSTVO

3. Prodaja gum - Michelin, Fulda, Nokia

4. Kupcem vozil do novega leta podarimo zimske gume, letne pa odpeljejo v prtljažniku

Informacije: Ljubljanska 1, 1230 Domžale,
tel. (061) 721 804, 716 185, 715 059, fax (061) 716 183

SAM d.o.o.

Trgovina z gradbenim materialom
Krakovska 4b, DOMŽALE
TEL: 061/716-454
FAXS: 061/713-288

Prodajni center Latkova vas
Latkova vas 84, PREBOLD
TEL: 063/702-250
FAXS: 063/702-251

Fransizing: Siporex-SAM
SAK d.o.o., KISOVEC
TEL: 0601/71-182

VSEM NAŠIM KUPCEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1998!

SPOŠTOVANI KUPECI!
AKCIJSKE CENE V DECEMBRU!

NUDIMO VAM vse vrste gradbenih materialov: opečne izdelke, kritine, schiedel dimnike, železo in armaturne mreže, stavbno pohištvo, parket, hidro in termo izolacije, zidarsko orodje in drugo potrebno za gradnjo po POSEBNIH AKCIJSKIH CENAH V DECEMBRU. Pričakujemo vas vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

HVALA ZA ZAUPANJE.

kočna

KNJIGARNA, Ljubljanska 1/6, ☎ 815-295

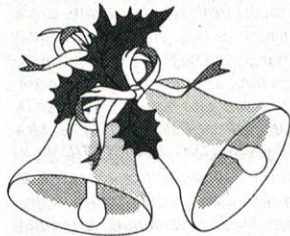
Pri nas lahko izbirate v bogati ponudbi novoletnih poslovnih in osebnih daril:

- PLANERJI
- ROKOVNIKI
- GARNITURE PISAL, PISALA
- STENSKI IN NAMIZNI KOLEDARJI
- VIZITKE

VSE Z MOŽNOSTJO VAŠE FIRME!

Nismo pozabili tudi na novoletne okraske in jelke!

IZBIRA JE PESTRA - CENE UGODNE!

TIP TOP, Glavni trg 12, ☎ 831-423

VELIKA IZBIRA ROČNIH UR:

- OTROŠKA ROČNA URA TIMEX 2.990 SIT
- OTROŠKA ROČNA URA DISNEY TIMEX 3.990 SIT
- ADEC (moške in ženske ure) - UGODNO 5.980 SIT
- CASIO (moške in ženske ure)

OTROCI! MIKLAVŽ KUPUJE PRI NAS!

**ŽE IMATE MATTEL BARBIE,
LEGO KOCKE
ALI TOMY IGRAČE?**

AKTUALNE IGRICE:

**NE ZBUDI OČKA, CSRABBLE, GRAD DUHOV,
MIŠOLOVKA, UGANI KDO, KOLO SREČE,
CLUEDO, BOGGLE, MONOPOLI, TWISTER...**

PRIPRAVILI SMO PESTER IZBOR NOVOLETNIH OKRASKOV IN JELKI

MODNA HIŠA, Medvedova 1/a, ☎ 831-404
NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

WAMPUM JEANS: MODELI ZA ŽENSKÉ IN MOŠKE!

NE POZABITE NA PESTRO IZBIRO:

- ŽENSKIH IN MOŠKIH PLAŠČEV
- ŽENSKIH KOSTIMOV PRIZNANIH PROIZVAJALCEV
- MOŠKIH HLAČ ELKROJ
- OTROŠKIH BUND

Dežurstvo v DECEMBRU:

VSE PRODAJALNE KOČNE BODO V DECEMBRU OB SOBOTAH ODPRTE DO 17. URE. Dežurne prodajalne MARKET KRANJSKA, MARKET BAKOVNIK IN MARKET KOMENDA so ob sobotah odprte do 19.30. OB NEDELJAH BODO OD 7. DO 11. URE ODPRTE TRGOVINE MARKET KRANJSKA (814-916), MARKET BAKOVNIK (811-500), MARKET KOMENDA (841-139), MOTNIK (848-102), LAZE (847-012) in SREDNJA VAS (832-908)

SLEDITE MARKACIJI - OBIŠČITE KOČNO

**AV SERVIS RTV in
TRGOVINA KONCILIA**

Odperto od 9. do 12. in od 15. do 18. ure,
ob sobotah od 10. do 12. ure.

**Vrhopolje 41, Kamnik
(v gasilskem domu)
tel.: 831-383**

KAM-LES, d.o.o. INTERSHOP

PEROVO 26 (OB KAMNIŠKI OBVOZNICI)
TEL: 813-157

Imamo veliko izbiro najrazličnejših dekorativnih izdelkov, novoletne jelke, venčke in vse za okrasitev vašega doma v prazničnih dneh.

Pri nas lahko izberete **domiselna novoletna darila** za svoje najdražje, od šatuljic, vaz, prtičkov, nakita do izdelkov iz medenine in...

Darila vam brezplačno aranžiramo. Obiščite nas od 7. do 19.30, ob sobotah od 8. do 13. ure.

CVETLIČARNA FREZIJA

na Bakovniku, tel. 813-559

Poleg redne ponudbe smo za vas pripravili
pestro božično-novoletno ponudbo

- * adventni venčki
- * božične zvezde
- * novoletni aranžmaji

Odperto od 7^h do 19^h, ob sobotah od 7^h do 13^h
Se priporočamo.

**KNJIGARNA in PAPIRNIČA
SLAVNI TRG 11, KAMNIK
TEL: 817-321**

BOGATA IZBIRA POSLOVNIH DARIL

UREDIMO
TUDI TISK

PEUGEOT RODEX®

Servis - prodaja

Rova 3/a, Radomlje tel. prodaja: 727-798
servis: 727-010
faks: 727-319

PEUGEOT 106
OD 14.900 DEM
AKCIJSKO NIŽJE CENE VOZIL
PEUGEOT 306, 406 IN BOXER
OD 1.500 DO 2.500 DEM!

PEUGEOT BOXER
OD 26.500 DEM

UGODNI KREDITI TOM + 5%

Vozila iz programa Peugeot si lahko ogledate,
preizkusite in seveda tudi kupite pri Rodexu Radomlje.

Uno 1.0 IE 5 v 11.800 DEM	Punto 14.890 DEM	Panda 4 x 4 17.890 DEM
---------------------------------	---------------------	------------------------------

Najugodnejši kredit

Bravo 21.490 DEM	od T+0% (in naprej)	Brava 22.260 DEM
---------------------	-------------------------------	---------------------

od 1 do 5 let

Scudo Furgon 1.9 DS 22.990 DEM	Marea Weekend 27.990 DEM	Marea Berlina 26.990 DEM
---	--------------------------------	--------------------------------

FIAT

VEIT

TRGOVINA
Zoisova 8, Domžale
061/714-151, 714-544

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Staro za novo
- Servis
- Kleparska in ličarska popravila
- Prodaja rez. delov ter dodatne opreme

DOLING

d.o.o.

Proizvodnja, inženiring in trgovina
Jeranova 8, Šmarca-Kamnik
tel. in faks: 061/810-090, 810-095, 811-573

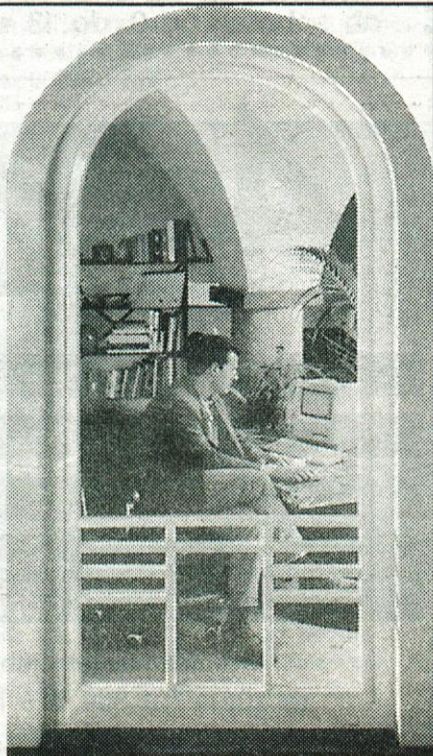
**NAREDITE SVOJ DOM
UDO BEN IN PRIJETEN
ENKRAT ZA VSELEJ**

FINSTRAL

OKNA, VRATA IN
ZIMSKI VRTOVI

Ugodna potrošniška posojila!

Ponujamo vrhunsko kakovost
izdelkov, ugodne cene,
sezonske popuste in...

TRGOVINA
KLASKamnik, Glavni trg 15
tel.: 831-390**Miklavž naroča pri nas
sveže parkeljne, suho sadje
pecivo...**Sprejemamo naročila za potice in
druge sladke dobrote za praznike.**POHIŠTVO - LIIZ KARANTANIA
AKCIJSKA PRODAJA KUHINJ****-35%
gotovinski
popust**

- KUHINJE in JEDILNE GARNITURE: različne barvne kombinacije, izdelano po meri (64 modelov!)
- drugo pohištvo
- POHIŠTVO IZ ZALOGE!
- francoska postelja, vzmetena, 160x200 cm, ~~63.100 SIT~~ samo 39.700 SIT
- s predalom za posteljnino ~~142.300 SIT~~ samo 89.700 SIT
- jedilna garnitura Jezersko (izrezljan hrast, klop+miza+2 stola) ~~176.300 SIT~~ samo 89.700 SIT
- garnitura Zürich (uvoz) s posteljo - trosed+kot+dvosed samo 89.700 SIT

VSE TO V SALONU LIIZ KARANTANIA,
Domžale, Ul. Antona Skoka 2, tel.: 710-130
in LJUBLJANA, Topniška 5, tel.: 130-77-30.

Kemijska industrija KAMNIK d.d.

**Vabimo vas v našo trgovino,
kjer lahko izbirate med
pestro ponudbo izdelkov
zabavne pirotehnike, s
katerimi si lahko popestrite
bližajoče se praznike.**Obiščete nas lahko v Kamniku,
Fužine 9, tel. 831-011, int. 340, vsak
dan od 10. do 18. ure in ob
sobotah od 8. do 13. ure.Žal prekmalu se končala moja pot je.
Tu našel sem svoj mir,
nič bolečin, le spokoj,
zato ne jočite, dragi moji, za menoj.**ZAHVALA**V 69. letu življenja nas je po težki
bolezni zapustil naš dragi mož, oče,
stari oče, brat in stric**IVAN POLJANŠEK**

iz Markovega 13 pri Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli
pisna in ustna sožalja, podarili cvetje, sveče in za naše ter ga tako
številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja
zdravstvenemu osebju Onkološke bolnice v Ljubljani in dr. Ahlinu
za lajšanje bolečin med njegovo boleznijo. Zahvala velja tudi našim
sodelavcem KO-TO, PULITUS, d.o.o., frizerstvo Pavla, lovcem iz LD
Sela, gasilec in praporščakom za zadnji pozdrav ter govornikom
g. Grilju in g. Šuštarju. Hvala tudi g. župniku Janezu Šavsu za lepo
opravljen pogrebni obred ter pevcem Lire za zapete žalostinke.
Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo vsi njegovi

Markovo, Mekinje, Znojile, Koper, november 1997

MALI OGLASI:**Pograd nov prodam.**
Tel.: 831-191.**Inštruiram matema-
tiko, fiziko in osnove
elektrotehnike. Tel.:
738-662.****SUPER UGODNO****PAMPERS PLENICE,
PALOMINI IZDELKI,
IGRAČE, DARILA...****NAJNIŽJE CENE!****GAJ, Svetčeva 3,
Kamnik, tel.: 815-781**

- ekspres popravila vseh vrst TV aparatov na domu.
- **NOVOLETNA AKCIJA:** montaža in prodaja SAT in klasičnih anten. Možnost plačila na obroke.

**Radomlje, Cesta
radomeljske čete 37
tel.: 727-042, (041) 637-971**od 7. do 9. in
od 14. do 16. ter po 20. uri
**S tem oglasom
10% popust!****JEANS CLUB**

Kamnik, Fužine 6, ☎ 832-994

9.00-12.00 in 16.00-19.00 sobota 9.00-12.00

Jeans **BLUE PETROL** in **BIG BOSS**

ženski, moški in unisex modeli od 3990-4500 sit.

Oblačila za prosti čas

FRUIT OF THE LOOM in **SPORTINA**Velika izbira ženskih majic in pulijev
od 1990 do 2990 sit.**NOVO - KRAJŠANJE PRI NAS KUPLJENIH HLAČ****VRTNARSTVO****GAŠPERLIN**Moste 99 pri Komendi
tel.: 061/841-471**BOŽIČNE ZVEZDE v različnih barvah
po ugodnih cenah.**

Odprto od 8. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Spiš,
da se zbudiš,
umrješ,
da živiš.

(A. Trstenjak)

ZAHVALA

V 93. letu življenja je zaspala

ALBINA NARAD

iz Kamnika, Kolodvorska 16

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče
ter spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena zahvala velja
patru Franciju Pivcu za podeljene zakramente ter g.
župniku Francu Šuštarju in dr. Jožetu Štupnikarju za
molitve in darovano sveto mašo. Hvala tudi pevcem
Tunjskega okteta za ganljivo petje. Posebna zahvala pa
velja srčno dobrim sestram in osebju Doma starejših
občanov v Kamniku za izredno skrb in pomoč v njenem
zadnjem pol leta življenja. Vsem iskrena hvala!**Žalujemo: sin Jože z ženo Mimi, vnuk Marjan ter vnukinja
Olga z družinama**

Kamnik, Tunjice, november 1997

Vedno znova, ko jutro se rodi,
v dan zazrem se s solznimi očmi.
Sreče v bolečini zaječi,
je res, da tebe
več med nami ni.**ZAHVALA**Po težki bolezni nas je mnogo
prezgodaj v 61. letu življenja
zapustila naša draga žena, mami,
mama, sestra, teta, svakinja**ZOFIJA HOJS**

iz Kamnika, Frana Albrehta 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in sodelavcem za izrečena sožalja, izkazano sočutje, podarjeno
prelepo cvetje in sveče. Posebej se zahvaljujemo dr. Damjani
Plešnar, osebju onkološkega inštituta v Ljubljani in dr. Malešiču
za sočutno pomoč. Iskrena hvala njenim nekdanjim sodelavcem
tovarne Eta, gospodu župniku, pevcem za ganljivo zapete pesmi
in trobentaču za zaigrane žalostinke. Hvala vsem, ki ste našo
mami množično pospremili v njen prerani poslednji dom.**Žalujemo vsi njeni najbližji
november 1997****MODNO FRIZERSTVO
SABINA**

Milovič Sabina

Trg talcev 8, Kamnik
tel.: 817-353ponedeljek, torek 7^h-15^h, sredo, četrtek 12^h-20^h,
petek 7^h-20^h, sobota zaprto**Ob 6. obletnici našega delovanja vam
v petek, 19. decembra,
podarimo 30% popust
na vse frizerske storitve.****Sam Pavlič®**
s.p.**dimnikarstvo**

mtel.: 0609 626 061

Vse, kar želite vedeti o dimnikih!
Zastopanje in montaža SCHIEDEL dimnikov.
Novogradnja, sanacija dimnikov
in tudi samo svetovanje!
Vrtanje dimnikov in vstavljanje
tuljav iz nerjaveče pločevine**STEKLARSTVO****HOMEK, VIII. ul. 9/a**
tel.: 727-089, 715-717**Delovni čas:**pon., tor., čet. in pet. od 7^h do 15^h
sreda od 7^h do 17^h**Velika izbira barvnih stekel in ogledal,
izdelava steklenih vitrin, termopan
stekla, zasteklitev z okrasnimi letvicami,
oprema lokalov, kaljeno steklo...**Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno,
a kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.

(S. Makarovič)

V SPOMIN15. decembra minevajo tri leta žalosti,
bolečine in trpljenja, odkar je
nenadoma, a mnogo prezgodaj odšla v
večnost naša nepozabna, srčno ljubljena
hčerka edinka, žena, vnukinja, sestrčna,
nečakinja, snaha in svakinja**MARJANA KRANJEC**

roj. KRIŽMAN

(11. 1. 1970 - 15. 12. 1994)

Naša samota in bol sta večni, kot je večna zemlja, ki jo pokriva.
Globoka hvaležnost velja vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njenem
poslednjem domu in ji prizigate svečke ter prinašate cvetje.**Vsi njeni**

Mlaka pri Komendi, december 1997

Mar prav zares
odšel je tja v neznano?
Kako je mogel, ko smo mi se tu?
Nositi moramo vsak svojo rano,
da mu ne zmotimo miru...**ZAHVALA**V 85. letu starosti je za vedno
odšel od nas dragi oče, stari oče,
dedi, brat in stric**JOŽE ŠTEBE**Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem,
ki ste ga imeli radi in ste ga pospremili k zadnjemu počitku. Hvala
za darovano cvetje in sveče ter za izrečeno sožalje. Zahvala dr.
Logarjevi in dr. Brumnu za prizadevno zdravniško pomoč, g.
župniku za pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke.
Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.**Žalujemo vsi njegovi
november 1997**

Praznična ponudba

NAPREDEK
DOMŽALE

od 1. do 13.
decembra 1997

BLAGOVNICA VELE Domžale, 061-718 100
PE KOVINAR Domžale, 061-719 250
PE SUPER N Domžale, 061-718 140
PE KURIVO Domžale, 061-719 270
PE ZARJA HI-FI center Mengeš, 061-737 044
PE BARVE LAKI Domžale, 061-718 145

Glasbeni stolp
KOSS HG 1280

Lopata za sneg PVC
nasajena

990.-
super cena

12 delna garnitura posod
INOX 18/10-3 slojno dno

29.900.-
super cena

17.990.-
super cena
s termostati

6.990.-
super cena

Prenosni stereokasetofon
KOSS PP 130 R

16.990.-
super cena
brez
termostatov

Cene so v SIT in veljajo pri plačilu z gotovino do
prodaje zalog. Prometni davek je vključen v ceno.

Radiokasetofon Philips AQ 4150

stara cena 7.600.- nova cena 6.990.-

Videokasete TDK S 180 - 5 kom v darilni embalaži

stara cena 3.905.- nova cena 2.290.-

Radiokasetofon PANASONIC RX-DS 11 s CDjem

stara cena 22.900.- nova cena 19.990.-

Camcoreder PANASONIC NV-RX 20

stara cena 105.500.- nova cena 94.990.-

TV PANASONIC TX-25 MD 3P, ekran 63 cm

stara cena 115.900.- nova cena 104.990.-

Videorecorder PHILIPS VCR 171 - 2 glavi

stara cena 39.990.- nova cena 35.990.-

TV PHILIPS 21 PT 15 32 TTX, ekran 55 cm

stara cena 68.300.- nova cena 62.990.-

Brivnik PHILIPS HQ 2830

stara cena 11.506.- nova cena 9.990.-

Sušilec las PHILIPS HP 4374

stara cena 5.472.- nova cena 4.990.-

Audiokasete TDK D 90 EA-5 kom v darilni embalaži

stara cena 1.115.- nova cena 749.-

Vrtalni stroj RDM 30 AS

stara cena 24.208.- nova cena 19.990.-

Laminatni pod 1. klasa

stara cena 3.352.- nova cena 2.599.-

Kljuka za vrata MITO art. 3170

stara cena 2.753.- nova cena 1.490.-

Brusilni stroj MD 150 mm

stara cena 10.453.- nova cena 7.590.-

Avtokomplet, 37 delni

stara cena 5.315.- nova cena 3.590.-

Vlečna vrv - raztegljiva

stara cena 1.631.- nova cena 990.-

Sekire (tridelni komplet)

stara cena 4.203.- nova cena 2.990.-

Sušilni stroj Gorenje WT 610

stara cena 48.162.- nova cena 42.990.-

Pomivalni stroj Candy CDV 250

stara cena 83.160.- nova cena 75.900.-

Pralni stroj Gorenje WA 1131

stara cena 93.510.- nova cena 81.990.-

Svetila - na vsa svetila v času akcije 10% popust

Vabimo vas v našo prodajalno na
Usnjarski 1 v Kamniku (tel. 817-404),

kjer dobite krvavice, sarme, dnevno sveže meso,
drobovino in mesne izdelke, narejene po
izvirnih domačih receptih iz mesa živine
slovenskih rejcev.

Pričakujemo vas vsak dan od 7. do 19. ure,
ob sobotah pa od 7. do 12. ure.

MIKAVNO IN DOBRO!

V DECEMBRU ŠE
UGODNEJŠE CENE VOZIL!

AKCIJA

UNO 1.0 IE 5V
PUNTO 55S
PUNTO 75 SX
BRAVO 1.4 12V SX
BRAVA 1.4 12V SX
MAREA WEEKEND 1.6 16V SX
MAREA WEEKEND 1.8 16V ELX
DUCATO MAXI 2.5 TDI

UNO 1.0 IE, KAT. 45 KM, 5 vrat,
temna stekla, 4 vzglavniki
PONUDBA MESECA!
12.490 DEM - 690 DEM CENEJE
PUNTO 75 SX, 5 vrat, CZ, ES, temna
stekla, obratomer, ura, 4 vzglavniki,
kovinska barva
- 19.278 DEM - 500 DEM CENEJE!
KOLIČINA OMEJENA!

DOBAVA TAKOJ!

RABLJENA VOZILA:

FIAT Uno 45, 1.94, Fiat Tempra 1.6i E, 1.91.

KREDITI DO 5 LET! LEASING! STARO ZA NOVO!

PRODAJA: Lahovče 2, tel.: 064/421 119, tel./faks: 064/421 141
SERVIS: Lahovče 40, tel.: 064/421 193, tel./faks: 064/421 021

TECNICA **ellesse** **EFFEPI**

Trgovina
z opremo Z ašport,
rekreacijo in
prosti čas ...

PTC - Perovo 25
1241 Kamnik

Delovni čas:
vsak dan: 9⁰⁰ - 19⁰⁰
SOBOTA: 9⁰⁰ - 13⁰⁰

Ugodne cene, najvišja kvaliteta in pestra ponudba priznanih
svetovnih proizvajalcev:

pulji kape sončna in smučarska očala
smučarske in bombažne hlače BUNDE anoraki
smučarske palice rokavice termoflizi JAKNE
puloverji

Vsem strankam želimo prijetne praznike in srečno 1998!

AREKKA Ocean Pacific BILA

THINK PINK MAX TREND

AST **AHAČIČ** Domžale,
SERVIS Prešernova 1/a,
TRGOVINA tel. 722-107

prodajalna izdelkov gorenje
UGODNA PRAZNIČNA PONUDBA

- barvni TV, 55 cm, stereo, TTX 57.687 SIT
- barvni TV, 63 cm, stereo, TTX 85.558 SIT
- barvni TV, 71 cm, stereo, TTX 91.678 SIT

Cene veljajo za gotovinsko plačilo. Možnost nakupa TV tudi na 8 obrokov.

- pralni stroj 22S, za samo 108.183 SIT
- pralni stroj 25S, za samo 122.230 SIT
- kombinirani štedilnik (3 plin + 1 el.), v rjavi barvi samo 58.453 SIT
- štedilnik s steklokeramično ploščo šir. 50 cm, v rjavi barvi samo 80.543 SIT
- sušilni stroj 42.797 SIT
- kovinski rezalnik Bosch 17.437 SIT

Cene veljajo za gotovinsko plačilo.

* Bogata izbira bele tehnike: pralni stroji, sušilci perila, pomivalni stroji, štedilniki, hladilniki, zamrzovalne omare in skrinje...

* barvni televizorji

* sesalci, kovinski rezalniki, pomivalna korita, šivalni stroji

15% gotovinski popust!
Možnost nakupa tudi na več obrokov.
Brezplačna dostava.
Odprto od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

PRAVI NASLOV ZA NAKUP APARATOV
gorenje

Libres biro

nudimo vsem obrtnikom in podjetjem za vse dejavnosti po konkurenčnih cenah

računovodske storitve: glavna knjiga, saldakonti, obračun plač, obračun proizvodnje, osnovna sredstva, vse evidence in bilance ter poročila iz naslova deviznega poslovanja itd.;

svetovanje s področja davčne zakonodaje: zakon o davčnem postopku, zakon o dohodnini;

informacijske rešitve z vso programsko opremo in šolanjem kadra.

Tel. 041-668-907, 061-811-817, 061-140-21-20

Praznični december v Metalki

Veliko idej za darila!

- čudoviti BOŽIČNO NOVOLETNI OKRASKI VRHUNSKÉ nemške znamke KREBS
- velika izbira umetnih SMREK in LUČK
- pestra ponudba igrač: LEGO, TOMY, puzzle, družabne igre...

10% POPUST za vsa SVETILA!

Decembra ob
SOBOTAH ODPRTO od 8. do 17. ure!

Zagotovite si stalne **POPUSTE** pri nakupu -
postanite imetnik
KARTICE METALKA TRGOVINA!

METALKA TRGOVINA
BLAGOVNICA METALKA KAMNIK
Kamnik, Šutna 37, tel.: 061/811 555

METALKA TRGOVINA
Slovenska trgovina s trditvijo